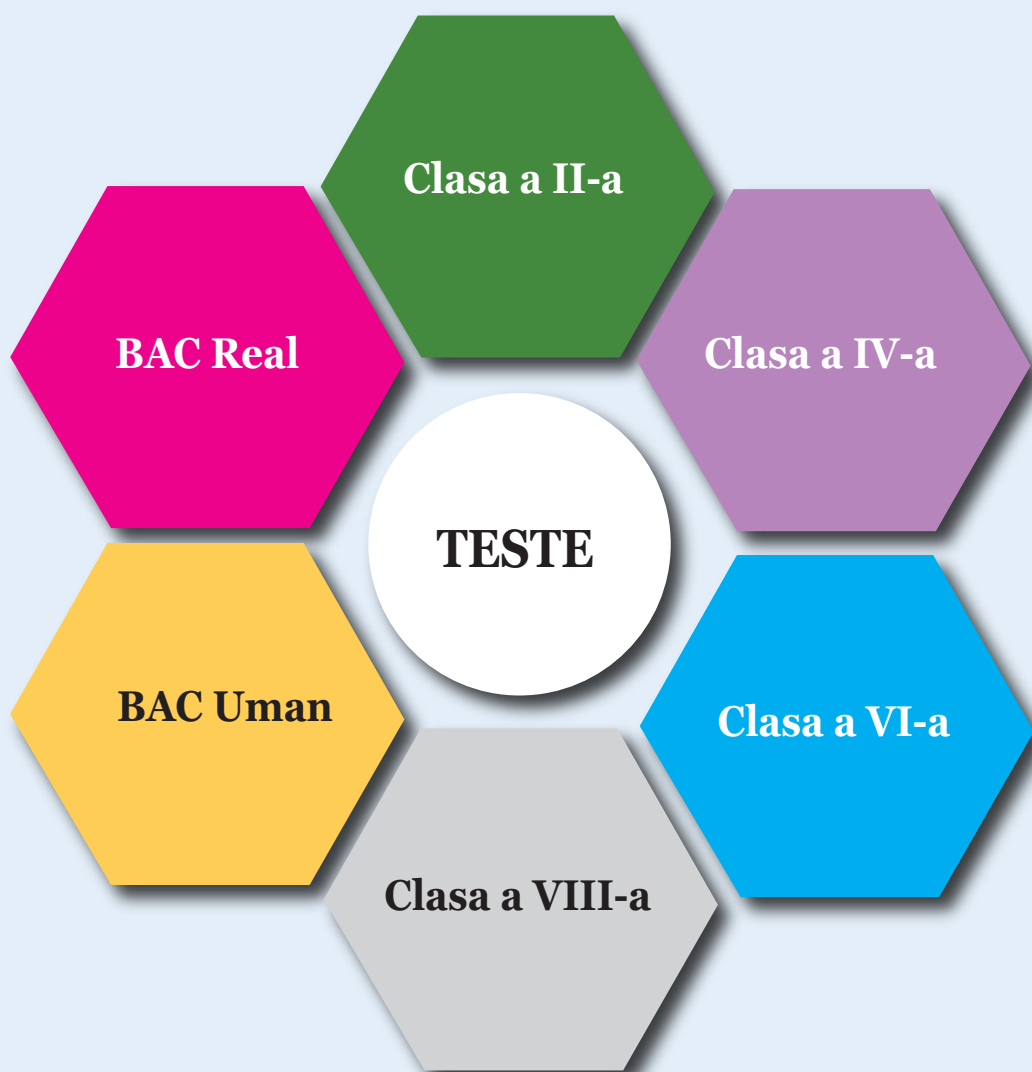

37 de Teste pentru Evaluarea Națională și Bacalaureat 2020

**Acesta nu este un Raport Special GRATUIT!
Prețul de vânzare este de 47 lei.
Dvs. beneficiați GRATUIT de acest raport
deoarece faceți parte din comunitatea RENTROP & STRATON.**

37 de Teste pentru Evaluarea Națională și Bacalaureat 2020

© **RENTROP & STRATON**

(recunoscut CNCSIS conform Deciziei nr. 284/2007)

Senior Editor: George Straton

Director General: Octavian Breban

Manager Departament Editorial: Raluca Enescu

Puteți consulta și celelalte lucrări editate de RENTROP & STRATON la: www.rs.ro

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din acest material nu poate fi reprodusă, arhivată sau transmisă sub nicio formă și prin niciun fel de mijloace, mecanice sau electronice, fotocopiere, înregistrare audio sau video, fără permisiunea în scris din partea editorului. Autorii sau editorii nu sunt responsabili pentru nicio pierdere provocată vreunei persoane fizice sau juridice care acționează sau se abține de la acțiuni ca urmare a citirii materialelor publicate în această lucrare.

Bdul Națiunile Unite nr. 4, bloc 107A, etajul 1,
sector 5, București
Telefon Serviciul Clienți: 021.209.45.45

Clasa a II-a

Testul 1

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde cerințelor:

„O cioară a furat o bucată de brânză și a zburat cu ea într-un copac. Cum stătea ea acolo pe o ramură, o vulpe a sosit în fugă.

„O, ce brânză”, și-a zis vulpea. „Ce bine miroase! Ce mi-ar plăcea să fie a mea!”

Apoi s-a apropiat până sub copac și a zis:

– Dragă doamnă Cioară, ce frumoasă ești! Ce ochi luminoși ai! Și ce tare strălucesc penele tale în bătaia soarelui!

Cioara, prostuță, s-a simțit flatată și a început să se umfle în pene.

– Presupun că și cânti, a continuat vulpea. Nu presupun, ci știu sigur că poți să cânti. Glasul tău e cel mai suav din toată pădurea. Cântă-mi ceva, te rog!

– Cra, cra! a strigat cioara.

– Ha, ha! a râs vulpea când brânza tocmai a căzut din pliscul ciorii. Vocea ta este foarte bună, și tot așa este și brânza!”

(ESOP, Fabule – „Vulpea și cioara”)

1. ÎNCERCUIEȘTE LITERA CORESPUNZĂTOARE RĂSPUNSULUI CORECT:

● Cum a făcut cioara rost de brânză?

a) a cumpărat-o de la piață;

b) a primit-o în dar;

c) a furat-o;

d) a găsit-o.

● De ce i-a vorbit vulpea ciorii atât de frumos?

a) o iubea foarte mult;

b) dorea ea brânza;

c) era prietena ei;

d) dorea să o audă cântând.

● Ce a făcut cioara?

a) a înțeles prefăcătoria vulpii;

b) a împărțit brânza cu vulpea

c) a mâncat brânza;

d) a crezut spusele vulpii.

● Care este morala acestei povestiri?

a) să nu te împrietenești cu vulpea;

b) să nu crezi vorbele lingușitoare;

c) să împarți tot ce ai;

d) să fii prieten cu toți.

2. TRANSCRIE TREI ENUNȚURI ÎN CARE VULPEA LAUDĂ TRĂSĂTURILE CIORII.

3. DESPARTE ÎN SILABE URMĂTOARELE CUVINTE:

- brânză =
- vulpea =
- strălucesc =
- pliscul =

4. SCHIMBĂ FORMA CUVÂNTULUI DUPĂ MODELUL DAT:

MODEL: a cânta – (eu) cântam – (ea) cânta – să cânte

a sosi – _____

a vorbi – _____

a dăru – _____

a cheltui – _____

5. MARCHEAZĂ CUVINTELE SCRISE CORECT:

☐ locueam	☐ ceoară	☐ băiețel
☐ iepure	☐ iarbă	☐ eșire

6. COMPLETEAZĂ SPAȚIILE PUNCTATE CU LITERA „â” SAU „î”.

● c...ntec;	● s...rmă;	● hotăr...;
● p...ine;	● r...de;	● ...ntrecere;
● ...nainte;	● dobor...;	● str...nge;
● re...ntinerit;	● ne...ntors;	● re...nceput.

7. REALIZEAZĂ UN DIALOG (5-6 REPLICI) ÎNTRE O FLOARE ȘI O ALBINĂ. DĂ-I UN TITLU POTRIVIT.

Testul 2

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde cerințelor:

Înfloresc grădinile,
Ceru-i ca oglinda;
Prin livezi albinile
Și-au pornit colinda...

Cântă ciocârliile
Imn de veselie;
Fluturii cu miile
Joacă pe câmpie.

Joacă fete și băieți
Hora-n bățatură –
Ah, de ce n-am zece vieți
Să te cânt, Natură!

(Șt.O. Iosif – „Cântec de primăvară”)

1. ÎNCERCUIEȘTE LITERA CORESPUNZĂTOARE RĂSPUNSULUI CORECT:

● Cum se numește autorul unei poezii?

a) compozitor;
b) povestitor;

c) poet;
d) prozator.

● În această poezie este prezentat anotimpul:

- a) vara;
- b) toamna;
- c) iarna;
- d) primăvara.

● Ce schimbări se petrec în natură primăvara?

- a) înfloresc grădinile și cântă ciocârlile;
- b) se culeg recoltele;
- c) pleacă păsările călătoare;
- d) vremea se răcește.

● Ce regretă poetul?

- a) că nu e iarnă;
- b) că nu poate să cânte;
- c) că n-are zece vieți;
- d) că înfloresc grădinile.

2. TRANSCRIE VERSURILE CARE NE ARATĂ CE FAC CIOCÂRLIILE ȘI FLUTURII:

3. DESPARTE ÎN SILABE URMĂTOARELE CUVINTE:

- grădinile = _____
- albinele = _____
- ciocârlile = _____
- fluturii = _____

4. TRANSFORMĂ CUVINTELE CA ÎN MODEL:

piatră - împietrit

- povară → _____
- boboc → _____
- potrivit → _____
- bătrân → _____

5. SCHIMBĂ FORMA CUVÂNTULUI CA ÎN MODEL:

coli - coală

- mori → _____

- viori → _____
- școli → _____
- flori → _____
- ploii → _____

6. ÎNCERCUIEȘTE SEMNELE DE PUNCTUAȚIE POTRIVITE FIECĂREI PROPOZIȚII:

- Andrei și Alina sunt la munte ? ! .
- Ei fac multe drumeții ! . ?
- Oare acesta este traseul corect . ? !
- Ce frumos se aude trilul păsărelelor ! ? .
- Uite urme de urși . ! ?

7. ALCĂTUIEȘTE CÂTE UN ENUNȚ URMĂRIND IMAGINILE:

(a)

(b)

(c)

- _____
- a) _____
- b) _____
- c) _____

Testul 3

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde cerințelor:

„Într-o zi, o albină a căzut în apă, s-a udat toată și nu a mai putut zbura. Nu putea nici să înoate. O porumbiță a văzut-o când a căzut. «O», și-a spus porumbița, «trebuie s-o ajut pe albină». Apoi, a luat o frunză în cioc și i-a dat drumul să cadă în apă, în apropierea albinei. Albina s-a urcat pe frunză și a plutit până la uscat. Într-o altă zi, această porumbiță tocmai își construiește un cuib. Zbura de colo-acolo, adunând frunze și paie.

Un băiețel rău a privit în sus spre porumbiță. Apoi a vrut să arunce o piatră și să o omoare.

În timp ce se pregătea să arunce piatra, albina l-a văzut și l-a înțepat în mână. Băiețelul cel rău a sărit ca ars, iar piatra i-a căzut din mână. După aceasta nu a mai aruncat cu piatra.

Porumbița a ajutat-o pe albină. Acum, era rândul albinei să o ajute pe porumbiță.”

(ESOP, Fabule – „Albina și porumbița”)

1. ÎNCERCUIEȘTE LITERA CORESPUNZĂTOARE RĂSPUNSULUI CORECT:

● Care sunt personajele acestei întâmplări?

a) albina, porumbița și băiețelul;	c) băiețelul și piatra;
b) albina și băiețelul;	d) albina și porumbița.

● De ce nu a putut albina să zboare?

a) a obosit;	c) a luat-o vântul;
b) a căzut în apă;	d) s-a rănit.

● Cum a salvat-o porumbița?

a) i-a aruncat o pană;	c) a urcat-o pe aripile sale;
b) a luat-o în cioc;	d) i-a aruncat o frunză.

● Cum a ajutat-o albina pe porumbiță?

a) l-a înțepat în picior pe băiat;	c) l-a înțepat în mână pe băiat;
b) a chemat alte albine;	d) i-a atras atenția porumbiței.

● Proverbul potrivit textului este:

- a) Fuga e rușinoasă, dar e sănătoasă.
- b) Nu lăsa pe mâine ce poți face azi.
- c) Buturuga mică răstoarnă carul mare.
- d) Bine faci, bine găsești.

2. CUVÂNTUL „PORUMBIȚA” ARE:

a) 3 silabe, 5 consoane, 2 vocale;	c) 5 silabe, 4 consoane, 5 vocale;
b) 4 silabe, 5 consoane, 4 vocale;	d) 4 silabe, 4 consoane, 5 vocale.

3. ORDONEAZĂ CUVINTELE PENTRU A ALCĂTUI PROPOZIȚII:

- a) i-a, mamei, Miruna, trandafiri, oferit, sale, buchet, un, de.
-
-

b) poezia, Dragoș, primăvară, despre, nu, învățat, a.

c) plac, munte, ne, excursiile, la, clasa, cu.

4. FORMULEAZĂ ENUNȚURI CARE SĂ EXPRIME:

a) o urare:

b) o mirare:

c) un îndemn:

5. REALIZEAZĂ CORESPONDENȚA ÎNTRE CUVINTELE CU SENS ASEMĂNĂTOR:

obosit	●	●	extinctor
stingher	●	●	strigă
exclamă	●	●	extenuat
zâmbet	●	●	surâs

6. REALIZEAZĂ UN DIALOG (5-6 REPLICI) PE BAZA IMAGINII ALĂTUATE. DĂ-I UN TITLU POTRIVIT.

Testul 4

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde cerințelor:

„ Din vorbă în vorbă, copiii se făcură stăpâni pe obrajii bunicului.

– Partea asta e a mea.

– Și partea asta, a mea!

– Mustața asta este a mea.

– Și asta, a mea!

La barbă se-ncurcară. Bunicul îi împăcă, zicându-le:

– Pe din două.

Și copiii o și dăspicară, cam repede, că bătrânul strânse din ochi.

– Jumătate mie.

– Și jumătate mie.

Și după ce o împărțiră frățește, începu lauda.

Băiatul:

– Mustața mea e mai lungă.

Fata:

– Ba a mea e mai lungă!

Și băiatul întinse de-o mustață și fata de alta, ba a lui, ba a ei să fie mai lungă.

Pe bunic îl trecură lacrimile, dar tăcu și-i împăcă zicându-le:

– Amândouă sunt deopotrivă.”

(B.Șt. Delavrancea – „Bunicul”)

1. ÎNCERCUIEȘTE LITERA CORESPUNZĂTOARE RĂSPUNSULUI CORECT:

● Care sunt personajele acestei întâmplări?

a) nepoții și bunica;

b) bunicul și nepoții;

c) mama și copiii;

d) bunicul și bunica.

● Cu cine vorbea bunicul?

a) cu nepoții;

b) cu bunica;

c) cu fata;

d) cu băiatul.

● Ce ar fi vrut să împartă nepoții?

a) dragostea bunicului;

b) atenția bunicului;

c) obrajii, mustața și barba bunicului;

d) lacrimile bunicului.

● Ce au aflat nepoții de la bunic?

a) că îl dureau mustața;

b) că îi ardeau obrajii;

c) că amândouă jumătățile sunt la fel;

d) că a obosit.

2. DESPARTE ÎN SILABE URMĂTOARELE CUVINTE:

- copiii → _____
- obrazii → _____
- bunicului → _____
- amândouă → _____

3. ALCĂTUIEȘTE DOUĂ ENUNȚURI CU SENSURILE DIFERITE ALE CUVÂNTULUI „SARE”:

- _____
- a) _____
- b) _____

4. COMPLETEAZĂ CU „SA” ORI „S-A” VERSURILE:

Irinuța trezit
Și-n oglindă privit.
Mama o urmărește;
..... mirat și își zâmbește:
„ făcut frumoasă tare! ”

5. ORDONEAZĂ REPLICILE DE MAI JOS:

- Am aruncat-o la gunoi.
- Pentru că era numai găuri.
- Unde este strecurătoarea? întrebă mama mirată de la bucătărie.
- De ce, dragul mamei?

6. ÎNCERCUIEȘTE VARIANTA CORECTĂ:

- a) - Mihai fii, atent!
- b) - Mihai, fii atent!
- a) - Cristina, mergi la cumpărături, te rog!
- b) - Cristina, mergi la cumpărături, te rog.

7. SCRIE UN BILET UNUI PRIETEN, PRIN CARE ÎI MULȚUMEȘTI PENTRU CARTEA ÎMPRUMUTATĂ.

Testul 5

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde cerințelor:

„Doi cocoși se află-n curte
Într-o cruntă încercare.
Unul vrea grăunțe multe,
Altul, râmele din cale.
Dar necazul cel mai mare
E că fiecare vrea
Să mănânce pe-ndesate,
Dar nu din mâncarea sa,
Ci a fratelui din față.
Și atunci, se iau la harță
Râvnind mâncarea dorită,
Alta decât cea primită.
Cât se-nfruntă amândoi,
A venit și un cioroi
Și mănâncă liniștit
Mâncarea ce i-a ispitit.”

(Adriana Herdea – „Cearta”)

1. MARCHEAZĂ RĂSPUNSURILE CORECTE:

● Care sunt personajele care participă la această întâmplare?

☐ doi cocoși;	☐ grăunțele și râmele;
☐ râmele și cocoșii;	☐ doi cocoși și un cioroi.

● Ce dorea fiecare cocoș?

☐ Să mănânce râme.	☐ Să mănânce mâncarea celuilalt.
☐ Să se certe.	☐ Să mănânce grăunțe.

● Ce s-a întâmplat până la urmă?

☐ Un cioroi le-a mâncat mâncarea.	☐ Fiecare a mâncat mâncarea celuilalt.
☐ Cocoșii s-au împăcat.	☐ Cocoșii au mâncat râmele.

● Care este morala?

- Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face.
- Buturuga mică răstoarnă carul mare.
- Când doi se ceartă, al treilea câștigă.
- Bine faci, bine găsești.

2. ALCĂTUIEȘTE TREI ENUNȚURI CU SENSURI DIFERITE ALE CUVÂNTULUI „TOC”.

a) _____

b) _____

c) _____

3. SCRIE CÂTE DOUĂ ÎNSUȘIRI PENTRU URMĂTOARELE CUVINTE:

- carte → _____ , _____
- fluture → _____ , _____
- pădure → _____ , _____
- fată → _____ , _____
- strugure → _____ , _____

4. COMPLETEAZĂ CU „S-AU” ORI „SAU”:

- Copiii ____ îndreptat spre școală.
- Ați sosit ieri ____ azi?
- Fetele ____ înțelese foarte bine.
- Mergi cu mine ____ cu Ionuț?

5. SELECTEAZĂ FORMA CORECTĂ:

☐ ființă	☐ ale	☐ ferie	☐ știință
☐ fință	☐ alee	☐ feerie	☐ ștință

6. DESPARTE ÎN SILABE CUVINTELE:

- aceea → _____
- fiica → _____
- creez → _____
- muzeele → _____

7. ALCĂTUIEȘTE UN TEXT SCURT DESPRE PRIMĂVARĂ ÎN CARE SĂ FOLOSEȘTI ȘI URMĂTOARELE EXPRESII: „GINGAȘUL CLOPOȚEL”, „RAZE DE AUR”, „ARIPIOARE STRĂVEZII”.
GĂSEȘTE-I TITLUL POTRIVIT.

Testul 6

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde cerințelor:

„Într-una din zile, ce-i vine împăratului, că numai întrebă pe fata cea mai mare:

– Fata mea, cum mă iubești tu pe mine?

– Cum să te iubesc, tată? Iaca, eu te iubesc ca mierea, răspuse ea, după ce se gândi la ce lucru poate fi mai dulce pe lume.

Atâta o tăie capul pe dânsa, atâta și vorbi.

– Să-mi trăiești, fata mea; să-mi faci Dumnezeu parte de tine.

Și întrebând și pe fata cea mijlocie:

– Dar tu cum mă iubești pe mine, fata mea?

– Ca zahărul, tată.

– Atâta o tăie și pe dânsa capul și atâta răspuse.

– Să-ți dea Dumnezeu bine, fata mea. Să mă bucur de tine.

Pasămite fetele acestea erau lingușitoare și știau să-și arate iubirea față de părintele lor mai mult decât o avere.

Și uitându-se și la fata cea mică, ce sta mai deoparte și cu sfială, o întrebă și pe dânsa:

– Cum mă iubești tu, fata mea?

– Ca sarea în bucate, tată! răspuse și ea cu fața senină, zâmbind cu dragoste firească și lăsându-și ochii în jos, de rușine că vorbi și ea.”

(Petre Ispirescu – „Sarea în bucate”)

1. MARCHEAZĂ RĂSPUNSURILE CORECTE:

● Care sunt personajele întâmplării?

împăratul și împărăteasa;

împăratul și fata cea mare;

cele trei fete;

împăratul și cele trei fete.

● Ce le-a întrebat împăratul pe cele trei fete?

cât de bine se înțeleg;

ce-și doresc;

cum îl iubesc;

de ce sunt supărate.

● Ce nu a înțeles împăratul din mărturisirile fiicelor mai mari?

că erau lingușitoare;

că erau harnice;

că erau frumoase;

cât de mult se iubeau.

● Cum era fata cea mică?

atentă;

leneșă și rea;

inteligentă;

sinceră și iubitoare.

2. GĂSEȘTE CUVINTE CU ÎNȚELES:

a) asemănător pentru:

- împărat = _____
- iubirea = _____
- bucate = _____
- vrednică = _____

b) opus pentru:

- bucurie → _____
- dulce → _____
- vechitură → _____
- sfială → _____

3. ALCĂTUIEȘTE DOUĂ ENUNȚURI CU SENSURI DIFERITE ALE CUVÂNTULUI „VII”:

-
- _____
 - _____

4. SCRIE CÂTE DOUĂ ÎNSUȘIRI PENTRU URMĂTOARELE CUVINTE:

- primăvară → _____ , _____
- elev → _____ , _____
- albină → _____ , _____
- câmpie → _____ , _____
- ploaie → _____ , _____

5. COMPLETEAZĂ CU „UA” SAU „OA”:

- c __ for; ● stea __;
- scortîș __ ră; ● luci __ să;
- nea __; ● fețiș __ ră.

6. SELECTEAZĂ FORMA CORECTĂ:

☐ poezie	☐ caiet	☐ eri	☐ ieste
☐ poiezie	☐ caet	☐ ieri	☐ este

7. DEZVOLTĂ PROPOZIȚIILE SIMPLE, ADĂUGÂND ALTE CUVINTE:

- Dana scrie.
- _____

● Maria cântă.

● _____

● Câinele latră.

● _____

Clasa a IV-a

Testul 1

S-a dus zăpada albă de pe întinsul țării,
S-au dus zilele Babei și nopțile vegherii.
Câmpia scoate aburi; pe umedul pământ
Se-ntind cărări uscate de-al primăverii vânt.
Lumina e mai caldă și-n inimă pătrunde;
Prin râpi adânci zăpada de soare se ascunde.
Pâraiele umflate curg iute șopotind,
Și mugurii pe creangă se văd îmbobocind.
O, Doamne! iată-un flutur ce prin văzduh se perde!
În câmpul veșted iată un fir de iarbă verde
Pe care-ncet se urcă un galbin gândăcel,
Și sub a lui povară îl pleacă-ncetinel.
Un fir de iarbă verde, o rază-ncălzitoare,
Un gândăcel, un flutur, un clopoțel în floare,
După o iarnă lungă ș-un dor nemărginit,
Aprind un soare dulce în sufletul uimit!

(Sfârșitul iernii – Vasile Alecsandri)

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

● Vasile Alecsandri este:

a) Prozator	c) Poet
b) Scriitor	d) Compozitor

● Poezia sfârșitul iernii descrie:

a) un peisaj de iarnă	c) momente din viața unor insecte
b) un tablou de primăvară	d) florile preferate ale poetului

● Sentimentul desprins din poezie este:

a) tristețe	c) bucurie
b) nostalgie	d) regret

● Versul: „Și mugurii pe creangă se văd îmbobocind” prezintă:

a) o imagine motrice	c) o imagine auditivă
b) o imagine vizuală	d) o imagine olfactivă

● Cuvântul care se repetă în primele două strofe este:

a) primăvara	c) gândăcel
b) zăpadă	d) soarele

● Cuvintele care se repetă în ultimele două strofe sunt:

a) fir de iarba, iarna, soarele	c) fir de iarbă, clopoțel, gândăcel
b) fir de iarba verde, un gândăcel, un flutur	d) fir de iarba verde, soare, flutur

2. Găsește în text perechile de antonime:

umed
iarna
veșted
încetinel
se ascunde

3. Găsiți în text cuvinte cu înțeles asemănător pentru:

Ram
A intra
Mirat
Cer
Uscat

4. Încercuiește grupurile de vocale rostite în aceeași silabă din cuvintele:

scoate, soare, Doamne, iată, iarbă, floare, iarnă

5. Încercuiește litera corespunzătoare seriei în care toate cuvintele sunt substantive comune:

- a) zăpadă, albă, zilele Babei, aprind
- b) zăpadă, gândăcel, galben, un flutur
- c) povară, veșted, văzduh, uimit
- d) povară, văzduh, rază, dor

6. Corectează greșelile din următoarele propoziții:

- a) Sa dus zăpada albă de pe întinsul țării. (.....)
- b) Sau dus zilele Babei și nopțile vegherii. (.....)
- c) Va veni păsările călătoare. (.....)
- d) Primăvară, m-ă bucur cai venit! (.....), (.....)
- e) Cred că var plăcea să culegem ghiociei într-o zi! (.....), (.....)

7. Completează următoarele propoziții cu ortogramele potrivite:

- a) Andrei a întârziat școală.
- b) Elevii clasei a IV-a dus la teatru.
- c) Paul rănit la fotbal.
- d) Lui Costel plăcut la parcul de distracții.
- e) Măine veni și bunica pe la noi.

8. Alcătuieste propoziții în care:

- a) să existe 2 substantive proprii:

.....
b) un verb la timpul viitor:

.....
c) subiectul să fie exprimat printr-un substantiv comun:

.....
d) să existe două adjective:

.....

- Ei, vezi?... Asta-i pricina... Noi muncim și noi mâncăm... mierea nu pică din cer... Nu te trimite nimeni să alergi prin flori... Dar de curățat, de reparat, de aerisit, de adus apă la pui, de luptat cu dușmanii noștri din afară, mă rog, se găsește de lucru...

- Și cine a hotărât toate astea?...

- Noi, albinele...

- Am să mă plâng împotriva voastră...

- N-ai decăt...

- Am să mă plâng stăpânului prisăcii... O să vedeți voi. O să vă pară rău!

Și trântorul, supărat, ieși pe urdiniș... Pe unde o fi umblat, n-a putut să afle nimeni. Dacă-l întâlnești cumva, explicați-i voi cum stau lucrurile cu cei care nu vor să muncească.

(Noi, albinele – Călin Gruia)

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

● Trântorul plecase în grădină ca să:

- a) strângă polen
b) să se plimbe
c) să aducă apă
d) să își întâlnească prietenii

● Trântorul s-a odihnit:

- a) la umbra unei frunze
b) pe o floare de mac roșu
c) pe un trandafir roșu
d) pe o lalea roșie

● Expresia „mierea nu pică din cer” înseamnă:

- a) mierea este rodul pământului
b) nimic nu se obține fără muncă
c) cândva din cer cădea miere
d) nu totul se obține prin muncă

● Albina cea bătrână l-a certat pe trântor pentru că:

- a) a ajuns târziu acasă
b) și-a lăsat masa nestrânsă
c) era leneș
d) nu vorbea frumos

● Trântorul a plecat pentru că:

- a) nu-i mai plăcea acasă
b) nu găsisese masa pusă
c) l-a alungat albina cea bătrână
d) s-a supărat pe decizia albinelor

2. Completează spațiile punctate folosind cuvinte cu înțeles asemănător celor din text:

O albină, cu o mătură sub aripă, se apropie de el și-i

- Nu te Mănânci ce ai adus.

- Nu înțeleg ce vrei să spui...

- Nu ți se mai dă mâncare de azi înainte, îi spuse bătrâna albină.

- Dar mor de foame. Nu se poate... Am tot dreptul la porția mea!

- Poftim mătura, fă pe sub cei doi faguri...

- Eu? Eu cu mătura?... Dar n-am muncit niciodată.

- Ei, vezi?... Asta-i Noi muncim și noi mâncăm... mierea nu din cer... Nu te trimite nimeni să prin flori... Dar de curățat, de reparat, de aerisit, de adus apă la pui, de luptat cu noștri din afară, mă rog, se găsește de lucru...

3. Descoperă cuvintele cu înțeles opus din coloana B, unindu-le cu cele din coloana A:

A

Încet
Se apropie
Niciodată
A plânge
Supărat
A munci

B

UEREM
A EDÂR
A IVENEL
PEREDE
SE NDPRÎTĂEAZĂ
TICIREF

4. Selectați din text:

- a) două substantive comune genul masculin
b) două verbe timpul trecut
c) o enumerație
d) două adjective

5. Marchează X în caseta corespunzătoare enunțurilor scrise corect gramatical:

- a) Trântorul a plecat l-a plimbare.
Bătrâna albină la alungat.
Trântorul s-a gândit să meargă la muncă.
- b) Într-o zi trântorul nu a mai fost primit acasa.
El nu înțelege ce s-a întâmplat așa dintr-o dată.
Într-un timp scurt toate s-au schimbat.
- c) Va înțelege într-o zi că munca este folositoare.
El nu va spus că nu-i place munca?
V-a veni când își va învăța lecția.
- d) Nea plăcut ideea albinelor.
Un strat gors de ne-a acoperă țara.
Nea Costel ne-a învățat mai multe despre albine.

6. Scrie A = adevărat și F= fals în dreptul următoarelor propoziții:

- a) Albinele culeg mierea iarna.
b) Trântorul este cea mai harnică albină din stup.
c) Orice stup are o regină.
d) Locul în care stau stupii cu albine se numește prisacă.
e) Persoanele care îngrijesc albinele se numesc apicultori.

7. Transformați următoarele substantive în adjective:

Trandafir
Somn
Plimbare
Muncă
Luptă

8. Scrieți trei cuvinte înrudite pentru fiecare cuvânt de mai jos:

Obosit
Dușman

Supărat
Grădină
Floare

9. Transformă următoarea propoziție simplă în propoziție dezvoltată adăugându-i trei părți de vorbire distincte:

O să vedeți voi!

10. Transformați în povestire dialogul din textul de la început:

Testul 3

Se leagănă pe ramul înghețat, dar se ține din toate puterile să nu o ia vântul, să nu o strivească gerul. Nu se va da bătută cu una cu două. Pentru nimic în lume nu-și va părăsi ramul. Arborele a rămas dezgolit, ar fi prea de tot să-l părăsească și ea. S-a născut, a crescut hrănindu-se cu seva lui și e dator să-i arate recunoștință.

Gerul și vânturile reci au sucit-o, au ruginit-o, au încrețit-o încât nu o mai recunoști. Cât de frumoasă era când abia se desfăcuse din mugur... Cât de frumoasă era când soarele îi turna prin vinișoare aur și aramă... Dar... Cele trecute sunt bune trecute. Nu-i pare rău de nimic.

Bineînțeles, ar fi putut să plece cu surioarele sale atunci când vântul le-a smuls rând pe rând, le-a purtat în brațe ca pe niște păsărele, apoi le-a așternut jos la rădăcina copacului. Acum toate dorm sub plapuma de zăpadă. Probabil se simt bine, nu au nicio grijă. Fiecare însă cu soarta sa. Ea și-a ales singură soarta.

Nu a știut niciodată ce înseamnă adevăratul frig. Acum o știe din plin. Nici singurătatea nu a știut ce înseamnă. E alături de ram, dar ramul mereu rămâne tăcut. Își amintește cu nostalgie de zilele când foșnea fericită împreună cu celelalte frunze la fiecare adiere de vânt. Șușoteau, șușoteau și doar înainte de furtună tăceau mîlc. Furtuna trecea, trecea spaima și iarăși se puneau pe șușotit. În hainele lor se adăposteau mulțime de păsărele și ce frumos mai cântau acestea la fiecare revărsat de zori. Cântătoarele au plecat, au rămas doar câteva vrăbiuțe care uneori se așază pe rămurica sa.

- Priviți! zise una dintre vrăbiuțe într-o zi. O frunză foarte curajoasă. E aproape la fel de curajoasă ca și noi.

- Și de ce mă rog e curajoasă, nu pricepu altă vrăbiuță.

- Păi cum de ce? Nu o fi oare un act de curaj faptul că a rămas alături de arbore, înfruntând gerul, zăpada și vântul?

- O fi... Numai că... Cine are nevoie de asemenea curaj? Credeți că frunza asta prostuță folosește la ceva? Ba bine că nu. Arborele a avut nevoie de frunze atunci când risca să fie uscat de arșiță. Imediat ce riscul a trecut, s-a descotorosit de ele...

Cât de mult au durut-o vorbele acelei vrăbiuțe... Îi trecuse prin gând chiar să se lase smulsă de vânt. Și ar fi făcut-o... Dacă nu auzea glasul ramului.

- E mult de când nu am scos o vorbă, șopti el. Noi, ramurile, bucuriile și tristețile le trecem în tăcere. Nu ne este în fire să ne exteriorizăm emoțiile... Acum însă, când te văd atât de abătută - trebuie să-ți vorbesc.. Vreau să-ți mulțumesc pentru curajul de care ai dat dovadă. Recunoștința ta mă copleșește. Te rog să nu pleci. Te voi ajuta să rezisti până la primăvară. Iarna își are farmecul ei. Vei vedea lucruri minunate, rămâi...

Acestea au fost unicele cuvinte pe care i le-a spus ramul. De atunci nu i-a mai vorbit. Dar ea știe, doar el o ține să nu fie smulsă și dusă de vânt.

Când au căzut primii fulgi a înțeles că a nimerit într-o lume de poveste. Nu mai simțea nici frig, nici singurătate. Era fericită, se juca cu fulgii, îi prindea în haina sa, vântul îi scutura, dar veneau alții și alții...

Și uite-așa trec zilele, nopțile până când într-o bună zi soarele începe să strălucească puternic. Se topește rapid zăpada, apoi lucrurile se schimbă vertiginos.

Din pricina luminii și a căldurii bătrâna frunză adoarme, se trezește doar când aude alături un foșnet bine cunoscut, însoțit de ciripit de păsărele.

- Fâș, fâș, fâș, abia de șoptesc micile frunzulițe proaspăt născute din muguri, căci afară e primăvară. Priviți, o frunză veche...

- Nu vreau să ajung ca ea, zice o frunzuliță mică, mică. E atât de... încrețită și de... urâtă. Chiar o să fim la fel?

Nu-i răspunde nimeni. La urma urmei ce importanță are? Acum sunt tinere și frumoase. Vor acoperi copacul, îl vor proteja de arșiță, de furtuni, de fulgere și atât timp cât în fiecare primăvară pe ramurile lui vor răsări alte flori, alte frunze - asta va însemna că arborele continuă să trăiască. Și anume ele, frunzulițele tinere sunt dovada că el e viu.

Bătrâna frunză zâmbește fericită. Nu fiecărei frunze îi este dat să-și vadă nepoatele. Nu mai are ce face pe ram. La prima adiere de vânt se lasă smulsă. Vântul o rotește prin aer ca pe o păsărică, apoi o așază cu grijă alături de suratele sale smulse încă de cu toamnă. Frunza cea curajoasă nu are nicio îndoială - va veni timpul când se va naște iară.

(Frunza curajoasă - Emilia Plugaru)

1. Scrie X în caseta corespunzătoare răspunsului corect:

a) Frunza a decis:

Să fie purtată de vânt	☐	Să rămână și să înfrunte gerul iernii	☐
Să se desprindă de pe ramuri	☐	Să meargă alături de suratele ei	☐

b) Cum se numesc păsările care ca și ea au rămas fidele pomului:

Rândunele	☐	Cuci	☐
Vrăbiuțe	☐	Scatii	☐

c) Expresia „o lume de poveste” înseamnă:

că iarna este un anotimp de poveste

- că ramul îi spunea o poveste
- că tot ceea ce i se întâmplă era o poveste
- că totul în jurul ei era neimaginat de frumos

d) Expresia „se va naște iară” înseamnă:

- că se va transforma din nou într-o frunză
- că se va transforma în substanțe nutritive ce vor hrăni pomul dând naștere altor frunze
- că este nemuritoare
- că va zbura dusă de vânt și se va întoarce iarăși la pomul ei

e) Personajele textului sunt:

- Frunza, vântul, iarna iarna, zăpada, pomul
- vrăbiuțele, frunza, ramul frunza, ramul, vrăbiuța, frunzele tinere

2. Unește cuvintele din coloana A cu cele cu același sens în text din coloana B:

A	B
Ramuri	arbore
Recunoștință	îndrăzneță
A încreți	mulțumire
Copac	a șifona
Curajoasă	crengi

3. Completează spațiile punctuate cu antonimele următoarelor cuvinte:

- Frig
- A face
- A rezista
- Proaspăt
- A se naște

4. Scrie în casete cifrele de la 1 la 7 respectând ordinea întâmplărilor în text:

- a) La venirea primăverii frunza curajoasă se lasă smulsă de vânt
- b) Pomul o încurajează să rămână
- c) Frunza își ascultă pomul și este fascinată de bucuriile iernii
- d) Vrăbiuțele rămase în țară peste iarnă o consideră o frunză curajoasă
- e) Deși nu cunoscuse frigul și nu știe ce o așteaptă, o frunză alege să nu cadă din pom
- f) O vrăbiuță rea crede că pomul nu mai are nevoie de această frunză
- g) În timp ce vremea se răcește, frunzele cad din pomi.

5. Completează spațiile punctate cu forma corectă a următoarelor cuvinte:

- a) Gerul și vânturile reci au de pe ram.
(smuls-o/smulso)
- b) Ea ales singură soarta.
(și-a/șia)
- c) Vremea stricat dată.
(s-a /sa) (dintr-o/dintro)
- d) Pomul vorbit zi.
(ia / i-a) (într-o / întro)

e) Ultima zi de iarnă este februarie.
(douăzeci și opt /douăzeci și opt)

6. Transcrie din text:

- a) Două substantive, genul masculin, numărul singular.....
- b) Două adjective, genul feminin, numărul singular.....
- c) Două verbe, timpul viitor.....
- d) Două pronume, genuri diferite.....

7. Scrie două propoziții în care să evidențiezi sensul diferit al cuvântului: Corn

.....
.....

8. Scrie forma de plural a substantivelor de mai jos:

- Bucurie
- Tristețe
- Zăpadă
- Fulg
- Vrabie

9. Scrie un bilet în care îi anunți pe colegii tăi că veți merge într-o acțiune de curățare a unui parc.

.....
.....
.....
.....

10. Scrie un dialog de 6-7 replici între o frunză și o rază de soare:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Testul 4

Cum venise pe lume, nici el nu-și dădea seama. S-a trezit ca dintr-un somn și parcă era de când pământul. Nu simțise nici durere, nici bucurie. Și mult își muncise gândul cum răsărise, și-al cui era? Mic cât un fir de linte, mișca piciorușele fragede și ocolea, de pe margini, frunzișoara care-l adăpostise. Într-o zi încercă o pornire lăuntrică: ieși de sub umbra răcoroasă și dădu buzna afară, în ploaia de lumină. Atunci rămase pe loc, orbit de atâta strălucire. Încetul cu încetul îi veni inima la loc și îndrăzni: deschise ochisorii mai mult, mai tare, mai mari, îi deschise în sfârșit bine-bine și privi în sus. Se făcuse parcă mai mititel decât fusese. Cu câtă strălucire, ce adânc și albastru se dezvelea cerul! Și ce minune! Cu ochisorii lui mărunți, cât

niște fire de colb, îl cuprindea întreg. Și ce întunecime, câtă umezeală sub frunzișoara lui. Ce căutase dânsul acolo? Iar din mijlocul tăriei albastre, un bulgăre de aur aprins arunca vâpăi.

Tresări. Era el altul? Piciorușele nu mai erau ale lui de scânteiau așa? Și mai era îmbrăcat în aur! Căci și trupușorul lui, pe care și-l vedea pentru întâia oară, scânteia. Nu cumva era o fărâmiță căzută de acolo, de sus, o fărâmiță de lumină închegată, rătăcită pe pământ? Și, ca o adevărită, pe țărâna neagră trupul aruncă o lumină dulce. Ce se mai întreba! Fără îndoială, de acolo căzuse, acolo trebuia să se întoarcă. Dar ce de-părtare. Și cum să ajungă? Privi în sus; și atunci, deasupra căpușorului, zări lujerul unui crin ce se ridica așa de înalt, că parcă floarea din vârf își deschidea paharul chiar dedesubtul bulgărului de aur, să-i culeagă razele.

În mintea lui își înjgheabă planul. Să se suie pe lujer în sus, să meargă, să meargă și să meargă până în vârf; și de acolo, la bulgărul de aur, din care credea că se desfăcuse: o săritură, — sau o vedea el ce-o face.

Atunci se mișcă din nou, și după ce trecu peste un grăunte de piatră cât un munte și coborî dincolo, se trezi la rădăcina crinului. Se odihni o clipă, apoi la drum, băiete! Mai întâi se rostogoli de pe tulpina lucie de câteva ori în țărână. Văzând asta, se ridică pe piciorușele dinapoi și, fără să știe pentru ce, cu cele dinainte își făcu, moșnegește, cruce. Pe urmă încercă din nou și văzu că poate. Luciu i se păruse lujerul crinului, și când colo avea atâtea adâncituri, atâtea ridicături: văi, dealuri. Dar ce mireasmă se revărsa de sus!...

Și-a mers voinic, a mers. Mult să fi mers. Se uită în jos și-l prinse amețeala. Privi în sus și se cutremură. Ce, nu făcuse niciun sfert din sfertul drumului! Puterile îi cam slăbiseră, dar nu se lăsă. Încă vreo câțiva pași, și ici, deasupra, parcă se întruchipa o frunzișoară lătăreață, ca o prispă. Acolo o să se odihnească. Și iar purcese la drum; și umblă, și umblă, băiete; de-abia ajunse. Iar când a poposit, ud de sudoare, că părea o picătură de rouă, bulgărele de aur scăpătase de amiază. Și voinicul privi iar în sus. Privea în sus și nu-și credea ochilor: zile, săptămâni, luni avea de umblat. Și cât era de hotărât și de vânjos drumețul, nu-și putu opri un oftat:

– Uf! că mult mai am de suit, Doamne!

(Gândăcelul – Emil Gârleanu)

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

● Gândăcelul era atât de mic cât un fir de:

- a) mazăre c) linte
b) susan d) muștar

● Gândăcelul se trezi la tulpina unui:

- a)trandafir c) mac
b) crin d) măr

● Când credeți că începe gândăcelul plimbarea:

- a) seara c) la prânz
b) dimineața d) noaptea

● Unde se adăpostise gândăcelul peste noapte:

- a) sub o frunză c) într-o scorbură
b) în pământ d) într-un pantof

● Când credeți că are loc întâmplarea:

- a) Primăvara c) Toamna
b) Vara d) Iarna

2. Bifează X în căsuța din dreptul propoziției adevărate:

- a) Gândăcelul vedea pentru prima dată lumea.
b) Personajele textului sunt: frunza, gândăcelul, crinul, soarele.
c) Gândăcelul dorea să ajungă la soare.
d) Descurajat și obosit renunță la călătorie.

3. Taie cuvântul care nu se potrivește cu celelalte:

- a) gândăcel, buburuză, ciocolată, furnică, greier,

- b) ceas, crin, trandafir, lalea, ghiocel,
- c) căpșor, frunze, piciorușe, ochișori, trupușor
- d) se odihni, se rostogoli, prispă, se porni, se cutremură

4. Unește cuvântul din coloana A cu cel cu înțeles asemănător din coloana B:

A	B
Lujer	Miros
Colb	A se opri
Voinic	Praf
Mireasmă	Tulpină
A poposi	Puternic

5. Găsește sensul opus al următoarelor cuvinte:

- Lumină
- Durere
- Bucurie
- Hotărât
- Vânjos

6. Transcrie din text:

- a) trei cuvinte de alint:
- b) trei substantive care nu se pot număra:
- c) trei adjective:
- d) trei verbe la timpul trecut:

7. Alcătuieste propoziții cu următoarele ortograme:

S-a, v-ați, la, c-ai, ce-ai

.....

.....

.....

8. Transcrie din text:

- a) o propoziție în care există un pronume personal:
.....
- b) o propoziție simplă:
.....
- c) o propoziție interogativă:
.....
- d) o propoziție exclamativă:
.....
- e) o propoziție în care verbul este la timpul prezent:
.....

9. Transformă următoarea propoziție simplă într-o propoziție dezvoltată:

Gândăcelul mergea.

.....

10. Imaginează-ți continuarea călătoriei gândăcelului și descrie-o în cel puțin 10 rânduri.

.....

.....

- a) un sticlete
- b) o ciocârlie
- c) o rândunică
- d) o vrabie

● Pasărea care îi spuse trandafirului de ce este el admirat de ceilalți și spinul nu este:

- a) un scatiu
- b) un sticlete
- c) un porumbel
- d) un măcăleandru

● Trandafirul se ruga lui Dumnezeu ca să:

- a) îl protejeze de răutatea oamenilor
- b) îl transforme într-un spin
- c) îi schimbe culoarea
- d) îl acopere și pe dânsul de ghimpi

● Spinul se ruga lui Dumnezeu ca să:

- a) îl ierte că a fost nemulțumit
- b) îi schimbe și lui floarea să i-o facă roșie
- c) îi dea și trandafirului spini
- d) să fie și el admirat de oameni

● Expresia „bătător la ochi” înseamnă:

- a) foarte frumos
- b) greu de privit
- c) strident
- d) ciudat

● Subiectul primei propoziții este cuvântul:

- a) O margine
- b) De drum
- c) Un trandafir
- d) Înflori

2. Găsește printre cuvintele scrise încurcat, cuvinte cu înțeles asemănător pentru:

GINGAȘĂ	=	DĂPĂLĂNP
DAR	=	OCAUD
BUCUROS	=	TFEIRCI
SOARTĂ	=	SITDEN
DRUMEȚI	=	LĂȚĂCIRO

3. Găsește cuvinte cu sens opus pentru:

Lacom
A răsări
Adormiți
Ursuz
Veșnic

4. Transcrie din text:

- a) două verbe la timpul trecut
- b) două pronume de persoane diferite.....
- c) două substantive genul feminin

5. Completează enunțul de mai jos adăugând două adjective fiecărui substantiv:

„Atunci trandafirul se uită și văzu că într-adevăr spinul
avea ghimpi.....”

6. Completează enunțurile de mai jos cu forma corectă a cuvintelor:

- a) Andrei dus mare în vacanța de vară.
(sa/s-a) (la/l-a)
- b) Copiii urcat barcă.
(sau/s-au) (într-o/întro)
- c) mic scos un cuvânt, de frică.
(Cel/ce-l) (n-a/na)
- d) Pe mare interesează frica celui mic.
(ce-l/cel) (nul/nu-l)
- e) plăcea să vă plimbați cu barca?
(var/v-ar)

7. Așază semnele de punctuație potrivite în următorul dialog:

- Nicăieri ca la noi De ce ai bătut cuie în ușă
 Tu le-ai bătut zice tatăl
 Eu
 Da N-ai făcut tu rele duium cutare și cutare nu mai țin minte câte multe fără număr
 Făcut recunosc fiul
 De fiecare faptă rea am înfipt câte un cui Privește ăsta ești vorbi tatăl posomorându-se rău

8. Transformă textul dialogat de la exercițiul 7 într-un text narativ.

.....
.....
.....
.....

9. Transformă enunțul: „Spinul stătea ursuz alături.” într-o propoziție simplă:

.....

10. Imaginează-ți o situație în care să fie implicat și un trandafir. Vei avea în vedere:

- a) stabilirea unui titlu potrivit
b) respectarea părților unui text narativ
c) scrierea corectă din punct de vedere ortografic și ortoepic.

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Testul 6

Citește cu atenție următorul text, pentru a răspunde cerințelor de mai jos:

Din somnul orb de noapte-ntunecoasă
De unde-au stat departe de frumos
Se reîntorc livezile acasă
În rochii înflorite până jos
E primăvară, iarăși primăvară!
Pe fiecare margini de făgaș
Își scot strămoșii degetele-afară,
De ghiocei, de crini, de toporași
Se simte iarăși mirosul câmpiei
Din nou aruncă soarele pojar
La cântecul înalt al ciocârliei
Ies roadele cu capetele-afar'
Aruncă ziua peste tot cu vrăbii
În codri cucii iară-au năvălit
Se bat cu gâtul păsările-n săbii
Și glasurile-și dau la ascuțit.

(Primăvara – Virgil Carianopol)

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

● **Autorul unei poezii se numește:**

- a) scriitor
- b) prozator
- c) regizor
- d) poet

● **Poeziile sunt alcătuite din:**

- a) propoziții
- b) fraze
- c) dialog
- d) strofe

● **Rândurile unei strofe se numesc:**

- a) citate
- b) versuri
- c) sinonime
- d) părți de vorbire

● **Anotimpul descris în poezie este primăvara pentru că:**

- a) au ieșit strămoșii afară

- b) gerul se întetește
- c) păsările își ascut glasul
- d) este noapte întunecoasă

2. Unește cuvintele din coloana stângă cu înțelesul lor din coloana dreaptă:

Orb	Voce
Întunecos	Spadă
Strămoși	Nevăzător
Sabie	Străbuni
Glas	Înnourat

3. Completează spațiile punctate cu sensul opus al următoarelor cuvinte:

Noapte
Departa
Ascuțit
A se reîntoarce
A scoate

4. Încercuiește grupurile de vocale rostite în aceeași silabă, din următoarele cuvinte:

Noapte, Întunecoasă, Iarăși, Soarele, Roadele, Ziua

5. Marchează X în caseta corespunzătoare enunțurilor scrise corect:

- a) V-a plăcut excursia la munte?
- V-a veni din nou să ne viziteze
- Ioana va participa la faza națională a concursului de balet

- b) Copiii nuli mai găsesc pe Tommy
- Răspunsul lui Radu a fost nul.
- Pe Mihai nu-l ascultă nimeni.

- c) De ce nuți faci temele zilnic?
- Nuți este prietena mea cea mai bună.
- Ție nu-ți place înghețata?

- d) Anul acesta mă duc la munte
- Andrei la plăcut din prima clipă pe noul lui coleg.
- Corina l-a invitat și pe George la ziua ei.

6. Scrie A = adevărat și F = fals în dreptul următoarelor enunțuri:

Lunile primăverii sunt: februarie, martie, aprilie.	(.....)
Primăvara se seamănă grâul.	(.....)
Barza este o pasăre migratoare.	(.....)
Crizantemele sunt flori de primăvară.	(.....)

7. Completează următorul dialog cu încă 5 replici folosind semnele de punctuație potrivite:

- Bună ziua!
- Aș putea să vă cer o informație?

.....

.....

.....

Clasa a VI-a

TEST 1

Textul A

„Practicarea sportului de către copii aduce mari beneficii. Sportul face parte dintr-o viață sănătoasă indiferent de vârsta pe care o ai – pentru copii, însă, este cu mult mai important.

Dacă atunci când erai mică ieșeai cu bicicleta în parc, jucai leapșa sau badminton cu vecinii și te cățărai prin copaci, vremurile s-au schimbat. În ziua de azi, cei mici au renunțat la sport (și, de fapt, la ieșirile cu prietenii la modul general), preferând să stea în casă în fața calculatorului.

Mulți părinți nu realizează cât de mult greșesc lăsând copiii să facă acest lucru. Cei mai mulți consideră că pur și simplu vremurile se schimbă și este mai sigur pentru cei mici să stea pe internet sau la televizor toată ziua decât să existe pericolul să fie accidentați jucându-se pe stradă.

Din păcate, această gândire nu este deloc sănătoasă pentru copil, motiv pentru care introducerea sportului în viața copilului tău este imperativă. Iată numai câteva dintre beneficiile practicării sportului de către copii:

- Dacă un copil face sport de mic, riscul de a se îmbolnăvi la maturitate de boli grave de inimă sau de diabet este mai scăzut.
- În timpul sportului, creierul se oxigenează mai bine, astfel încât capacitatea de înțelegere și memorare va crește. Din acest motiv, cel mic va avea rezultate mai bune la învățătură.
- Copilul învață să fie responsabil, să îndeplinească diferite sarcini.
- Un sport de echipă arată celui mic că fiecare om contează, fiecare are rolul lui în echipă, iar respectul este important.
- Își face prieteni de vârsta lui, cu pasiuni asemănătoare.
- Învață să se descurce în situații neprevăzute.”

(adaptare după Alina Neamțu, „*Importanța sportului pentru copii*”,
www.parinti.com)

Textul B

„The increasing popularity of computer, video games and television makes the children to be very inactive in their lifestyles. The time spent in these things may be spent in some physical activities. Parents should be a role model for their children. If the parents are looking very active, the children are more likely to be more active and will stay active for the rest of their life. Participation in sports and other physical activities can have many benefits for children. The participation in organized sports offers the chance for youth people to enhance their physical and social skills.

Sports and games are the ways of enhancing the children’s mental and physical growth. Sports help them in character building and provides them energy and strength. A healthy diet and an active lifestyle will bring good results in the children’s lifestyle, minds and bodies. The recreational activities eliminate the unhealthy habits of the children that may lead them to diabetes, high cholesterol, high blood pressure, heart disease and other serious diseases.

Sports develop a sense of friendliness among the children and develop their team spirit. They help the children to develop the mental and physical toughness. Sports shape their body and make

it strong and active. Children should actively participate in the sports to avoid of being tired and lethargy. This is because sports improve their blood circulation and their physical well-being.”

(adapted from *Importance of Sports and Physical Activities for Children*,
www.researchineurope.org)

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul descrie un sport anume				
2. Textul evidențiază avantajele sportului pentru copii.				
3. Textul menționează bolile pe care le poate preveni sportul.				
4. Textul este literar.				

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate.

Textul A

1. viață	a. de echipă
2. riscul	b. sănătoasă
3. sport	c. de a se îmbolnăvi
4. pasiuni	d. neprevăzute
	e. asemănătoare

Textul B

1. physical	a. spirit
2. sports	b. circulation
3. team	c. activities
4. blood	d. organized
	e. actively

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la sport:

Cuvinte în limba română

Cuvinte în limba engleză

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Copiii preferă adesea să se joace pe calculator sau să se uite la televizor decât să facă sport.
Justificare: _____

2. Sportul are beneficii multiple pentru sănătate.

Justificare: _____

3. Sports eliminate the unhealthy habits of children and prevent a lot of serious diseases.

Justification: _____

4. If children actively participate in sports, they won't feel better.

Justification: _____

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A.

În ultima parte a textului A, autoarea prezintă **avantajele/dezavantajele** practicării unui sport, atât din punct de vedere fizic, cât și moral.

VI. Continue the sentence using the information given by the text B.

Sports develop a sense of _____ and _____

VII. Prezintă, într-un enunț, o asemănare între cele două texte.

VIII. Answer the following question: *What benefits can have participation in sports and other physical activities for children?*

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla perspectiva lor asupra activităților fizice.

Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1.		
2.		
3.		
4.		

X. Ce argument i-ar convinge pe colegii tăi să aleagă o ieșire în parc în loc de un joc pe calculator? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

TEST 2

Textul A

„Ca în fiecare an, pe 18 mai, la nivel mondial, s-a sărbătorit Ziua Internațională a Muzeelor. Ca unul ce slujesc un asemenea lăcaș de cultură de peste 14 ani, vă propun să facem o scurtă incursiune în lumea fascinantă a muzeologiei. Așadar, la 18 mai 1977, Consiliul Internațional al Muzeelor (ICOM) a hotărât dedicarea acestei zile muzeelor din toată lumea, cu scopul evidențierii rolului crucial al acestora în conservarea și transmiterea valorilor patrimoniale, spirituale, culturale și naturale ale unui popor. Muzeele aduc în atenția contemporaneității pagini de istorie, civilizație, religie, cultură, literatură, artă, ocupații, pasiuni, inovații etc., toate la un loc însumând cultura și civilizația societății omenеști.

Cu toții am pășit, măcar o dată în viață, într-un muzeu. Dar câți dintre noi am înțeles oare menirea sa într-o lume ce tinde mereu spre o viață din ce în ce mai superficială? ICOM-ul a definit muzeul ca pe o instituție aflată în slujba societății și a dezvoltării acesteia, deschisă publicului, care achiziționează, conservă, comunică și expune, în scopul cercetării, educației și divertismentului, dovezi materiale ale oamenilor și ale mediului lor înconjurător. Destul de complexă definiția.

Mai pe înțelesul tuturor, un muzeu are menirea de a prezenta publicului rădăcinile civilizației, viața în toată complexitatea ei, ba chiar de a-l face pe vizitator să înțeleagă mai profund lumea, cu tainele ei. Muzeele asigură o reală posibilitate de supraviețuire mărturiilor, știrilor și ideilor de dinaintea noastră. Cu cât sunt mai variate din punct de vedere tematic, izbutesc să oglindească o înfățișare mai apropiată de realitate a societății, constituind, deopotrivă, pecetea unui distinct

nivel de progres al omenirii. Ca instituție culturală și științifică, muzeul are un rol însemnat în contemporaneitate, căci, dacă ne referim doar la cel cu profil de istorie, poate fi definit ca „oglindea în care poporul se poate recunoaște pe sine însuși“.

Reprezentând un factor de răspândire a viziunii mondiale de cunoștințe de la o epocă la alta, pentru progresul umanității, muzeul – alături de arhivă, bibliotecă, instituțiile de învățământ – trebuie să dăinuiește precum o autoritate „vie“, dinamică, indispensabilă, solicitată și acceptată de societate. Înțelegând corect, instituția muzeală reprezintă una dintre valoroasele surse de educație din toate timpurile. Iată, deci, câteva motive pentru a ne spori interesul vizitării muzeelor, hrănindu-ne sufletește din ele ca din autentice izvoare de cultură.

Aceste lucruri fiind cunoscute și înțelese conștiincios, primele muzee în lume au fost înființate încă din secolul al XV-lea. Exceptând acele monumente antice devenite prin ele însele muzee – piramidele, orașul Pompei etc. –, cele mai vechi expoziții de artă ale umanității ar fi Muzeele Capitoliene din Roma, Italia. Complexul include piese de artă și de arheologie, fiind înființat de papa Sixtus al IV-lea, în anul 1471, când a donat municipalității propria sa colecție de lucrări din bronz. Cam din aceeași perioadă amintim și de muzeele Vaticanului. Papa Iulius al II-lea a achiziționat o colecție de obiecte de artă, expunându-le în anul 1506 în Palatul Borgia. Ulterior, s-a construit un spațiu cu scopul exclusiv de a adăposti un muzeu, dezvoltat pe parcurs; astăzi, el include Muzeul de Sculptură Antică, Muzeul de Artă, Muzeul Vaticanului și multe altele.”

(adaptare după **Muzeul, o autoritate „vie“, indispensabilă pentru societate**,
www.ziarullumina.ro, 21 mai 2013)

Textul B

„Smithsonian Institution, Washington, D.C.

The Smithsonian is the world’s largest research and museum complex, with 19 museums and galleries, the National Zoological Park, and various research stations. More than 137 million objects detailing America’s story are housed here, so you’d better prepare for a long week of walking. There’s so much to see that, if you spent one minute day and night looking at each object on exhibit, in ten years you’d see only ten percent of the whole. Therefore, it’s wise to head out with a plan. Focus on only one or two exhibits at two or three different museums.

Main attractions: Dorothy’s ruby red slippers, the dresses of the First Ladies, and the original Star-Spangled Banner at the National Museum of American History; the Gem Hall (including the Hope Diamond) at the National Museum of Natural History; and the Wright brothers’ 1903 Flyer, the Spirit of St. Louis, and the Apollo 11 command module at the National Air and Space Museum.

Le Louvre, Paris, France

The Louvre was a medieval fortress and the palace of the kings of France before becoming a museum two centuries ago. The addition of I. M. Pei’s pyramid shocked many when it was unveiled in 1989 as the new main entrance, yet it somehow works, integrating the palace’s disparate elements. The museum’s collections, which range from antiquity to the first half of the 19th century, are among the most important in the world. A good place to start is the Sully Wing, at the foundations of Philippe-Auguste’s medieval keep - it’s in the heart of the Louvre, kids love it, and it leads straight to the Egyptian rooms.

Main attractions: «Venus de Milo», «Winged Victory of Samothrace», and Leonardo da Vinci’s «Mona Lisa».

(adapted from **The Best 10 of Everything**, www.travel.nationalgeographic.com)

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul descrie mai multe muzee				
2. Textul evidențiază avantajele vizitării muzeelor.				
3. Textul menționează principalele atracții ale muzeelor descrise.				
4. Textul este literar.				

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate.

Text A

1. lăcaș	a. de educație
2. valori	b. antice
3. surse	c. de cultură
4. monumente	d. patrimoniale
	e. de răspândire

Text B

1. research	a. elements
2. Hope	b. fortress
3. medieval	c. stations
4. disparate	d. Diamond
	e. important

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la muzee:

Cuvinte în limba română

Cuvinte în limba engleză

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Nu toți am înțeles menirea adevărată a unui muzeu.

Justificare: _____

2. Vizitarea unui muzeu are beneficii importante pentru educația tuturor.

Justificare: _____

3. Visiting Smithsonian Institute only takes you a day.

Justification: _____

4. The Louvre was initially a park.

Justification: _____

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A.

În paragraful 3 din textul A, autorul prezintă **avantajele/dezavantajele** vizitării unui muzeu, având în vedere că muzeul are un rol însemnat în contemporaneitate, căci _____

VI. Continue the sentence using the information given by text B.

The addition of I. M. Pei's pyramid _____ but now _____

VII. Prezintă, într-un enunț, o asemănare între cele două texte.

VIII. Answer the following question: *What are the main attractions of the Louvre Museum?*

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla importanța muzeelor. Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1.		
2.		
3.		
4.		

X. Care dintre muzeele prezentate ți se pare mai interesant? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

TEST 3

Textul A

„Astăzi, 25 noiembrie 2013, este una dintre cele mai importante zile ale anului pentru mine. Astăzi, ca în fiecare an, sărbătoresc ziua fără de care viața mea realmente nu ar fi fost posibilă, ziua mamei mele. Ființa cea mai importantă din viața mea, alături de tatăl și de fratele meu. Cum aș putea vreodată să-i mulțumesc suficient pentru tot ce a făcut pentru mine? Mi-e imposibil să-mi exprim recunoștința pe care o port persoanei care m-a format, m-a învățat, m-a pansat, m-a iubit, m-a protejat, mi-a dus dorul și m-a inspirat 18 ani de zile. Cel mult îi pot reaminti cât de mult o iubesc și o admir.

Când eram în clasa a V-a, în anul 2006, am primit ca temă redactarea unui eseu cu titlul «Modelul meu în viață». Recent am găsit eseul meu pe care l-am recitat iar și iar cu nostalgie. El sună cam așa: «N-am să uit niciodată persoana care mi-a zâmbit pentru prima oară și care m-a copleșit cu dragostea sa. Această persoană este cel mai frumos și mai plin de lumină înger. Toate sentimentele de iubire, fericire, admirație și recunoștință s-au adunat într-un singur cuvânt deosebit: mama. Este persoana pe care o consider modelul meu în viață.

Mama este blondă, este înaltă și poate fi ușor de recunoscut după lumina din ochii săi de un verde crud. Ea este psiholog deoarece este foarte înțeleaptă ajutând mulți oameni să regăsească sensul vieții. O admir foarte mult pentru că știe mereu cum să mă ajute în situații dificile și mai ales pentru că pune iubire în toate faptele sale. Din toată această mică descriere ați aflat deja că mama este un înger, un suflet special și de aceea este modelul meu în viață.

Ea are mereu un zâmbet călduros, o privire pătrunzătoare și cred că este persoana care mă cunoaște cel mai bine și pe care o iubesc. Mama este modelul meu în viață și sper ca într-o zi să ajung la fel de specială și de iubitoare exact așa cum este ea!»

De atunci și până acum, în mod firesc și inevitabil, m-am schimbat (aproape) complet. Mă despart mulți ani de copilul mic și blond de 11 ani. Timp în care am întâlnit o mulțime de oameni care mi-au marcat întreaga existență. Poetic vorbind, viața mea a fost ca un râu de munte, aflat într-o continuă mișcare, iar oamenii din jurul meu au fost asemenea unor pietre care mi-au modificat cursul vieții, ghidându-mă spre alte părți ale muntelui, spre alte peisaje.

Însă mama a fost mereu cu mine. Poate că, în esență, ea a fost tocmai raza de soare care s-a reflectat în licărirea râșorului meu. Și deși eu m-am schimbat, sentimentele mele față de ea au rămas nealterate: ea continuă să fie și în prezent modelul meu în viață. Ea mi-a insuflat dorința de a fi într-o zi un psiholog de succes, ea m-a învățat cât de important este să te iubești pentru a fi capabil să-i iubești pe cei din jurul tău. M-a ghidat de-a lungul vieții și nu a încetat vreodată să fie

sursa mea de inspirație. Iar în această zi de noiembrie îi urez tot binele din lume știind că Dumnezeu are pregătit pentru ea tot ce are mai bun de oferit!”

(adaptat după *Modelul meu în viață*, Aditi Gheran,
www.blogaditigheran.wordpress.com)

Textul B

„**Mother’s Day** is a modern celebration honoring one’s own mother, as well as motherhood, maternal bonds, and the influence of mothers in society. It is celebrated on various days in many parts of the world, most commonly in the months of March or May. It complements similar celebrations honoring family members, such as Father’s Day and Siblings Day.

The celebration of Mother’s Day began in the United States in the early 20th century; it is not related to the many celebrations of mothers and motherhood that have occurred throughout the world over thousands of years.

The modern American holiday of Mother’s Day was first celebrated in 1908, when Anna Jarvis held a memorial for her mother in Grafton, West Virginia. Her campaign to make «Mother’s Day» a recognized holiday in the United States began in 1905, the year her beloved mother, Ann Reeves Jarvis, died. Anna’s mission was to honor her own mother by continuing work she had started and to set aside a day to honor mothers, „the person who has done more for you than anyone in the world“. Anna’s mother, Ann Jarvis, was a peace activist who had cared for wounded soldiers on both sides of the Civil War and created Mother’s Day Work Clubs to address public health issues.

Due to the campaign efforts of Anna Jarvis, several states officially recognized Mother’s Day, the first in 1910 being West Virginia, Jarvis’ home state. In 1914 Woodrow Wilson signed the proclamation creating Mother’s Day, the second Sunday in May, as a national holiday to honor mothers.

Although Jarvis was successful in founding Mother’s Day she soon became resentful of the commercialization and was angry that companies would profit from the holiday. By the early 1920’s, Hallmark and other companies had started selling Mother’s Day cards. Jarvis became so embittered by what she saw as misinterpretation and exploitation that she protested and even tried to cancel Mother’s Day. The holiday that she had worked so hard for was supposed to be about sentiment, not about profit. Jarvis’s intention for the holiday had been for people to appreciate and honor mothers by writing a personal letter, by hand, expressing love and gratitude, rather than buying gifts and pre-made cards. Jarvis organized boycotts and threatened lawsuits to try to stop the commercialization.

Finally, Jarvis’s holiday was adopted by other countries and it is now celebrated all over the world.”

(adapted from *Mother’s Day*,
www.en.wikipedia.org)

I. Bifează, în tabelul următor, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul prezintă importanța mamei în viața unui copil, acum adult.				
2. Textul evidențiază numele celei care a susținut transformarea Zilei Mamei într-o sărbătoare națională.				
3. Textul menționează intervenția companiilor dornice de profit într-o sărbătoare de suflet.				
4. Textul este literar.				

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate:

Textul A

1. zâmbet	a. de succes
2. râu	b. de soare
3. rază	c. pătrunzătoare
4. psiholog	d. călduros
	e. de munte

Textul B

1. modern	a. soldiers
2. influence	b. cards
3. wounded	c. celebration
4. Mother's	d. of mothers
	e. day

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la importanța mamei în viața unui copil:

Cuvinte în limba română

Cuvinte în limba engleză

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Rolul mamei este de a crește și a educa propriii copii, devenind un model pentru ei.

Justificare: _____

2. Mamele sunt cele care își cunosc cel mai bine copiii și le sunt alături mereu.

Justificare: _____

3. **Mother's Day** is a modern celebration honoring one's own mother, of international significance.

Justification: _____

4. Anna Jarvis rejected the commercialization of Mother's Day.

Justification: _____

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A. Copiii **admiră/nu admiră** modelul propriei mame, deoarece _____

VI. Continue the following sentence, using information from text B.

The modern American holiday of Mother's Day was first celebrated in 1908, when _____

VII. Prezintă într-un enunț o asemănare între cele două texte.

VIII. Answer the following question: *Which was the first American state who recognized the Mother's Day as an official holiday?*

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla semnificația mamei în viața lor. Completează chestionarul următor cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1.		
2.		
3.		
4.		

X. De ce crezi că este important să se sărbătorească Ziua Mamei pe plan internațional? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

TEST 4

Textul A

„A educa înseamnă a instrui, a îndrepta, a forma o conștiință, a forma și a dezvolta anumite însușiri; definiția poate fi mult mai complexă, iar dezvoltarea ei poate fi asimilată redactării unui adevărat studiu; educația ecologică se referă la formarea unei conduite absolut necesare în societatea prezentă privind protecția mediului inconjurător.

Poate o să vă întrebați de ce este necesară această educație. Întrebarea ar putea fi una retorică dacă am privi în jur și am constata: deșeuri la voia întâmplării, spații verzi care se reduc de la zi la zi, arbori maltratați de însemnele puștii ce-și exacerbează amorul (propriu) prin scrijelirea de inimioare și inițiale pe trunchiul lor, lipsa unei conștiințe privind reciclarea, atitudinea „fac ce vreau, arunc unde vreau, eu nu sunt ecologist”, distrugerea coșurilor de gunoi, călcarea florilor de abia plantate în semn de mare „demnitate” umană, chinuirea animalelor pentru a demonstra supremația speciei umane Lista ar putea continua mergând undeva către plus infinit....

Dacă ar fi să se facă un referendum pe tema necesității educației ecologice, atunci, dragilor, aș semna cu ambele mâini pentru necesitatea ei. De fapt, educația ecologică ar trebui să fie obligatorie de la mic la mare și invers pe scara mărimilor. De ce? Pentru a apărea și noi în fața mulțimilor ca țară civilizată și pentru a nu mai fi înfierăți prin cancelariile occidentale cu invective precum ne-educați, barbari, țigani și multe cele care aruncă o pată nedreaptă asupra oamenilor onești, educați, dar care sunt amestecați în aceeași oală cu adevărații lipsiți de educație.

De la ce vârstă să se înceapă? Păi să spunem așa: de când copilul pleacă în picioare și înțelege limba maternă. Adică: «Hai să aruncăm hârtia la coș, puiule, că e urât să o aruncăm pe stradă!» Și uite așa, tot repetându-se sintagma, puiul ajunge să înțeleagă că mizeria este pentru coșul de gunoi, și nu pentru carosabil sau pentru spațiul verde.

Dragii mei, ne apropiem de final ... am vorbit despre cât de importantă este educația pentru mediu la orice vârstă; nu este o rușine să fii ecologist, dimpotrivă! Pentru că având un comportament civilizată față de mediul înconjurător vom fi respectați de ceilalți, dar vom avea respect și față de noi înșine. Iar planeta nu poate decât să ne mulțumească!

În fiecare seară, înainte de a adormi, faceți un exercițiu: gândiți-vă ce face în fiecare zi natura pentru voi și ce ați făcut voi în ziua respectivă pentru natură!

Cu speranța că vă veți îmbunătăți atitudinea, ne veți asculta sfaturile și veți iubi și ocroti natura, eu îmi iau rămas bun!"

(adaptat după Anca P., *Educăm, ne educăm pentru a proteja mediul înconjurător*,
www.naturalist.ro)

Textul B

„Environmental protection is a practice of protecting the natural environment on individual, organizational or governmental levels, for the benefit of both the natural environment and humans. Due to the pressures of population and technology, the biophysical environment is being degraded, sometimes permanently. This has been recognized, and governments have begun placing restraints on activities that cause environmental degradation. Since the 1960s, activity of environmental movements has created awareness of the various environmental issues. There is no agreement on the extent of the environmental impact of human activity, and protection measures are occasionally criticized.

Academic institutions now offer courses, such as environmental studies, environmental management and environmental engineering, that teach the history and methods of environment protection. Protection of the environment is needed due to various human activities. Waste production, air pollution, and loss of biodiversity (resulting from the introduction of invasive species and species extinction) are some of the issues related to environmental protection. Environmental protection is influenced by three interwoven factors: environmental legislation, ethics and education. Each of these factors plays its part in influencing national-level environmental decisions and personal-level environmental values and behaviors. For environmental protection to become a reality, it is important for societies to develop each of these areas that, together, will inform and drive environmental decisions.”

(adapted from *Environmental protection*, www.en.wikipedia.org)

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul prezintă atitudini pozitive și negative legate de protecția mediului.				
2. Textul evidențiază				

sensurile termenului de „protecție“ a mediului.				
3. Textul menționează avantajele protejării mediului.				
4. Textul conține dialog.				

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate:

Textul A

1. educația	a. civilizată
2. spații	b. occidentale
3. arbori	c. ecologică
4. comportament	d. verzi
	e. maltratați

Textul B

1. environmental	a. of population
2. academic	b. protection
3. the pressures	c. institutions
4. human	d. factors
	e. activity

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la importanța protejării mediului:

Cuvinte în limba română

Cuvinte în limba engleză

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Educația ecologică trebuie să înceapă la vârste foarte fragede.

Justificare: _____

2. Natura ne răsplătește după cum ne purtăm cu ea.

Justificare: _____

3. Elementary schools offer courses that teach the history and methods of environment protection.

Justification: _____

4. Environmental protection is a profitable business opportunity.

Justification: _____

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A. Copiii **urmează/nu urmează** modelul adulților în adoptarea unei atitudini ecologice, deoarece

VI. Continue the following sentence, using information from Text B.

Academic institutions now offer courses, such as environmental studies, environmental management and environmental engineering, that _____

VII. Prezintă, într-un enunț, o asemănare între cele două texte.

VIII. Answer the following question: *Which are the factors that influence environmental protection?*

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla cum contribuie ei la protejarea mediului înconjurător.

Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1.		
2.		
3.		
4.		

X. De ce crezi că este important să se desfășoare acțiuni de protejare a mediului? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

TEST 5

Textul A

„Dacă dorim să continuăm a trăi pe această planetă, este nevoie de o schimbare de atitudine» (Albert Einstein). Prin intermediul acestui proiect, elevii vor învăța ce înseamnă să gândești ecologic, să colectezi diferențiat deșeuri, să te implici în acțiuni de curățenie a mediului, să plantezi pomi și flori pentru a realiza un spațiu verde. Elevii vor fi antrenați în acțiuni comunitare, crearea și menținerea unui climat sănătos, curat și plăcut în școală, colectarea deșeurilor electrice și electrocasnice acumulate în școală și în familiile elevilor și valorificarea acestora prin programul Baterel.

Adevărata educație ecologică își va atinge scopul numai atunci când elevii – cetățenii de mâine – vor fi convinși de necesitatea ocrotirii naturii și vor deveni factori activi în acțiunea de conciliere a omului cu natura. Conștientizând frumusețea mediului local, promovând pitorescul zonei în care locuiesc, elevii vor înțelege utilitatea acțiunilor ecologice.

Proiectul oferă posibilitatea de a desfășura activități de educație ecologică prin care să cultivăm interesul și dragostea elevilor pentru lumea înconjurătoare, pentru protejarea mediului. Totodată, urmărește responsabilizarea elevilor față de importanța protejării mediului înconjurător, conturarea deprinderilor și a atitudinilor de a prețui și a respecta mediul prin comportamente civilizate, dar și sensibilizarea cetățenilor privind importanța mediului înconjurător. Intrarea în acest proiect oferă școlii și elevilor ei avantaje și beneficii de ordin intelectual, educativ, moral, afectiv și practic, beneficii care se vor reflecta ulterior asupra atitudinii comunității locale.

Implicarea elevilor în viața comunității prin activitățile ecologice ce se vor derula urmărește formarea unui comportament ecoprotectiv, care cu siguranță va folosi în definitivarea personalității și conștiinței viitorilor cetățeni.“

(adaptat după: *Pași mici pentru o Planetă mare și curată*,
<https://www.premiilepentrumediucurat.ro>)

Textul B

„You could turn your school into an eco-school. This could include developing some of the following ideas:

- A school garden growing organic vegetables. These could even be used in your Home Economics lessons
- A school composting site that could be used to help your school garden flourish
- A school energy survey could be carried out. This could then be followed by some key implementations such as energy efficient light bulbs and signs educating people to switch lights off
- A wildlife area in your school grounds could be started including a pond and a variety of vegetation to encourage a wide diversity of species
- A sculpture made of old packaging and products could be made
- Water from your school roof could be collected and used to water your school garden
- Recycling facilities for paper and cans should be available to all students and staff
- An Environment Committee (Eco-group) could be set up in your school to help implement and monitor some of the ideas described above

How will the project affect your school? The whole school will benefit from the environmental education and may be able to use some of the key ideas generated in their work.

Various departments can get involved, for example, the Art Department can design information posters and the Science Department can use statistics generated in class. [...]

What are the long-term implications of your project?

Educating the youth of today is one of the best ways to address the environmental problems we face. This education should be passed on to future generations and should hopefully result in changes to our outlook.”

(adapted from *All you need to know about RECYCLING. Environmental projects for schools*; recycle more.co.uk)

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul descrie proiecte de ecologie.				
2. Textul evidențiază avantajele proiectelor de ecologie.				
3. Textul menționează efectele pentru viitor ale educației ecologice.				
4. Textul este literar.				

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate.

Textul A

1. schimbare	a. ecoprotectiv
2. acțiuni	b. sănătos
3. climat	c. local
4. mediului	d. de curățenie
	e. de atitudine

Textul B

1. organic	a. implementations
2. key	b. education
3. a variety	c. generated
4. environmental	d. vegetables
	e. of vegetation

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la proiecte ecologice:

Cuvinte în limba română

Cuvinte în limba engleză

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Educația ecologică este importantă în viața elevilor.

Justificare: _____

2. Proiectele de ecologie au scopuri multiple, nu doar să învețe elevii despre protejarea mediului.

Justificare: _____

3. Just a part of the school can benefit from the environmental education.

Justification: _____

4. The environmental education is good only for the present generation.

Justification: _____

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A.

Textul prezintă **avantajele/dezavantajele** proiectelor pe teme ecologice pentru elevi și pentru școlile implicate.

VI. Continue the sentence using the information given by Text B:

Educating the youth of today is one _____

VII. Prezintă, într-un enunț, o asemănare între cele două texte.

VIII. Answer the following question: *What is the role of an Environment Committee (Eco-group) in a school?*

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla perspectiva lor despre proiectele ecologice. Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1.		
2.		
3.		
4.		

X. Ce argument i-ar convinge pe colegii tăi să participe la un proiect ecologic? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

TEST 6

Textul A

„Voluntariatul a cunoscut în ultimul timp o ascensiune rapidă în domenii diverse. Voluntariatul înseamnă să socializăm mai mult, să-i ajutăm pe semenii noștri dând dovadă de compasiune, înțelegere, dragoste. Prin acțiunile de voluntariat, putem obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale. Voluntariatul rămâne o activitate demnă de a fi practică și sprijinită în școală.

În România, activitatea de voluntariat a cunoscut în ultimul timp o dezvoltare rapidă, începând de la nivel local până la nivel național și internațional, în domenii extrem de diferite (asistența și serviciile sociale, cultural, medico-sanitar, educativ etc.). Prin urmare, această mișcare se desfășoară într-un cadru legal și este susținută de Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 469 din 26 iunie 2014.

Se știe că voluntariatul este un element însemnat în dezvoltarea educației și formării profesionale. Criteriul de bază al acestuia este responsabilitatea obținută efectiv numai prin muncă, din care derivă respectul, la care se adaugă și alți factori importanți, respectiv comunicarea și sociali-

zarea. De asemenea, activitatea de voluntariat presupune interacțiune, spirit civic și organizatoric, curaj, încredere, colaborare, inițiativă, responsabilitate și dinamism. Participând la această mișcare, înveți să promovezi într-o formă creativă ideile personale și să lupți pentru realizarea lor până la final. Așadar, prin acțiuni de voluntariat poți dezvolta sau obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale (încredere, solidaritate, toleranță etc.), devenind astfel mai conștienți de ceea ce se întâmplă în jurul nostru.

Este clar că această activitate non-profit nu înseamnă numai investiție în tine însuți, înseamnă să te conectezi la colectivitate, să socializezi mai mult, să fii activ într-un mod util și distractiv, înseamnă apartenența la un grup pe care să-l ajuți necondiționat în timpul liber.

Pentru a înțelege mai bine sensul cuvântului «voluntar», am încercat să aflăm care este etimologia acestuia și am descoperit că o variantă o întâlnim în latină «voluntarius», iar cealaltă în franceză «volontaire» și se referă la oameni și manifestările lor. «Voluntar» înseamnă – conform explicațiilor din DEX – «care acționează de bunăvoie, din proprie inițiativă, nesilit de nimeni în mod conștient; (despre acțiuni) care se face de bunăvoie, fără constrângere».

Din experiența profesională, pot afirma că a fi voluntar înseamnă să dai dovadă de compasiune, de răbdare și înțelegere, de grijă nemăsurată și de dragoste pentru cei pe care îi sprijinim. Cu riscul că mă repet, a fi voluntar înseamnă să fii uman și să ai valoare, pentru că aceste calități sunt de neprețuit.“

(adaptat după: **Importanța voluntariatului**, Ruxandra Brebeanu,
[https://iteach.ro/experiencedidactice/
importanta-activitatii-de-voluntariat-pentru-educatie](https://iteach.ro/experiencedidactice/importanta-activitatii-de-voluntariat-pentru-educatie))

Textul B

„Why you should volunteer

Volunteering is about choosing to give your time, energy and skills to something that matters to you. Whether you're supporting a cause you believe in or helping out your community, when you volunteer you make the choice to make a difference. Even better, by donating your time, energy, and skills you not only improve the lives of others and contribute to your community, you also improve yourself. There are hundreds of reasons to volunteer, but here are just a few:

– Learn or develop a new skill. Volunteering is the perfect way to discover something you are good at doing or develop new skills in an area you already enjoy. It's never too late to gain new skills and there is no reason why you should stop learning just because you've finished school or are working. For example, planning and implementing a fundraising event can help you develop planning, organizational and budgeting skills. By supervising and teaching other volunteers, you can develop excellent training, management and interpersonal skills. There is no limit to the extraordinary ways you can contribute.

– Be part of your community. It's easy to take the great community that we live in for granted. People and societies depend on each other for survival. Communities are a beautiful but complex mix of different values, experiences, beliefs, histories, cultures, ideas and identities.

– Motivation and sense of achievement. Volunteering is about giving your time, energy and skills for free. While much of your time may be spent doing things you have to—like working—volunteering is something you choose to do! There is something very liberating, empowering and satisfying about making a difference in your community in the way that best suits you! Since volunteers are motivated by a desire to help and fuelled by enthusiasm, they feel a strong sense of

achievement. It may be true that no one person can solve all the world's problems, but what you can do is make your corner of the world a better place.

– Meet new people and make lasting friendships. Volunteering brings together a diverse range of people from all backgrounds and walks of life. Both the recipients of your volunteer efforts and your co-workers can be a rich source of inspiration and an excellent way to develop your interpersonal skills. Volunteering also offers an incredible networking opportunity. Not only will you develop lasting personal and professional relationships but it is also a great way to learn about people from all walks of life, different environments, and new industries.”

(adapted from: **Volunteering. Benefits of Volunteering,**

<http://www.theroyal.ca/about-the-royal/volunteering/benefits-of-volunteering>)

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul prezintă avantajele voluntariatului				
2. Textul prezintă legile care reglementează activitatea de voluntariat.				
3. Textul menționează mai multe motive pentru care să devii voluntar.				
4. Textul are dialog.				

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate.

Textul A

1. ascensiune	a. distractiv
2. competențe	b. rapidă
3. cadru	c. civic
4. spirit	d. sociale
	e. legal

Textul B

1. hundreds	a. relationships
2. new	b. training
3. excellent	c. industries
4. professional	d. skill
	e. of reasons

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la voluntariat:

Cuvinte în limba română

Cuvinte în limba engleză

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Voluntariatul s-a dezvoltat lent în ultima perioadă.

Justificare: _____

2. Voluntariatul favorizează socializarea și dezvoltarea abilităților de comunicare.

Justificare: _____

3. Volunteering means learning or developing a new skill.

Justification: _____

4. Volunteering is a paid activity.

Justification: _____

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A. Textul prezintă **avantajele/dezavantajele** activităților de voluntariat.

VI. Continue the sentence using the information given by Text B:

Volunteering brings together _____

VII. Prezintă, într-un enunț, o asemănare între cele două texte.

VIII. Answer the following question: *What desire motivates volunteers?*

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla perspectiva lor despre voluntariat. Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1.		
2.		
3.		
4.		

X. Ce argument i-ar convinge pe colegii tăi să participe la activități de voluntariat? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

TEST 7

Textul A

„Încerc să ating un subiect destul de sensibil: elevii au nevoie de teme la școală și cel mai simplu pentru ei este copiatul referatelor de pe internet. Internetul în viața elevului este pentru acesta și un prieten, și un dușman. Deci, iată că internetul poate avea și influențe mai puțin bune asupra vieții unui elev. Trebuie să recunoaștem că este tentant pentru un elev care vrea să-și facă tema repede, comod și fără prea multă muncă. Dar ce ne facem cu rețelele de socializare? Nu suntem atrași să stăm prea multe ore la calculator și să uităm de teme?”

După cum bine știți cu toții, internetul este cel mai căutat, folosit și iubit de către toți oamenii, printre aceștia numărându-se și elevii. Dar care sunt cele mai folosite site-uri de pe internet? E greu de spus, fiindcă, în funcție de necesități sau preferințe, elevii accesează diferite site-uri. Cu siguranță, cea mai accesată rețea de socializare din lume este FACEBOOK. Când elevii au nevoie de teme la școală ce accesează? GOOGLE sau site-urile cu caracter educativ. Ei bine, internetul în viața elevului este pentru acesta și un prieten, și un dușman.

Bineînțeles, nu mai are rost să spun de ce internetul este prietenul elevului, fiindcă probabil că asta o știți cu toții. Când ni se dă la școală o temă, o lectură de citit și nu putem să o terminăm singuri, evident că o căutăm pe internet. Însă cu timpul acest lucru a devenit o obișnuință, fiindcă nu ne mai ajutăm de internet ca să ne facem temele, ci luăm totul de-a gata de pe internet, fără măcar de a mai modela fragmentul respectiv. Astfel că, în loc să luăm o carte de la librărie, bibliotecă sau,

cel puțin să o luăm de pe internet, să o citim pentru a face un rezumat sau un referat, în funcție de cerințele profesorului, unii dintre noi luăm un rezumat sau un referat, de pe diferite site-uri special concepute pentru asta, deja făcut de un alt elev mai conștiincios.

Deși pentru unii ar părea că toate exemplele enumerate mai sus se încadrează în categoria efectelor pozitive, nu este așa! Unii se bucură când iau o notă mare pe o lucrare, care nici măcar nu le aparține, dar în capul lor ce rămâne? Mai NIMIC. Unii dintre cei care practică frecvent acest copiat de pe internet, nici măcar nu citesc textul respectiv, astfel că atunci când profesorul citește acel material observă diferite greșeli ortografice, de punctuație sau incoerențe în ceea ce privește înțelegerea textului. Elevul respectiv primește o notă mică, deși, dacă și-ar fi conceput de unul singur materialul, ar fi putut lua o notă mai mare. Spre exemplu, am observat că, atunci când elevii unei clase trebuiau să facă o prezentare publică a referatelor lor, în timp ce un elev își citea lucrarea, pe referatele a încă cel puțin 9 din 24 de elevi se regăsea exact același lucru. Ori este logic că nu puteau 9 copii din 24 să se gândească exact la același lucru! Faptul că unii elevi iau totul de-a gata de pe internet, se observă cel mai bine atunci când aceștia trebuie să scrie, spre exemplu, o compunere imaginativă pe un anumit subiect, iar compunerea unor elevi de clasa a VII-a sau a VIII-a, era simplă și cu multe greșeli, ea putând fi confundată cu a unuia de clasa a III-a.

Deci, iată că internetul poate avea și influențe mai puțin bune asupra vieții unui elev. Dar nu site-urile sunt problema, ci faptul că se găsesc informații tentante pentru un elev, care vrea să-și facă tema repede, comod și fără prea multă muncă.”

(adaptat după *Rolul internetului în viața elevului*, Alexandru-Cristian Preda, www.wedu.ro)

Textul B

„For a student, it can help their studies enormously. The Internet makes research quick, simple and easy, but more importantly, it makes it enjoyable. Young people love to use computers due to the interactivity it provides. Web pages are much more up-to-date than old text books that were previously used for studying, so not only is the information accurate, but it is also designed to engage students in a way that they find entertaining. Trends change so quickly that the style of a text book becomes outdated within a few years, but the Internet has the capabilities to update pages continually, so they are always appealing for the intended audience. The Internet also allows students to research and learn about topics that would previously be unknown to them due to lack of resources. Some schools do not stock every single book on a particular subject, but with the Internet, the learning possibilities are limitless.

The Internet also provides immediacy; something that today's generation desire. Young people often want something to happen quickly once they have thought of it. They do not want to wait a week for a book to arrive, they want to jump on the Internet right away and research it. If they send a letter, they want an immediate response, which is something that an email permits.

The Internet also allows a new level of socialising. It means that people can get in touch with friends at any time of day or night and interact as a group throughout the day with social networking sites such as Facebook and Twitter. They make it easy to share links, views, opinions and new-found trends, music and films in a matter of seconds.”

(adapted from *What is the Importance of Internet in Students Life*, www.blurtit.com)

I. Bifează, în tabelul următor, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul prezintă avantajele și dezavantajele internetului.				
2. Textul evidențiază numai avantajele internetului.				
3. Textul menționează numele celei mai accesate rețele de socializare din lume.				
4. Textul conține părerea personală a autorului.				

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate.

Textul A

1. copiatul	a. elevului
2. influențe	b. imaginativă
3. prietenul	c. anumit
4. compunere	d. mai puțin bune
	e. referatelor

Textul B

1. web	a. response
2. old	b. of socialising
3. immediate	c. seconds
4. level	d. pages
	e. text books

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la importanța Internetului în viața tinerilor:

Cuvinte în limba română

Cuvinte în limba engleză

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Internetul poate influența pozitiv viața unui elev.

Justificare: _____

2. Elevii nu rețin nimic din temele copiate de pe internet.

Justificare: _____

3. The internet is a real help for young people.

Justification: _____

4. The Internet may help young people in finding friends.

Justification: _____

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A. Tinerii folosesc **rațional/abuziv** internetul și site-urile de socializare, deoarece _____

VI. Continue the following sentence using information from text B.

The Internet also allows students to _____

VII. Prezintă într-un enunț o asemănare între cele două texte.

VIII. Answer the following question: *What are the effects on the Internet on research?*

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla importanța pe care internetul o are în viața lor.

Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1.		
2.		

3.		
4.		

X. De ce crezi că este important să folosești zilnic o rețea de socializare? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

Clasa a VIII-a

Testul 1

A. „Din caier încâlcit de nouri
toarce vântul
fire lungi de ploaie.
Flușturatici fulgi de nea
s-ar așeza-n noroi,
dar cum li-e silă –
se ridică iar
și zboară să-și găsească
cuib pe ramuri.
Vânt și-i frig,
iar mugurii
prea lacomi de lumină
își zgulesc acum
urechile în guler.“

(Lucian Blaga, *Martie*)

* *zgulesc* – își strâng, se zgribulesc

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, pe baza textului anterior:

1. Scrie doi termeni din familia lexicală a cuvântului *ramură*.
2. Explică un rol al utilizării cratimei în structura: *li-e silă*.
3. Transcrie, din textul citat, un grup de cuvinte/o sintagmă care să indice timpul.
4. Identifică, în textul dat, o personificare și un epitet.
5. Menționează două trăsături ale genului liric, pe baza textului.
6. Explică, în 30-50 de cuvinte, semnificația titlului, în relație cu textul poeziei.

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi faptul că poezia citată, *Martie* de Lucian Blaga, aparține genului liric.

În compunerea ta trebuie:

- să precizezi patru trăsături/caracteristici ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Testul 2

A. „Plouă, plouă,
Plouă cât poate să plouă.
Cu ploaia ce cade, m-apasă
Durerea cea veche, cea nouă...
Afară e trist ca și-n casă, –
Plouă, plouă

Plouă, plouă,
Plouă cât poate să plouă...
Zadarnic vor cântece clare
Ca florile umezi de rouă
Cei vecinic scutiți de-ntristare... –
Plouă, plouă...

Plouă, plouă
Plouă cât poate să plouă...
Ființa mea și simțirea
Sufăr și plâng amândouă...
Viața-și urmează-ndârjirea...
Plouă, plouă...

Plouă, plouă
Plouă cât poate să plouă...
Răpăne-n geamuri ca-n tobe...
Spintecă inima-n două
Cântecul ploaiei de cobe... –
Plouă, plouă..."

(Alexandru Macedonski, *Cântecul ploaiei*)

* *Cobe* – pasăre care, prin strigătul sau prin cântul său, ar prevesti o nenorocire.

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, pe baza textului anterior:

1. Menționează câte un sinonim pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *întristare*, *simțirea*.
2. Motivează utilizarea virgulei în versul care se repetă: *Plouă, plouă...*
3. Transcrie diftongii din cuvintele: *simțirea*, *plouă*.
4. Transcrie o imagine auditivă, respectiv una vizuală.
5. Exemplifică două figuri de stil diferite, identificate în textul dat.
6. Comentează, în 30-50 de cuvinte, semnificația versurilor din prima strofă a textului.

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte în care să motivezi faptul că poezia citată, *Cântecul ploaiei* de Alexandru Macedonski, aparține genului liric.

În compunerea ta trebuie:

- să precizezi patru trăsături/caracteristici ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Testul 3

A. „Pe cerul meu azi nu e nicio stea
Ca nourii pierduți în munți, pe creste,
Plutesc în mine clipele aceste

Și plouă gânduri pe ființa mea.

O amintire-i fiecare nor
Ce-și mișcă fantazia ei de aburi
Și plânge plânsul polilor în jgheaburi
Din ce în ce mai trist și mai sonor...

... Azi cerul meu e fără' de nicio stea
Și plouă gânduri pe ființa mea."

(Alfred Moșoiu, *Singurătate*)

* *Nourii* – norii

** *Fantazia* – fantezia

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, pe baza textului anterior:

1. Precizează câte litere și câte sunete se află în cuvintele: *jgheaburi*, *nicio*.
2. Explică rolul apostrofului în structura: *fără' de nicio stea*.
3. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin compunere din textul dat.
4. Identifică două figuri de stil diferite din textul dat.
5. Transcrie o imagine artistică vizuală și una auditivă din poezia propusă spre analiză.
6. Comentează, în 30-50 de cuvinte, semnificația versurilor: „... *Azi cerul meu e fără' de nicio stea / Și plouă gânduri pe ființa mea.*”

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte în care să-ți prezinți opinia despre semnificația mesajului din poezia **Singurătate** de Alfred Moșoiu.

În compunerea ta trebuie:

- să formulezi o opinie despre semnificația mesajului din opera lirică dată;
- să susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Testul 4

A. „Ce freamăt de frunze bronzate

Și murmur de ape ce curg,
Pe-albastrele culmi depărtate
Pădurile cântă-n amurg.

Aproape de cer și de soare,
Adesea pe creștetul lor
S-așază cununi sclipitoare
Și cântă toți brazil în cor.

Dar iată: rupându-și veșmântul
De neguri, pe sute de căi,
Sosește furtuna și vântul
Nebun hohotește în văi.

Și fulgere repezi se-ncaier,
Iar trăsnetul cade mugind,
Și toată pădurea-i un vaier
Și brazii par demoni fugind.“

(Oreste Georgescu, *Amurg păgân*)

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, pe baza textului anterior:

1. Scrie câte un sinonim pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *freamăt*, *murmur*.
2. Explică rolul a două semne de punctuație diferite din a treia strofă a poeziei.
3. Transcrie diftongii din cuvintele: *văi*, *vaier*.
4. Transcrie, din textul dat, un epitet și o personificare.
5. Identifică o structură sau un vers care să dovedească faptul că momentul surprins în poezie este asfințitul.
6. Comentează, în 30-50 de cuvinte, semnificația titlului poeziei.

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte în care să motivezi apartenența la specie a pastelului **Amurg păgân** de Oreste Georgescu.

În compunerea ta trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale pastelului;
- să prezinți detaliat două trăsături ale pastelului, valorificând textul dat;
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Testul 5

A. „Clara undă argintoasă reflectează alba lună,
Lacul limpede se mișcă, nalta trestie răsună;
Abia vântul șerpuiește printre crengi de sălcii verzi,
Răsfoirea lor e tristă și în șoapta lor te pierzi
Adâncit în visul dulce al reflexelor de lună.

Noaptea clară într-un basm de magie schimbă balta,
Oh, ce aur curge în trestii ce cad una peste alta;
Peste tot plăceri nespuse bat din aripile lor,
Tainic cântă-n ulmul falnic singuraticul cinflor;
El doinește, și în ochi-mi se răsfrânge, clară, luna.“

(Tudor Arghezi, *Clara noapte*)

* *Cinflor* – grangur (pasăre)

1. Desparte în silabe următoarele cuvinte: *argintoasă, nespuse*.
2. Explică rolul semnului de punctuație punct și virgulă din versul: *Lacul limpede se mișcă, nalta trestie răsună*.
3. Identifică, în primele două versuri, un cuvânt care conține diftong și un cuvânt care conține hiat.
4. Transcrie, din poezie, o imagine vizuală și una auditivă.
5. Identifică măsura și rima poeziei.
6. Comentează, în 30-50 de cuvinte, versurile următoare: *Abia vântul șerpuiește printre crengi de sălcii verzi,/ Răsfoirea lor e tristă și în șoapta lor te pierzi/ Adâncit în visul dulce al reflexelor de lună*.

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte în care să-ți prezinți opinia despre semnificația titlului poeziei **Clara noapte** de Tudor Arghezi.

În compunerea ta trebuie:

- să formulezi o opinie despre semnificația titlului din opera lirică dată;
- să susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- să respecti structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Testul 6

A. „Deschid cu teamă ușa cămării de altădată

Cu cheia ruginită a raiului oprit,
Trezind în taina mare a poamelor, smerit,
Mireasma și răcoarea și umbra lor uitată.

Mă prinde amintirea în vânățul ei fum,
Prin care cresc pe poliți și rafturi ca pe ruguri,
Arzând în umbră, piersici de jar și-albaștri struguri
Și pere de-aur roșu cu flăcări de parfum.

Șovăitor ca robul ce calcă o comoară
Din basmul cu o mie și una de nopți, mă-nchin:
Văd pepeni verzi – smaragde cu miezul de rubin –
Și tămâioșii galbeni ca soarele de vară.

Se-aprind fantasmagoric caise și gutui:
Trandafirii lampioane și lămpi de aur verde...
Dar părăsind cămara ce mințile îmi pierde,
Tot rodul vrăjitoarei cu lacăt îl încui.“

(Ion Pillat, *Cămara de fructe*)

* *Smaragde* – smaralde

1. Notează câte un antonim pentru sensul din text al cuvintelor: *teamă, uitată*.
2. Identifică, în ultima strofă a poeziei, un cuvânt care conține hiat și unul care conține diftong.
3. Transcrie, din text, un cuvânt derivat și unul format prin conversiune.
4. Selectează, din text, o personificare și o comparație.

5. Numește două mărci lexico-gramaticale prin care se evidențiază prezența eului liric în poezia citată.
6. Precizează două trăsături ale genului liric care pot fi identificate în textul-suport.

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte în care să-ți exprimi opinia despre semnificația mesajului din poezia **Cămara de fructe** de Ion Pillat.

În compunerea ta trebuie:

- să formulezi o opinie despre semnificația mesajului din opera lirică dată;
- să susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Clasa a XII-a

Profil real

Testul nr. 1

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

„Cărțile ne seamănă. Uneori faima le precede, iar atunci când le cunoaștem îndeaproape ne dezamăgesc. Alteori descoperim că gura lumii le nedreptățește îngrozitor. Ne enervează de la un capăt la altul, le socotim proaste, ticăloase sau sunt o bucurie repetată la fiecare dintre întâlnirile pe care le avem cu ele. Descoperim, contrariați, că, la fel ca oamenii, se schimbă, fac riduri. Sau par să fi descoperit un elixir al tinereții și noi suntem cei care îmbătrânim mult înaintea lor. Au urmași, unul sau mai mulți. N-au urmași. Dacă există, urmașii sunt neapărat așa cum i-ar fi dorit ele, cum te-ai așteptat să fie din așa părinți de seamă.”

(Ioana Pârvulescu – *Întoarcere în secolul XXI*)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică, într-un enunț, sensul expresiei „gura lumii” din text. 6 puncte
2. Indică motivul pentru care autoarea consideră că, la fel ca oamenii, „cărțile se schimbă.” 6 puncte
3. Menționează două epitete pe care autoarea le acordă cărților. 6 puncte
4. Precizează sensul afirmației „... par să fi descoperit un elixir al tinereții.” 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, ideea conținută în secvența „Dacă există, urmașii sunt neapărat așa cum i-ar fi dorit ele, cum te-ai așteptat să fie din așa părinți de seamă.” 6 puncte

Notă: Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi ideea că lectura cărților ne poate transforma existența, valorificând informațiile din fragmentul extras din *Întoarcere în secolul XXI* de Ioana Pârvulescu. 20 de puncte

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

Notă!

În elaborarea răspunsului te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea**(10 puncte)**

Prezintă, într-un text de minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale *ideologiei pașoptiste*:

„Voi ce stați în adormire, voi ce stați în nemișcare,
N-auziți prin somnul vostru acel glas triumfător,
Ce se-nalță pân' la ceruri din a lumii deșteptare,
Ca o lungă salutare
Cătr-un falnic viitor?
Nu simțiți inima voastră că tresare și se bate?
Nu simțiți în pieptul vostru un dor sfânt și românesc
La cel glas de înviere, la cel glas de libertate
Ce pătrunde și răzbate
Orice suflet omenesc?”

(Vasile Alecsandri, *Deșteptarea României*)

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ, aparținând lui *Ioan Slavici*.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ ales;
- evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin câte o scenă/secvență comentată;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ ales, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflicte, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Testul nr. 2

SUBIECTUL I:

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

„Ole Einar Bjordalen, legenda vie a biatlonului, a făcut o cursă de excepție pe proba de 10 kilometri sprint și a terminat primul, deși a ratat o tragere.

Norvegianul Ole Einar Bjordalen a câștigat cursa de 10 kilometri sprint la biatlon, la Jocurile Olimpice de iarnă de la Soci, cu un timp de 24 de minute și 33 de secunde. Bjordalen (40 de ani) a alunecat perfect pe zăpadă și s-a impus în final, deși la a doua tragere a ratat o țintă și a făcut o tură de penalizare. Este a 7-a medalie de aur cucerită de Bjordalen la Jocurile Olimpice, după cele de la Nagano, Salt Lake City (4) și Vancouver. El are 12 medalii olimpice și 39 de medalii la Campionatele Mondiale, fiind cel mai bun biatlonist din toate timpurile!

Performanța remarcabilă realizată și de românul Cornel Puchianu, 24 de ani, care a terminat cursa pe poziția a 30-a din 87 de concurenți. Rezultatul îi dă dreptul să ia startul și în cursa de pursuee 12,5 kilometri. Puchianu a făcut ambele trageri perfect, nimerind toate țintele, și din poziția culcat, și din picioare. El a venit la 1 minut și 17 secunde în spatele lui Bjordalen!”

(Alex Ștefan, *Jocurile Olimpice: Legendarul Ole Einar Bjordalen a câștigat a 7-a medalie de aur la 40 de ani! Cornel Puchianu a venit pe un remarcabil loc 30*, în *Adevarul.ro*, 8 feb. 2014)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică, într-un enunț, sensul expresiei „legenda vie” din text. 6 puncte
2. Indică ce tip de performanță a realizat sportivul Ole Einar Bjordalen. 6 puncte
3. Precizează la ce alte competiții a mai câștigat medalii sportivul norvegian. 6 puncte
4. Menționează câte medalii a obținut sportivul norvegian. 6 puncte
5. Prezintă motivul pentru care sportivul român Cornel Puchianu s-a remarcat la Jocurile Olimpice. 6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți prezinți, cu argumente, ideea că activitatea sportivă constantă ne transformă existența. 20 de puncte

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), asezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

Notă!

În elaborarea răspunsului te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea**(10 puncte)**

Prezintă, într-un text de minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale *artei poetice*:

1. *Cincizeci de ani de când încerci, mereu,
Condeiu, gândurile și cerneala
N-au mai ajuns să-ți curme, fătul meu,
Frica de tine și-ndoiala.*
2. *Te temi și-acum de ce te-ai mai temut,
De pagina curată și de rândul,
Și de cuvântul de la început.
Te sperie și litera și gândul. (...)*
3. *La fiecă cuvânt, o șovăire
Te face să tresari și-ai aștepta.
Parcă trăiești în somn și-n amintire
Și nu știi cine-a scris cu mâna ta.*

(Tudor Arghezi, *Frunze pierdute*)

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte în care să prezinți tema și viziunea despre lume, reflectate într-un text poetic studiat, la alegere, din opera lui *George Bacovia*, *Lucian Blaga* sau *Ion Barbu*.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea trăsăturilor care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o tipologie, într-un curent cultural/literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică;
- prezentarea temei reflectate în textul poetic ales, prin referire la două imagini/idei poetice;
- sublinierea a patru elemente ale textului poetic, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a poetului (de exemplu: imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, elemente de recurență, simbol central, figuri semantice – tropii, elemente de prozodie etc.);

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Testul nr. 3

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Budapesta, 9 febr. 1904

Prea Stimate Domnule Profesor,

Cu poșta de astăzi expediez pentru corectură manuscriptul ce ați binevoit a ne pune la dispoziție. Nu l-am cules tot materialul ci numai atât cât e nevoie pentru o coală de tipar, pentru că altfel s-ar ivi greutăți cu tipăritul, După cum spune tipograful – din pricină că are foarte puține litere, astfel că nu poate păstra columnele de la un număr la altul. Incă un lucru ne îndrumă să vă cerem scuzele. Anume, noi neștiind ce format doriți Dv., am tipărit într-un format mai mic. Vă rugăm deci să ne iertați pentru că nu știam.

Primiți, vă rog, Prea Stimate Domnule Profesor, mulțămita noastră, pentru dragostea adevărată cu care ne sprijiniți.

*Cu distinsă stimă,
Octavian Goga*

P.S. Vă rugăm respectuos a ne înapoia manuscriptul, respectiv corectura, cu posibilă grabă.

(Bibl. Acad. Corespondența N. Iorga, vol. 22, f. 63)

Pagini inedite din corespondența literară primită de N. Iorga)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Identifică, în textul de mai sus, un termen neliterar. 6 puncte
2. Precizează cine este expeditorul scrisorii. 6 puncte
3. Identifică în text o marcă a politeții. 6 puncte
4. Precizează motivul pentru care materialul trimis de Nicolae Iorga nu a fost tipărit integral. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, opinia ta argumentată despre regulile care se respectă în corespondența dintre două persoane. 6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi ideea că lectura, ocazională, a corespondenței oamenilor de seamă ne dezvăluie informații inedite despre viața lor și despre epoca în care au trăit. Poți valorifica informațiile din fragmentul epistolar de mai sus.

(20 de puncte)

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), asezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte.

1 punct

Notă!

În elaborarea răspunsului te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, într-un text de minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale *liricii expresioniste*:

Numai pe tine te am trecătorul meu trup
și totuși
flori albe și roșii, eu nu-ți pun în frunte și-n plete,
căci lutul tău slab
mi-e prea strâmt pentru strașnicul suflet ce-l port...

(Lucian Blaga – *Dați-mi un trup voi munților*)

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte în care să prezinți tema și viziunea despre lume, reflectate într-un text poetic studiat, la alegere, din opera lui *Tudor Arghezi*.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea trăsăturilor care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o tipologie, într-un curent cultural/literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică;
- prezentarea temei reflectate în textul poetic ales, prin referire la două imagini/idei poetice;
- sublinierea a patru elemente ale textului poetic, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a poetului (de exemplu: imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, elemente de recurență, simbol central, figuri semantice – tropii, elemente de prozodie etc.).

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Testul nr. 4

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Mai presus de puținătatea discursului său, Bacovia știe că se află supremația tăcerii. Din această tăcere i s-a născut și tot acolo i se întoarce cuvântul poetic. Tăcând, poetul se situează în planul infinitului, se proiectează obiectiv în absolut: spunând cuvinte, în acela al semenilor. Ca și în alte ipostaze, Bacovia nu are nostalgia totului, care este tăcere, pentru că el însuși este, prin tăcerea sa, o parte a totului. El are doar sfâșietoarea obsesie, determinată de aporia consubstanțială a discursului poetic, a tăcerii care spune tot fără să comunice nimic și a cuvântului care nu spune nimic și comunică totul.

O trăsătură a poeziei lui Bacovia stă în exasperarea de a întreține viața deja letargică, a viului diminueat, prin recurgere la o combustie salvatoare, evident simbolică. Decembre este capodopera acestei tehnici de scriitură. O lume pe cale de a se stinge se încearcă a fi apărută de agresivitatea stihinică: „s-aducă jărătic”, „mână fotoliul spre sobă”, „s- aducă și ceaiul”, „s-aducă și lampa” etc. Intre rugămintele adresate iubitei este și una ciudată: „nu râde, citește-nainte”. „Cititul” are aceeași funcție simbolică, de salvagardare a vieții. Cine citește e încă printre cei vii, se împărtășește de căldura și de lumina spiritului conservate în text. Poema Tăcere se fundamentează pe același motiv, al cititului, ca sursă a vieții: „Mai citesc și-mi pare că sunt viu.”

(Vasile Fanache, Bacovia în 10 poeme)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică sensul expresiei „a fi pe cale să...” 6 puncte
2. Indică tipul de text funcțional din care este extras acest fragment. 6 puncte
3. Identifică în text un neologism specific domeniului în care se încadrează textul 6 puncte
4. Precizează rugămintea „ciudată” adresată de poet iubitei sale. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, opinia ta argumentată despre fragmentul următor:
„Cititul” are aceeași funcție simbolică, de salvagardare a vieții. Cine citește e încă printre cei vii, se împărtășește de căldura și de lumina spiritului conservate în text. Poema Tăcere se fundamentează pe același motiv, al cititului, ca sursă a vieții:
„Mai citesc și-mi pare că sunt viu.” 6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi ideea că literatura ne poate salva existența, în situații critice, valorificând informațiile din fragmentul de mai sus.

(20 de puncte)

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

14 puncte

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea.

6 puncte

Notă! În elaborarea răspunsului te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, într-un text de minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale *narațiunii de inspirație realistă*:

Duțu, om de vreo douăzeci și opt de ani, mai mult slab decât plin la trup, mai mult bălan decât oacheș, cu fața cam prelungă și cu ochii căprui, rămase nemișcat și cu fața galbenă și mai lungă decât de obicei. Ii trecuse un fel de junghi prin inimă, i se oprise sângele-n vine și i se tăiaseră picioarele.

Dăduși de cazan?! grăi Dumitru al Ciungului, care săpa la o depărtare de vreo 10 pași.

Duțu se cutremură în tot trupul și se uită speriat împregiurul său. Vorbise Dumitru-n glumă, dar grăise un adevăr atât de grozav, încât Duțu abia se mai putea stăpâni să nu-l lovească cu cazmaua-n cap, ca să-l lase mort pe loc.

(Ioan Slavici, *Comoara*)**SUBIECTUL al III-lea**

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte în care să prezinți tema și viziunea despre lume, reflectate într-un text poetic studiat, la alegere, din opera lui *Mihai Eminescu*.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea trăsăturilor care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o tipologie, într-un curent cultural/literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică;
- prezentarea temei reflectate în textul poetic ales, prin referire la două imagini/idei poetice;
- sublinierea a patru elemente ale textului poetic, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a poetului (de exemplu: imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, elemente de recurență, simbol central, figuri semantice – tropii, elemente de prozodie etc.).

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Testul nr. 5

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Români, mare atenție! Se încinge HORA în stația de metrou Piața Unirii 2. INIȚIATIVĂ GENIALĂ

Pe 24 ianuarie, românii au motive de distracție. Toți cei care vor circula cu metroul vor avea parte de o mega-surpriză. 24 ianuarie este ziua în care sărbătorim Unirea Principatelor Române – s-au unit Moldova și Țara Românească, sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza. Cu acest prilej se cântă și se dansează Hora Unirii. Versurile aparținând poetului Vasile Alecsandri au fost publicate pentru prima dată în 1856, în Steaua Dunării, revista lui Mihail Kogălniceanu, titlul original fiind Hora Unirei. Muzica a fost compusă de Alexandru Flechtenmacher.

Vă invităm, dragi călători cu metroul, să participați la concertul ce va fi susținut cu acest prilej de celebrul Ansamblu Folcloric „Cununa Carpaților”, duminică 24 ianuarie, la ora 14:00, în stația de metrou Piața Unirii 2. Va fi veselie din belșug, cântec, joc și voie bună! Punctul central al spectacolului dorim să fie Hora Unirii, în care vom invita călătorii să se prindă. În acest mod dorim să aducem bucurie în suflete, punând totodată în valoare talentul și prestația Ansamblului Folcloric „Cununa Carpaților”, se arată într-un comunicat Metrorex.

(Mihai Oprea, *Evenimentul zilei*, 22 ianuarie 2016)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică utilizarea literelor majuscule din titlul articolului. 6 puncte
2. Indică tipul de text funcțional din care este extras acest fragment. 6 puncte
3. Precizează cine este autorul versurilor imnului *Hora Unirii*. 6 puncte
4. Identifică două modalități de reprezentare a funcției conative/de persuadare în textul propus. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, imaginea unei astfel de evocări artistice neobișnuite a unui eveniment istoric major din istoria românilor. 6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi despre importanța evocării, în formă artistică, a evenimentelor istorice importante.

În eseu tău poți utiliza informații din textul propus.

(20 de puncte)

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

14 puncte

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea.

6 puncte

Notă!

În elaborarea răspunsului te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea**(10 puncte)**

Prezintă, într-un text de minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale *liricii tradiționaliste*:

Deschid cu teamă ușa camării de-altădată
Cu cheia ruginită a raiului oprit,
Trezind în taina mare a poamelor, smerit
Mireasma, și răcoarea, și umbra lor uitată.
Mă prinde amintirea în vânățul ei fum,
Prin care cresc pe poliți și pe rafturi, ca pe ruguri,
Arzând în umbră, piersici de jar, și-albaștri struguri
Și pere de-aur roș cu flăcări de parfum.

(Ion Pillat, *Cămara de fructe*)**SUBIECTUL al III-lea****(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ, aparținând lui *George Călinescu*.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ ales;
- evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin câte o scenă/secvență comentată;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ ales, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflicte, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Testul nr. 6

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

„În fond, corecta, riguroasa și competența utilizare a limbii române reprezintă primul semn al nivelului de pregătire profesională (indiferent de profesie). Orice demers, oricât de generos, de profesionalizare a României trebuie să pornească de aici. Dintr-o prost-înțeleasă politețe, de multe ori, nu corectăm un interlocutor atunci când «comite» câte una. Ni se pare de prost-gust. Ei bine, așa face cum fac francezii: la fiecare greșeală, pac, observația. Nu se zice așa, corect este așa. Recunosc, mai aplic (când sunt prost dispus) tactica asta și mi-a atras ceva antipatii. Interlocutorii m-au bombănit în sinea lor și, probabil, m-au taxat de arogant. Nu mă-ntereșează. Am de gând să perseverez. Aici nu am dileme, știu că fac bine, sunt și eu un om cu convingeri, măcar într-un domeniu (chiar, habar nu am dacă, în vreun cod al bunelor maniere, este scris ceva pe tema corectitudinii agramatului.)”

(Gabriel Giurgiu, *Limba română*, în *Dilema veche*, 29 octombrie – 4 noiembrie 2009)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică utilizarea ghilimelelor în cazul verbului „comite” 6 puncte
2. Indică motivul pentru care alegem să nu corectăm un interlocutor atunci când acesta greșește. 6 puncte
3. Precizează reacția imediată pe care o au francezii față de cel care vorbește incorect. 6 puncte
4. Menționează modul în care este caracterizat autorul de către ceilalți, atunci când îi corectează. 6 puncte
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, motivele pentru care este bine să-i corectăm imediat pe cei care vorbesc incorect în limba română. 6 puncte

Notă! Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre utilizarea limbii române astăzi în comunitatea tinerilor. Formulează cel puțin un argument care să-ți susțină opinia.

(20 de puncte)

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

SUBIECTUL al II-lea**(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale *liricii simboliste*:

Mă prăfuiuse timpul dormind peste hârtii...
Se intindea noianul de unde nu mai vii;
O umbră, în odaie, pe umeri m-apăsa –
Vedeam ce nu se vede, vorbea ce nu era.
– Poți să te culci, e ora și noaptea-ntârziată,
Vei scrie, altădată, orice și tot nimic.
O umbră ești acuma, și pot să te ridic,
Lăsând odaia goală, și lampa afumată...

(George Bacovia, *Umbra*)

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularitățile de construcție ale unui personaj feminin dintr-un roman modern studiat*.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ ales;
- evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin câte o scenă/secvență comentată;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ ales, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflicte, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Clasa a XII-a

Profil uman

Testul nr. 1

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Decizia de a-mi începe eseul despre recitare cu examinarea unei povestiri de Borges nu trebuie să surprindă. Borges, care a vorbit deseori despre pasiunea sa pentru relectură, a devenit celebru ca autor de texte în același timp perfect clare, citibile – deși într-un tempo lent, dictat de intertextualitatea lor bogată, plină de jocuri asociative, adeseori oblice – și totodată, captivante; texte nu doar bântuite de alte texte, ci care obsedează la rândul lor, chemând cititorul să le reviziteze într-o reînnoită căutare a sensurilor lor ascunse, chinuitor de evazive. De fapt, cele două operații – mișcarea lineară (curioasă, orientată spre final) a citirii și mișcarea de du-te-vino, înainte și înapoi, în linii mari circulară (reflexivă și interpretativă) a (re)citirii sunt deseori inseparabile în experiența reală a lecturii lui Borges. Parafrazându-l pe Roland Barthes, am putea spune că autorul lui El Aleph ne obligă să-i recitim textele de la bun început. Sau, dacă ar fi să folosim conceptul lui Wolfgang Iser, al cititorului implicit, am putea afirma că textul borgesian postulează nu un cititor, ci, paradoxal, un recititor, pe cineva care va simți nevoia de a-l citi încă o dată și încă o dată și care va obține o satisfacție distinctă, mai rafinată și mai surprinzătoare de fiecare dată.

(Matei Călinescu, *A citi, a reciti*)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică, într-un enunț, sensul expresiei „a simți nevoia“ în text. 6 puncte
2. Indică motivul pentru care autorul și-a început eseul cu examinarea unei povestiri de Borges. 6 puncte
3. Menționează cui aparține conceptul de cititor implicit. 6 puncte
4. Precizează sensul afirmației: „Sau, dacă ar fi să folosim conceptul lui Wolfgang Iser, al cititorului implicit, am putea afirma că textul borgesian postulează nu un cititor, ci, paradoxal, un recititor“. 6 puncte
5. Prezintă ideea conținută în secvența „devenit celebru ca autor de texte în același timp perfect clare, citibile – deși într-un tempo lent, dictat de intertextualitatea lor bogată, plină de jocuri asociative, adeseori oblice – și totodată, captivante.“ 6 puncte

Notă: Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

- B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi ideea că lectura cărților are un rol definitoriu în formarea adolescenților, valorificând informațiile din fragmentul extras din textul *A citi, a reciti* de Matei Călinescu. 20 de puncte**

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii

14 puncte

literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea.

6 puncte

Notă!

În elaborarea răspunsului te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind definiția subiectivă a poeziei.

*Deși-i din implicații și rămurișuri pure
Ori din cristale limpezi ce scânteind se rup,
Intrând în ea, să tremuri ca-n iarnă-ntr-o pădure,
Căci te țintesc fierbinte, prin ghețuri, ochi de lup.*

(Nicolae Labiș, *Poezia*)

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ, aparținând lui *Ion Creangă*.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere;

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ ales;
- evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin câte o scenă/secvență comentată;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ ales, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflicte, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru conținutul eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Testul nr. 2

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

*Nicăieri mai bine decât la Siena nu am înțeles ce înseamnă civilizația pietonului. ... totul în orașul acesta e conceput pentru pieton, care e stăpânul și beneficiarul edificiilor publice. Trăsurile sau, azi, mașinile se strecoară cum pot... nu oricine merge pe jos e prin faptul acesta un pieton; poate fi drumeț, excursionist, pelerin, vagabond. Noțiunea de pieton presupune existența cetății, adică a unei organizări urbane în care administrația publică e propice intereselor private și relațiilor civile. Din aceste relații decurg atât civilitatea, care înseamnă respect mutual, cât și **civilizația**, care înseamnă obiectivarea acestui respect, adică generalizarea lui în forme superioare purtând amprenta unui stil... Frumusețea bunurilor publice dă măsura considerației de care se bucură pietonul în societatea respectivă și deci măsura civilizației acelei societăți. Cum spunea G. Călinescu: **Un bogat într-o țară fără valori publice e sărac.***

(Alexandru Paleologu, *Civilizația pietonului*, în *Bunul-simț ca paradox*)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică, într-un enunț, sensul expresiei „a fi propice“ în text.	6 puncte
2. Indică aspectul care l-a surprins pe autor în orașul Siena.	6 puncte
3. Menționează un sinonim din text pentru termenul pieton.	6 puncte
4. Precizează sensul termenului <i>civilizație</i> în text.	6 puncte
5. Prezintă ideea conținută în secvența „Frumusețea bunurilor publice dă măsura considerației de care se bucură pietonul în societatea respectivă și deci măsura civilizației acelei societăți“.	6 puncte

Notă: Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre *civilizație*, ca dovadă de respect față de cetățean, valorificând informațiile din fragmentul extras din textul *Civilizația pietonului*, în *Bunul-simț ca paradox* de Alexandru Paleologu.

20 de puncte

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;	14 puncte
– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea.	6 puncte

Notă!

În elaborarea răspunsului te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea**(10 puncte)**

Prezintă, într-un text de minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două dintre trăsăturile simbolismului.

Verde crud, verde crud
Mugur alb și roz și pur
Vis de albastru și azur
Te mai văd, te mai aud.
O punctează cu-al său foc
Soare, soare
Corpul ce întreg mă doare
Sub al vremurilor joc.
Dintr-un fluier de răchită
Primăvară, primăvară
O copilă poposită la fântână te-ngână
Pe câmpia clară.
Verde crud, verde crud
Mugur alb și roz și pur
Te mai văd, te mai aud
Vis de albastru și azur.

(George Bacovia, *Note de primăvară*)

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ, aparținând lui *Ioan Slavici*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere;

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ ales;
- evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin câte o scenă/secvență comentată;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ ales, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflicte, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru conținutul eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Testul nr. 3

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Se spune, cu un licăr romantic în ochi, că „banii n-aduc fericirea“. Nu prea sunt de acord. Dacă banii aduc ceva, apoi tocmai asta aduc: un fel de fericire. Fie una directă, materială, care nu e chiar de lepădat, fie una mai subtilă, în funcție de calitatea posesorului (fericirea de a dăruia, de a aduce bucurii altora, de a face opere de binefacere, de a crea instituții, pe scurt de a-i face fericiți pe alții). Că banii nu îți umblă, neapărat, la sufletele, că faptul de a avea bani nu garantează nici liniștea lăuntrică, nici căsnicia ideală, nici buna dispoziție, nici sănătatea, nici înțelegerea superioară a lucrurilor, e adevărat. Dar există vreo sursă lumească a unor astfel de „bunuri“? E sărăcia mai productivă? E obligatoriu ca omul cu bani să fie o otreapă sau un melancolic nevindecabil? Tot ce se poate spune e că „fericirea nu depinde de bani“. Că drumul spre ea are alte repere, alte determinări, ba chiar că obsesia de a o căuta, cu buzunarul plin sau gol, e un mod aproape sigur de a nu o găsi (...) Banii nu produc automat bun-simț, bună-cuviință, bun-gust.

(Andrei Pleșu, *Ce nu aduc banii*, în *Dilema veche*)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică, într-un enunț, sensul sintagmei „cu un licăr romantic în ochi“. 6 puncte
2. Indică tipul de fericire pe care-l aduc banii, potrivit autorului. 6 puncte
3. Menționează un aspect al existenței care nu este asigurat de prezența banilor. 6 puncte
4. Precizează, din text, prejudecățile legate de oamenii care au bani. 6 puncte
5. Prezintă ideea conținută în secvența „Că drumul spre ea are alte repere, alte determinări, ba chiar că obsesia de a o căuta, cu buzunarul plin sau gol, e un mod aproape sigur de a nu o găsi (...) Banii nu produc automat bun-simț, bună-cuviință, bun-gust.“ 6 puncte

Notă: Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi ideea potrivit căreia „fericirea nu depinde de bani.“, valorificând informațiile din fragmentul extras din textul *Ce nu aduc banii* de Andrei Pleșu.

20 de puncte

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

Notă!

În elaborarea răspunsului te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, într-un text de minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale genului epic.

Leca prevăzuse recolta aceasta. Mavrocosti se îndoise. Acum vedea că prezicerile administratorului sunt covârșite de realitate. Avea o părere de bine care-i râdea în toată alcătuirea fizică; era în el aceeași lumină care vibra în cuprinsuri, în pământ, în cer și în toată zidirea vie. Când plecase de-acasă, Kivi, gata de plecare și ea în altă parte, fredona un cântec, ca niciodată, și înălțase brațele, voind să cuprindă soarele.

Buraticul tăcuse deodată, observându-l poate de pe frunza lui nevăzută.

În tăcerea cuprinsurilor porni mormăitul depărtat al unei batoze. Își călăuzi din hături calul pe lângă grâie în care începuse secerea. Linii de secerători erau împânziți prin ploaia de lumină; se înălțau, se aplecau, făceau să strălucească instrumentele grațios curbate ca un craiu nou, agitau o clipă deasupra capului un mănunchiu de spice. O femeie stătea cu mâinile în șold și începu un cântec tânguitor, îndulcit de depărtare. Se înălțară și alte capete înfășurate în broboade albe și în frunze de brustur. Melodia conținu brusc. Rândul întreg făcu aceeași mișcare de aplecare asupra spicelor. Fusesse observat.

(M. Sadoveanu, *Noptile de Sânziene*)

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ, aparținând lui *Costache Negruzzi*.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere;

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ ales;
- evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin câte o scenă/secvență comentată;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ ales, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflicte, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru conținutul eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Testul nr. 4

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Obişnuiam să le spun studenților mei că îmi pot da seama doar privindu-i dacă au copilărit în case cu biblioteci sau fără. Nu era o glumă. Trăitul între cărți lasă urme vizibile cu ochiul liber. Deprinderea de a citi se poate constata de la tenul mai palid. Bronzul e cel mai clar indiciu de refuz al lecturii. Cititul se deprinde la umbra cărților în floare. Partea proastă cu educarea gustului pentru citit este că nu are cine să-l facă exact la vârsta la care este necesară intervenția unui educator. În concepția multor părinți, totul, inclusiv joaca, trece înaintea cititului. Câți dintre noi n-au citit, pe furiș, noaptea sub plapumă, cu teama în suflet de a nu fi surprinși ca asupra unui fapt rușinos? Ca să nu mai spun că, adult fiind, a citi în loc să te duci la muncă e în ochii multora o dovadă de parazitism?

(Nicolae Manolescu, *Fragmente despre citit*, în *România literară*)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică, într-un enunț, sensul expresiei „la umbra cărților în floare”. 6 puncte
2. Precizează în ce constă practica lecturii „pe furiș”. 6 puncte
3. Menționează ce reprezintă în ochii adulților, pasiunea pentru lectură a unora? 6 puncte
4. Indică sensul afirmației: „Trăitul între cărți lasă urme vizibile cu ochiul liber.” 6 puncte
5. Prezintă ideea conținută în secvența: „Ca să nu mai spun că, adult fiind, a citi în loc să te duci la muncă e în ochii multora o dovadă de parazitism?” 6 puncte

Notă: Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre necesitatea educării gustului pentru lectură a tinerei generații, cu valorificarea informațiilor din textul semnat de Nicolae Manolescu, *Fragmente despre citit*. 20 de puncte

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

Notă!

În elaborarea răspunsului te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, într-un text de minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale genului liric.

În ochii tăi ca două lacuri
Amurgul își răsfrânge privirea-nsângerată
Și ochii tăi sunt roșii ca două flori de mac
Plutind împerecheate pe luciul unui lac.
În ochii tăi amurgul, ușor, pe nesimțite,
Se stinge ca lumina din candela uitată
Și ochii tăi din roșii se-ntunecă și par
Doi ochi tăcuți de sfântă pictați într-un altar.

(I. Minulescu, *Cântec*)

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ, aparținând lui *Mihail Sadoveanu*.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere;

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ ales;
- evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin câte o scenă/secvență comentată;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ ales, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflicte, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru conținutul eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Testul nr. 5

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

După anii de început ai presei culturale ieșene, cu editarea revistei *Dacia literară*, suspendată la puțin timp de la apariție din cauza neînțelegerilor lui Mihail Kogălniceanu cu mai marii vremii, apariția revistei *Convorbiri literare* a însemnat, în parte, și continuarea programului *Daciei literare*. Grupul din jurul Junimii, dar și abilitățile administrative ale lui Iacob Negruzzi, înconjurat de Vasile Pogor, Titu Maiorescu și ceilalți junimiști, a făcut ca revista să crească de la număr la număr și să adune în paginile ei valorile literelor de atunci, devenite cu timpul valori ale spiritualității românești.

Timp de 28 de ani revista a apărut sub administrația primului grup junimist, tutelat de Iacob Negruzzi, ca apoi revista să se impună cu amprenta generațiilor următoare, care au respectat moștenirea astfel primită. Fără apariția revistei *Convorbiri literare*, unde s-a dat direcția literaturii române moderne, unde Titu Maiorescu și-a expus principiile sale critice, poate că am fi avut sincope asemănătoare celor de care s-a lovit revista *Dacia literară*. Promovarea adevăratei culturi în paginile acestei reviste a însemnat un pas sigur pentru mai târziu în dezvoltarea și impunerea literaturii române nu numai în spațiul limbii române, ci să se stabilească, ca un adevărat reper al unei literaturi valoroase. Faptul că Eminescu și Creangă și-au publicat mare parte a operelor lor în paginile acestei reviste dă girul ei de valoare și perenitate.

(O sută patruzeci de ani de *Convorbiri literare*, Anchetă realizată de Cassian Maria Spiridon, răspuns dat de Gellu Dorian, în *Convorbiri literare*)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică sensul expresiei „a da girul“. 6 puncte
2. Indică numele a trei dintre reprezentanții Junimii. 6 puncte
3. Menționează motivul pentru care editarea revistei *Dacia literară* a fost suspendată. 6 puncte
4. Precizează un aspect care demonstrează importanța revistei *Convorbiri literare*, în cadrul literaturii române. 6 puncte
5. Prezintă ideea conținută în secvența: „Faptul că Eminescu și Creangă și-au publicat mare parte a operelor lor în paginile acestei reviste dă girul ei de valoare și perenitate.“ 6 puncte

Notă: Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre rolul revistelor literare în educarea tinerei generații, valorificând informațiile din fragmentul extras din textul *O sută patruzeci de ani de Convorbiri literare*.

20 de puncte

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii

14 puncte

literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea.

6 puncte

Notă!

În elaborarea răspunsului te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, într-un text de minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale stilului.

Veneam în ziua aceea cu brațul plin de flori... Nu mă așteptase... Nu dorisem decât să retrăiesc o clipă... ceva din trecut și mă supuneam acestui demers cum primești un singur pahar de vin, știind că mai multe nu ai putea suporta... (...)

Mă iubea de cincisprezece sau șaisprezece ani. Știam că sunt pasiunea lui rămasă din adolescență, cum rămâne puțin illogică și copilăroasă mintea bolnavilor după meningită. Acum cincisprezece ani eram, mi se spune și astăzi, cea mai frumoasă fată din orașelul nostru. E foarte important acest „cea mai“ în orașelele mici (...) Cea mai frumoasă recoltează toate visurile, toate ambițiile adolescenților din oraș.(...)

(...) Am aflat atunci, și mai târziu după asta, că m-a iubit neconținut. Căci i-am zădărnicit viața.(...)

(...) Mi-a vorbit mult, neîntrerupt, cu febră. Și pentru a doua oară descopeream la omul acesta ceva neobișnuit și eram înspăimântată mai mult decât măgulită, ca de o rană ce ți se descoperă treptat de sub bandaj (...)

(Camil Petrescu, *Patul lui Procust*)

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ, aparținând lui *Liviu Rebreanu*.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere;

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ ales;
- evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin câte o scenă/secvență comentată;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ ales, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflicte, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru conținutul eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Testul nr. 6

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Provenit prin filiera franceză, verbul a comunica are în limba română „un frate bun“, fapt ce ne îndreptățește să vorbim de existența unui dublet etimologic.

*Cu transformările proprii treceri de la latina vulgară la proto-română, lat. *communicare* a fost moștenit sub formă a *cumineca*, având sensul de „a se împărtăși“ (în accepția ritualului creștin). Înțelesul există și în latina târzie, unde a dat naștere lui *excommunicare*, adică „a opri de la împărtășanie“, ceea ce echivala cu excluderea din comunitatea religioasă. Iată cum pentru noi, românii, sensul original al comunicării este deopotrivă profan și sacru: comunicarea stă la baza organizării sociale, mijlocind raporturile orizontale dintre oameni, dar angajând și aspirațiile lor verticale, într-o mișcare ascensională către planurile superioare ale existenței.*

(Evelina Graur, *Tehnici de comunicare*)

A. Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Explică sensul verbului latin *communicare* în text. 6 puncte
2. Indică, într-un enunț, sensul termenului „excommunicare“. 6 puncte
3. Menționează un element care justifică faptul ca textul citat se înscrie în stilul științific. 6 puncte
4. Precizează sensul afirmației: „Iată cum pentru noi, românii, sensul original al comunicării este deopotrivă profan și sacru.“ 6 puncte
5. Prezintă ideea conținută în secvența „comunicarea stă la baza organizării sociale, mijlocind raporturile orizontale dintre oameni, dar angajând și aspirațiile lor verticale, într-o mișcare ascensională către planurile superioare ale existenței“. 6 puncte

Notă: Răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi despre rolul comunicării astăzi, valorificând informațiile din fragmentul extras din textul *Tehnici de comunicare* semnat de Eva Graur.

20 de puncte

În redactarea textului vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

Notă!

În elaborarea răspunsului te vei raporta la informațiile din fragmentul dat. Folosirea altor informații este facultativă.

SUBIECTUL al II-lea**(10 puncte)**

Prezintă, într-un text de minimum 50 de cuvinte, semnificațiile textului următor, evidențiind două trăsături ale genului dramatic.

Manole: Mai rămâi. (Aproape rugător) Mi-e urât, Cristina.

Cristina: Nu vă simțiți bine?

Manole: Sunt foarte bine. De ce mă sâcăiți toată vremea cu întrebarea asta? Parcă vă mirați că trăiesc... De ce nu-mi răspunzi?

Cristina: Pentru că, orice aș spune, tot prost iese.

Manole: Așa cum stai, acolo, de-abia te ghicesc. Și, de fapt, prefer să taci. Ca o statuie într-un boschet. (Râde încet) Dar statuile au graiul lor pe care eu îl aud.

Cristina: Atunci, mă auziți și pe mine, când tac?

Manole: Atât cât trebuie. (Surd) Când am curajul să știu. Îți simt palpitul respirației, știu că ai părul ud, că miroși toată a ierburi. Aud viața din tine.

(Horia Lovinescu, *Moartea unui artist*)

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ, aparținând lui *George Călinescu*.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere;

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului din textul narativ ales;
- evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin câte o scenă/secvență comentată;
- analiza, la alegere, a două componente de structură și de limbaj ale textului narativ ales, semnificative pentru construcția personajului, din seria: acțiune, conflicte, modalități de caracterizare, limbaj.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru conținutul eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru organizarea discursului, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Rezolvări

clasa a II-a

REZOLVĂRI TESTE

limba română

TEST 1

1. c) a furat-o
b) dorea ea brânza
d) a crezut spusele vulpii
b) să nu crezi vorbele lingușitoare
3. brân – ză; vul – pea; stră – lu – cesc; plis – cul.
4. a sosi – eu soseam – ea sosea – să sosească;
a vorbi – eu vorbeam – ea vorbea – să vorbească;
a dăruia – eu dăruiam – ea dăruia – să dăruiască;
a cheltui – eu cheltuiam – ea cheltuia – să cheltuiască.
5. iepure, iarbă, băiețel.
6. cântec, pâine, sârmă, râde, hotărî, întrecere, înainte, reîntinerit, doborî, neîntors, strânge, reînceput.

TEST 2

1. c) poet
d) primăvara
a) înfloresc grădinile și cântă ciocârliile
c) că n-are zece vieți
3. gră – di – ni – le, al – bi – ne – le, cio – câr – li – i – le, flu – tu – rii.
4. împovărat, îmbobocit, împotrivit, îmbătrânit.
5. moară, vioară, școală, floare, ploaie.
6. (.), (.), (?), (!), (!).

TEST 3

1. a) albina, porumbița și băiețelul
b) a căzut în apă
d) i-a aruncat o frunză
c) l-a înțepat în mână pe băiat
d) Bine faci, bine găsești.
2. b) 4 silabe, 5 consoane, 4 vocale.
3. a) Miruna i-a oferit mamei sale un buchet de trandafiri.
b) Dragoș nu a învățat poezia despre primăvară.
c) Ne plac excursiile cu clasa la munte.
5. obosit → extenuat
stingător → extingător
exclamă → strigă
zâmbet → surâs

TEST 4

1. b) bunicul și nepoții
a) cu nepoții
c) obrazii, mustața și barba bunicului
c) că amândouă jumătățile sunt la fel
2. co - pi - ii; o - bra - jii; bu - ni - cu - lui; a - mân - do - uă.
4. s - a, s - a, sa, s - a, s - a.
5. (2), (4), (1), (3).
6. b) - Mihai, fii atent!
a) - Cristina, mergi la cumpărături, te rog!

TEST 5

1. d) doi cocoși și un cioroi
c) să mănânce mâncarea celuilalt
a) un cioroi le-a mâncat mâncarea
b) când doi se ceartă, al treilea câștigă
4. (s - au), (sau), (s - au), (sau).
5. ființă, alee, feerie, știință.
6. a - ce - ea, fii - ca, cre - ez, mu - ze - e - le.

Rezolvări

clasa a IV-a

Testul 1

1. C, B, C, B, B, B

2.

umed USCAT
iarnă PRIMĂVARĂ
veșted VERDE
încetinel IUTE
se ascunde SE VEDE

3.

Ram CREANGĂ
A intra A PĂTRUNDE
Mirat UIMIT
Cer VĂZDUH
Uscat VEȘTED

4.

scOAtē, sOAre, DOAmne, IAtă, IArbă, fIOAre, IArnă

5. D

6.

- a) S-A dus zăpada albă de pe întinsul țării.
- b) S-AU dus zilele Babei și noaptele vegherii.
- c) VOR veni păsările călătoare.
- d) Primăvară, MĂ bucur C-AI venit!
- e) Cred că V-AR plăcea să culegem ghiociei ÎNTR-O zi!

7.

- a) Andrei a întârziat LA școală.
- b) Elevii clasei a IV-a S-AU dus la teatru.
- c) Paul S-A rănit la fotbal.
- d) Lui Costel I-A plăcut la parcul de distracții.
- e) Măine VA veni și bunica pe la noi.

8.

- a) Maria și Ioana sunt colege.
- b) Va veni vara.
- c) Soarele strălucește puternic.
- d) Iarba verde și crudă este un semn al primăverii.
- e) Noi citim cărți interesante.

Testul 2

1. B, C, B, C, D

2. O albină BĂTRÂNĂ, cu o mătură sub aripă, se apropie de el și-I ZISE:

- Nu te SUPĂRA. Mănânci ce ai adus.

- Nu înțeleg ce vrei să spui...

- Nu ți se mai dă mâncare de azi înainte, îi spuse bătrâna albină.

- Dar mor de foame. Nu se poate... Am tot dreptul la porția mea!

- Poftim mătura, fă ORDINE pe sub cei doi faguri...

- Eu? Eu cu mătura?... Dar n-am muncit niciodată.

- Ei, vezi?... Țsta-i MOTIVUL. Noi muncim și noi mâncăm... Mierea nu CADE din cer... Nu te trimite nimeni să FUGI prin flori... Dar de curățat, de reparat, de aerisit, de adus apa la pui, de luptat cu VRĂJMAȘII noștri din afară, mă rog, se găsește de lucru...

3.

A	B	
Încet	UEREM	(REPEDE)
Se apropie	A EDÂR	(SE ÎNDEPĂRTEAZĂ)
Niciodată	A IVENEL	(MEREU)
A plânge	PEREDE	(A RÂDE)
Supărat	SE NEDPRÎTĂEAZĂ	(FERICIT)
A munci	TICIREF	(A LENEVI)

4.

a) STUP, TRÂNTOR

b) IEȘI, S-A CERTAT

c) DAR DE CURĂȚAT, DE REPARAT, DE AERISIT, DE ADUS APA LA PUI, DE LUPTAT CU DUȘMANII NOȘTRI DIN AFARĂ, MĂ ROG, SE GĂSEȘTE DE LUCRU.

d) ROȘU, BĂTRÂNĂ

5.

a) Trântorul s-a gândit să meargă la muncă.

b) El nu înțelege ce s-a întâmplat așa dintr-o dată.

c) Va înțelege într-o zi că munca este folositoare.

d) Nea Costel ne-a învățat mai multe despre albine.

6.

a) Albinele culeg mierea iarna. (F)

b) Trântorul este cea mai harnică albină din stup. (F)

c) Orice stup are o regină. (A)

d) Locul în care stau stupii cu albine se numește prisacă. (A)

e) Persoanele care îngrijesc albinele se numesc apicultori. (A)

Rezolvări

clasa a VI-a

TEST 1

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul descrie un sport anume.				X
2. Textul evidențiază avantajele sportului pentru copii.			X	
3. Textul menționează bolile pe care le poate preveni sportul.			X	
4. Textul este literar.				X

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate.

Textul A

1. b – viață sănătoasă
2. c – riscul de a se îmbolnăvi
3. a – sport de echipă
4. e – pasiuni asemănătoare

Textul B

1. c – physical activities
2. d – organized sports
3. a – team spirit
4. b – blood circulation

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la sport:

Cuvinte în limba română
Beneficii, echipă

Cuvinte în limba engleză
friendliness, well-being

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Copiii preferă adesea să se joace pe calculator sau să se uite la televizor decât să facă sport.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *În ziua de azi, cei mici au renunțat la sport (și, de fapt, la ieșirile cu prietenii la modul general), preferând să stea în casă în fața calculatorului.*

2. Sportul are beneficii multiple pentru sănătate.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *Dacă un copil face sport de mic, riscul de a se îmbolnăvi la maturitate de boli grave de inimă sau de diabet este mai scăzut.*

3. Sports eliminate the unhealthy habits of children and prevent a lot of serious diseases.

TRUE (T)

Justification: *The recreational activities eliminate the unhealthy habits of the children that may lead them to diabetes, high cholesterol, high blood pressure, heart disease and other serious diseases.*

4. If children actively participate in sports, they won't feel better.

FALSE (F)

Justification: *Children should actively participate in the sports to avoid of being tired and lethargy.*

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A.

În textul A, autoarea prezintă **avantajele/dezavantajele** practicării unui sport, atât din punct de vedere fizic, cât și moral.

Textul evidențiază câteva dintre beneficiile practicării sportului de către copii, cum ar fi: scăderea riscului de îmbolnăvire la maturitate de boli grave, creșterea capacității de concentrare și a gradului de responsabilitate, socializare, asumarea situațiilor dificile etc.

VI. Continue the sentence using the information given by text B.

Sports develop a sense of **friendliness among the children** and **develop their team spirit**.

VII. Prezintă, într-un enunț, o asemănare între cele două texte.

Sportul are numeroase beneficii în viața copiilor și a adolescenților, iar consecințele acestora se văd în timp, mai ales în privința sănătății.

VIII. Answer the following question: *What benefits can have participation in sports and other physical activities for children?*

Participation in sports and other physical activities can have many benefits for children, such as: enhancing the children's mental and physical growth, helping in character building, providing them energy and strength, developing a sense of friendliness among the children and their team spirit.

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla perspectiva lor asupra activităților fizice. Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1. Consideri că activitățile fizice sunt benefice pentru dezvoltarea fizică a unui copil?	X	
2. Crezi că îți poți face prieteni dacă practici un sport de echipă?	X	
3. Ți se pare că programul ți s-ar încălca foarte mult dacă ai practica un sport?		X
4. Consideri că practicarea unui sport poate dăuna activităților școlare?		X

X. Ce argument i-ar convinge pe colegii tăi să aleagă o ieșire în parc în loc de un joc pe calculator? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

În opinia mea, colegii mei ar trebui să aleagă o ieșire în parc în loc de un joc pe calculator deoarece mișcarea în aer liber le face bine și, astfel, vor fi mai sănătoși, mai atenți și mai concentrați la lecții. De asemenea, o ieșire în parc, alături de prieteni, oferă posibilitatea de socializare și ajută la consolidarea relațiilor de prietenie.

TEST 2

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul descrie mai multe muzee.		X		
2. Textul evidențiază avantajele vizitării muzeelor.			X	
3. Textul menționează principalele atracții ale muzeelor descrise.		X		
4. Textul este literar.				X

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate.

Textul A

1. c – lăcaș de cultură
2. d – valori patrimoniale
3. a – surse de educație
4. b – monumente antice

Textul B

1. c – research stations
2. d – Hope Diamond
3. b – medieval fortress
4. a – disparate elements

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la muzee:

Cuvinte în limba română
Conservă, educație

Cuvinte în limba engleză
research, exhibits

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Nu toți dintre noi am înțeles menirea adevărată a unui muzeu.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *Cu toții am pășit, măcar o dată în viață, într-un muzeu. Dar câți dintre noi am înțeles oare menirea sa într-o lume ce tinde mereu spre o viață din ce în ce mai superficială?*

2. Vizitarea unui muzeu are beneficii importante pentru educația tuturor.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *Reprezentând un factor de răspândire a viziunii mondiale de cunoștințe de la o epocă la alta, pentru progresul umanității, muzeul – alături de arhivă, bibliotecă, instituțiile de învățământ – trebuie să dăinuiească precum o autoritate „vie”, dinamică, indispensabilă, solicitată și acceptată de societate.*

3. Visiting Smithsonian Institute only takes you a day.

FALSE (F)

Justification: *There's so much to see that, if you spent one minute day and night looking at each object on exhibit, in ten years you'd see only ten percent of the whole.*

4. The Louvre was initially a park.

FALSE (F)

Justification: *The Louvre was a medieval fortress and the palace of the kings of France before becoming a museum two centuries ago.*

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A.

În textul A, autorul prezintă **avantajele/dezavantajele** vizitării unui muzeu.

Textul prezintă rolul complex al unui muzeu în viața comunității și, mai ales, impactul pe care îl are asupra educației și asupra nivelului de cunoștințe.

VI. Continue the sentence using the information given by the text.

The addition of I. M. Pei's pyramid **shocked many when it was unveiled in 1989 as the new main entrance** but now **it somehow works, integrating the palace's disparate elements**.

VII. Prezintă, într-un enunț, o asemănare între cele două texte.

Cele două texte evidențiază ideea că muzeele sunt instituții importante de cultură, care joacă un rol esențial în educația oamenilor.

VIII. Answer the following question: *What are the main attractions of the Louvre Museum?*

The main attractions of the Louvre Museum are: «Venus de Milo», «Winged Victory of Samothrace», and Leonardo da Vinci's «Mona Lisa».

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla importanța muzeelor. Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1. Crezi că muzeele reprezintă o sursă de informații?	x	
2. Ți se pare plictisitor să vizitezi muzee?		x
3. Ai vizitat mai mult de 3 muzee anul acesta?	x	
4. Consideri că poți învăța lucruri noi vizitând un muzeu?	x	

X. Care dintre muzeele prezentate ți se pare mai interesant? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

Mi se pare mai interesant Muzeul Luvru, deoarece este un simbol al Franței și conține expoziții și lucrări valoroase de artă pe care mereu mi-am dorit să le văd, cum ar fi: „Venus din Milo”, „Victoria fără mâini din Samotrace” și „Mona Lisa” a lui Leonardo da Vinci.

TEST 3

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul prezintă importanța mamei în viața unui copil, acum adult.	X			
2. Textul evidențiază numele celei care a susținut transformarea Zilei Mamei într-o sărbătoare națională.		X		
3. Textul menționează intervenția companiilor dornice de profit într-o sărbătoare de suflet.		X		
4. Textul este literar.				X

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate:

Textul A

1. d – zâmbet călduros
2. e – râu de munte
3. b – rază de soare
4. a – psiholog de succes

Textul B

1. c – modern celebration

2. d – influence of mothers
3. a – wounded soldiers
4. e – Mother’s day

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la importanța mamei în viața unui copil:

Cuvinte în limba română
Model, înger

Cuvinte în limba engleză
love, gratitude

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Rolul mamei este de a crește și a educa propriii copii, devenind un model pentru ei.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *Mi-e imposibil să-mi exprim recunoștința pe care o port persoanei care m-a format, m-a învățat, m-a pansat, m-a iubit, m-a protejat, mi-a dus dorul și m-a inspirat 18 ani de zile.*

2. Mamele sunt cele care își cunosc cel mai bine copiii și le sunt alături mereu.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *Însă mama a fost mereu cu mine. Poate că, în esență, ea a fost tocmai raza de soare care s-a reflectat în licărirea râșorului meu.*

3. Mother’s Day is a modern celebration honoring one’s own mother, of international significance.

TRUE (T)

Justification: *Mother’s Day is a modern celebration honoring one’s own mother, as well as motherhood, maternal bonds, and the influence of mothers in society.*

4. Anna Jarvis rejected the commercialization of Mother’s Day.

TRUE (T)

Justification: *Jarvis’s intention for the holiday had been for people to appreciate and honor mothers by writing a personal letter, by hand, expressing love and gratitude, rather than buying gifts and premade cards.*

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A. Copiii **admiră/nu admiră** modelul propriei mame.

În opinia mea, copiii sunt inspirați de propriile mame încă din copilărie și le urmează comportamentul, de multe ori și profesia, pentru că se regăsesc în ființele care le-au dat viață: „Ea mi-a insuflat dorința de a fi într-o zi un psiholog de succes, ea m-a învățat cât de important este să te iubești pentru a fi capabil să-i iubești pe cei din jurul tău.”

VI. Continue the following sentence, using information from text B.

The modern American holiday of Mother’s Day was first celebrated in 1908, when **Anna Jarvis held a memorial for her mother in Grafton, West Virginia.**

VII. Prezintă într-un enunț o asemănare între cele două texte.
Cele două texte descriu importanța mamei în viața copiilor.

VIII. Answer the following question: *Which was the first American state who recognized the Mother's Day as an official holiday?*

The first American state who recognized the Mother's Day as an official holiday was West Virginia.

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla semnificația mamei în viața lor. Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1. Mama ta îți poate fi model în viață?	x	
2. Ți se pare că respectul și afecțiunea pentru mamă sunt noțiuni învechite?		x
3. Crezi că mama are rolul cel mai important în familie?	x	
4. Consideri că Ziua Mamei este un eveniment care trebuie sărbătorit pe plan internațional?		x

X. De ce crezi că este important să se sărbătorească Ziua Mamei pe plan internațional? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

Eu cred că este important să se sărbătorească Ziua Mamei pe plan internațional deoarece mama este ființa cea mai importantă din viața oricărui copil, ființa care i-a dat viață și care îi arată grijă și afecțiune necondiționate.

TEST 4

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul prezintă atitudini pozitive și negative legate de protecția mediului.			X	
2. Textul evidențiază sensurile termenului de „protecție a mediului”.		X		
3. Textul menționează avantajele protejării mediului.	X			
4. Textul conține dialog.				X

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate:

Textul A

1. c – educația ecologică
2. d – spații verzi
3. e – arbori maltratați
4. a – comportament civilizată

Textul B

1. b – environmental protection
2. c – academic institutions
3. a – the pressures of population
4. e – human activity

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la importanța protejării mediului:

Cuvinte în limba română
Necesitate, civilizată

Cuvinte în limba engleză
protecting, benefit

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Educația ecologică trebuie să înceapă la vârste foarte fragede.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *De la ce vârstă să se înceapă? Păi să spunem așa: de când copilul pleacă în picioare și înțelege limba maternă. Adică: „Hai să aruncăm hârtia la coș, puiule, că e urât să o aruncăm pe stradă!” Și uite așa, tot repetându-se sintagma, puiul ajunge să înțeleagă că mizeria este pentru coșul de gunoi, și nu pentru carosabil sau pentru spațiul verde.*

2. Natura ne răsplătește după cum ne purtăm cu ea.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *În fiecare seară, înainte de a adormi faceți un exercițiu: gândiți-vă ce face în fiecare zi natura pentru voi și ce ați făcut voi în ziua respectivă pentru natură!*

3. Elementary schools offer courses that teach the history and methods of environment protection.

FALSE (F)

Justification: *Academic institutions now offer courses, such as environmental studies, environmental management and environmental engineering, that teach the history and methods of environment protection.*

4. Environmental protection is a profitable business opportunity.

FALSE (F)

Justification: *Environmental protection is influenced by three interwoven factors: environmental legislation, ethics and education. Each of these factors plays its part in influencing national-level environmental decisions and personal-level environmental values and behaviors.*

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A.

Copiii urmează/nu urmează modelul adulților în adoptarea unei atitudini ecologice, deoarece ei adoptă întodeauna atitudinile celor din jurul lor, așa că, dacă sunt învățați de la o vârstă fragedă să respecte natura, așa cum propune autoarea Textului A, se vor comporta ca atare.

VI. Continue the following sentence, using information from Text B.

Academic institutions now offer courses, such as environmental studies, environmental management and environmental engineering, that **teach the history and methods of environment protection.**

VII. Prezintă, într-un enunț, o asemănare între cele două texte.

Cele două texte evidențiază necesitatea protejării naturii, ca atitudine care se poate învăța: încă din copilărie sau prin intermediul reglementărilor oficiale.

VIII. Answer the following question: *Which are the factors that influence environmental protection?*

The factors that influence environmental protection are: environmental legislation, ethics and education.

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla cum contribuie ei la protejarea mediului înconjurător.

Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1. Consideri că educația ecologică este o materie ce ar trebui predată la școală?	x	
2. Te implici în activități pentru protejarea mediului înconjurător?	x	
3. Crezi că doar autoritățile trebuie să ia atitudine în privința protejării mediului înconjurător?		x
4. Reciclezi deșeurile selectiv, astfel încât să contribui la acțiunile concrete de protejare a mediului?	x	

X. De ce crezi că este important să se desfășoare acțiuni de protejare a mediului? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

Eu cred că este important să se desfășoare permanent acțiuni de protejare a mediului, deoarece acestea sunt mai mult decât necesare pentru a avea o planetă curată și sănătoasă. Trebuie să protejăm natura pentru că ea reprezintă mediul nostru de viață și ne oferă necondiționat cele necesare traiului; cum o protejăm, așa vom trăi în viitor.

TEST 5

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul descrie proiecte de ecologie.			X	
2. Textul evidențiază avantajele proiectelor de ecologie.		X		
3. Textul menționează efectele pentru viitor ale educației ecologice.	X			
4. Textul este literar.				X

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate.

Textul A

1. e – schimbare de atitudine
2. d – acțiuni de curățenie
3. b – climat sănătos
4. c – mediului local

Textul B

1. d – organic vegetables
2. a – key implementations
3. e – variety of vegetation
4. b – environmental education

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la proiecte ecologice:

Cuvinte în limba română
protejarea, să colectezi

Cuvinte în limba engleză
eco-school, eco-group

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Educația ecologică este importantă în viața elevilor.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *Educația ecologică este importantă în viața elevilor deoarece îi învață să gândească ecologic, să colecteze diferențiat deșeuri, să se implice în acțiuni de curățenie a mediului, să planteze pomi și flori pentru a realiza un spațiu verde.*

2. Proiectele de ecologie au scopuri multiple, nu doar să învețe elevii despre protejarea mediului.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *Proiectele de ecologie urmăresc responsabilizarea elevilor față de importanța protejării mediului înconjurător, conturarea deprinderilor și a atitudinilor de a prețui și a respecta mediul prin comportamente civilizate, dar și sensibilizarea cetățenilor privind importanța mediului înconjurător.*

3. Just a parte of the school can benefit from the environmental education.

FALSE (F)

Justification: *The whole school will benefit from the environmental education and may be able to use some of the key ideas generated in their work.*

4. The environmental education is good only for the present generation.

FALSE (F)

Justification: *The environmental education should be passed on to future generations and should hopefully result in changes to our outlook.*

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A.

Textul prezintă **avantajele/dezavantajele** proiectelor pe teme ecologice pentru elevi și pentru școlile implicate, pentru că elevii vor fi antrenați în acțiuni comunitare, crearea și menținerea unui climat sănătos, curat și plăcut în școală, colectarea deșeurilor electrice și electrocasnice acumulate în școală și în familiile elevilor și valorificarea acestora prin programul Baterel.

VI. Continue the sentence using the information given by Text B:

Educating the youth of today is one **of the best ways to address the environmental problems we face.**

VII. Prezintă, într-un enunț, o asemănare între cele două texte.

Ambele texte prezintă proiecte ecologice și impactul lor asupra elevilor implicați.

VIII. Answer the following question: *What is the role of an Environment Committee (Eco-group) in a school?*

An Environment Committee (Eco-group) could help implement and monitor some of the ideas involved in an ecological project.

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla perspectiva lor despre proiectele ecologice. Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1. Cunoști proiectele ecologice care se desfășoară în școala ta?	x	
2. Te-ai implicat până acum în vreun proiect ecologic?	x	
3. Consideri că proiectele ecologice sunt importante pentru protejarea mediului?	x	
4. Ți se pare o pierdere de timp să participi la un asemenea proiect?		x

X. Ce argument i-ar convinge pe colegii tăi să participe la un proiect ecologic? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

Argumentul care i-ar convinge pe colegii mei să participe la un proiect ecologic este următorul:

Este bine să participăm la un proiect ecologic deoarece, în felul acesta, veți afla cât mai multe despre protejarea mediului și despre ce putem să facem chiar noi acum, la vârsta noastră, pentru a ne asigura că vom avea o viață sănătoasă. Educația ecologică este importantă la orice vârstă, mai ales începând din școală, pentru că, în felul acesta, ne vom forma ca adevărați cetățeni responsabili și implicați.

TEST 6

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul prezintă avantajele voluntariatului.			X	
2. Textul prezintă legile care reglementează activitatea de voluntariat.	X			
3. Textul menționează mai multe motive pentru care să devii voluntar.		X		
4. Textul are dialog.				X

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate.

Textul A

1. b – ascensiune rapidă
2. d – competențe sociale
3. e – cadru legal
4. c – spirit civic

Textul B

1. e – hundreds of reasons
2. d – new skill
3. b – excellent training
4. a – professional relationships

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la voluntariat:

Cuvinte în limba română
responsabilitate, non-profit

Cuvinte în limba engleză
supporting, fundraising

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Voluntariatul s-a dezvoltat lent în ultima perioadă.

FALS (F)

Justificare: *În România, activitatea de voluntariat a cunoscut în ultimul timp o dezvoltare rapidă, începând de la nivel local, până la nivel național și internațional, în domenii extrem de diferite (asistența și serviciile sociale, cultural, medico-sanitar, educativ etc.).*

2. Voluntariatul favorizează socializarea și dezvoltarea abilităților de comunicare.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *Criteriul de bază al voluntariatului este responsabilitatea obținută efectiv numai prin muncă, din care derivă respectul, la care se adaugă și alți factori importanți, respectiv comunicarea și socializarea.*

3. Volunteering means learning or developing a new skill.

TRUE (T)

Justification: *Volunteering is the perfect way to discover something you are good at doing or develop new skills in an area you already enjoy.*

4. Volunteering is a paid activity.

FALSE (F)

Justification: *Volunteering is about giving your time, energy and skills for free.*

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A.

Textul prezintă **avantajele/dezavantajele** activităților de voluntariat, deoarece a fi voluntar înseamnă să dai dovadă de compasiune, de răbdare și înțelegere, de grijă nemăsurată și de dragoste pentru cei pe care îi sprijinim.

VI. Continue the sentence using the information given by Text B:

Volunteering brings together **a diverse range of people from all backgrounds and walks of life.**

VII. Prezintă, într-un enunț, o asemănare între cele două texte.

Cele două texte prezintă avantajele voluntariatului, ca modalitate de formare a tinerilor.

VIII. Answer the following question: *What desire motivates volunteers?*

Volunteers are motivated by a desire to help and fuelled by enthusiasm so, they feel a strong sense of achievement.

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla perspectiva lor despre voluntariat. Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1. Ți dorești să fii implicat în acțiuni de voluntariat?	x	
2. Consideri că activitățile de voluntariat sunt benefice doar pentru un CV mai bogat?		x
3. Crezi că îți poți face prieteni prin participarea la acțiuni de voluntariat?	x	
4. Ai participat la vreo acțiune de voluntariat?	x	

X. Ce argument i-ar convinge pe colegii tăi să participe la activități de voluntariat? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

Participarea la acțiuni de voluntariat înseamnă, pentru adolescenți, posibilitatea de a cunoaște oameni noi, de a socializa și de a câștiga experiență în doemni pe care școala nu le poate acoperi. De aceea, ar fi benefic să participați la acțiuni de voluntariat, deoarece o asemenea experiență vă ajută foarte mult în dezvoltarea voastră personală.

TEST 7

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile din stânga:

	A Text A	B Text B	C Ambele texte	D Niciun text
1. Textul prezintă avantajele și dezavantajele internetului.	X			
2. Textul evidențiază numai avantajele internetului.		X		
3. Textul menționează numele celei mai accesate rețele de socializare din lume.	X			
4. Textul conține părerea personală a autorului.				X

II. Pentru fiecare text, asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate.

Textul A

1. e – copiatul referatelor
2. d – influențe mai puțin bune
3. a – prietenul elevului
4. b – compunere imaginativă

Textul B

1. d – web pages
2. e – old text books
3. a – immediate response
4. b – level of socialising

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte care se referă la importanța Internetului în viața tinerilor:

Cuvinte în limba română
Pozitiv, copiat

Cuvinte în limba engleză
interactivity, immediacy

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A)/FALS (F) sau TRUE (T)/FALSE (F), justificând alegerea cu secvențe din text.

1. Internetul poate influența pozitiv viața unui elev.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *Când ni se dă la școală o temă, o lectură de citit și nu putem să o terminăm singuri, evident că o căutăm pe internet.*

2. Elevii nu rețin nimic din temele copiate de pe internet.

ADEVĂRAT (A)

Justificare: *Unii dintre cei care practică frecvent acest copiat de pe internet, nici măcar nu citesc textul respectiv, astfel că atunci când profesorul citește acel material observă diferite greșeli ortografice, de punctuație sau incoerențe în ceea ce privește înțelegerea textului.*

3. The internet is a real help for young people.

TRUE (T)

Justification: *The Internet makes research quick, simple and easy, but more importantly, it makes it enjoyable. Young people love to use computers due to the interactivity it provides.*

4. The Internet may help young people in finding friends.

TRUE (T)

Justification: *The Internet also allows a new level of socialising. It means that people can get in touch with friends at any time of day or night and interact as a group throughout the day with social networking sites such as Facebook and Twitter.*

V. Subliniază varianta corectă de răspuns, motivând alegerea pe baza informațiilor din textul A.

Tinerii folosesc **rațional/abuziv** internetul și site-urile de socializare, deoarece sunt atrași de tehnologie și de posibilitățile nelimitate oferite de aceasta și nu au capacitatea de a utiliza resursele web în mod conștient și responsabil.

VI. Continue the following sentence using information from text B.

The Internet also allows students to **research and learn about topics that would previously be unknown to them due to lack of resources.**

VII. Prezintă într-un enunț o asemănare între cele două texte.

Ambele texte prezintă atât avantajele, cât și dezavantajele folosirii internetului de către tineri.

VIII. Answer the following question: *What are the effects on the Internet on research?*

The Internet makes research quick, simple and easy, but more importantly, it makes it enjoyable.

IX. Vrei să realizezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor tăi, în clasă, pentru a afla importanța pe care internetul o are în viața lor.

Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă.

ÎNTREBARE	DA	NU
1. Crezi că internetul îți oferă acces rapid la informații diverse?	x	
2. Petreci mai mult de 14 ore zilnic pe internet?		x
3. Ești activ pe mai mult de trei rețele de socializare?	x	
4. Folosești internetul ca primă și principală sursă de documentare?	x	

X. De ce crezi că este important să folosești zilnic o rețea de socializare? Motivează-ți răspunsul în maximum 5 rânduri.

Pentru mine, este important să intru în fiecare zi pe o rețea de socializare (Instagram, Facebook) pentru că doar așa pot afla ce mai fac colegii și prietenii mei, pot să vorbesc mai mult cu ei și pot să le arăt așa cum sunt eu cu adevărat. Rețelele de socializare îmi oferă posibilitatea de a-mi face prieteni noi și de a fi integrat în grupul din care fac parte.

Rezolvări

clasa a VIII-a

Testul 1

- A. 1. Doi termeni din familia lexicală a cuvântului ramură – rămurică
rămurea
2. Cratima, semn de ortografie, marchează rostirea împreună a două cuvinte diferite, în sintagma *li-e silă*, pentru evitarea hiatului și păstrarea ritmului și măsurii versului.
3. Un grup de cuvinte/o sintagmă care să indice timpul: „Flușturatici fulgi de nea”, „iar mugurii/prea lacomi de lumină”
4. Personificare: „iar mugurii/prea lacomi de lumină”; epitet: „Flușturatici fulgi de nea”
5. Două trăsături ale genului liric evidențiate de textul propus spre analiză sunt: transmiterea în mod direct a ideilor, gândurilor, sentimentelor, cu ajutorul imaginilor artistice și al figurilor de stil și prezența eului liric, evidențiată prin mărci lexico-gramaticale specifice și care accentuează subiectivitatea versurilor.
6. Titlul creației-suport este un substantiv comun, nearticulat, **Martie**, numele primei luni de primăvară a anului, care enunță, totodată, tema creației, și anume, descrierea metaforică, subiectivă, a unei zile din acest anotimp. Versurile poeziei subliniază trecerea de la iarnă la primăvară și, în felul acesta, evidențiază tema timpului, așa cum, de altfel, sugerează și titlul.

B. APARTENENȚĂ LA GENUL LIRIC

Genul liric cuprinde totalitatea operelor în versuri în care autorul își transmite în mod direct idei, gânduri, sentimente, cu ajutorul imaginilor artistice, al figurilor de stil și al mărcilor lexico-gramaticale ale eului liric, îmbinând descrierea și monologul ca moduri de expunere. Creațiile aparținând genului liric au formă versificată și, în general, versurile sunt dispuse în strofe, cu ritm, rimă și măsură.

O astfel de creație este și poezia **Martie** de Lucian Blaga, în care poetul realizează o descriere metaforică, subiectivă, a unei zile de primăvară. Imaginile artistice se îmbină cu figurile de stil în versuri care exprimă impresiile personale ale poetului și care realizează o imagine unică a unei zile de primăvară timpurie, când o ultimă zăpadă încearcă să se aștearnă pe pământ, dar este împiedicată de mugurii care anunță, irevocabil, schimbarea anotimpului.

Înfruntarea mugurilor firavi cu vântul, ploaia și zăpada târzie este prezentată în versuri cu măsură variabilă și rimă albă, care nu sunt dispuse în strofe. Imaginile artistice vizuale („Flușturatici fulgi de nea”; „iar mugurii/prea lacomi de lumină”) și dinamice („se ridică iar/și zboară să-și găsească”) subliniază lupta elementelor naturii personificate, care încearcă din răspuțeri să domine lumea. De asemenea, figurile de stil, cum ar fi personificările („Din caier încâlcit de nouri/toarce vântul”, „iar mugurii/prea lacomi de lumină”), metaforele („fire lungi de ploaie”) și epitetele („Flușturatici fulgi de nea”) accentuează înverșunarea înclăștrării dintre ultimele puteri ale iernii și dorința de naștere a primăverii. Așadar, imaginile artistice și figurile de stil care accentuează impresiile și trăirile transmise în mod direct de poezie, alături de forma versificată a creației sunt argumente care susțin încadrarea acesteia în genul liric.

Testul 2

- A. 1. Sinonime: întristare – tristețe
Simțirea – sufletul, sentimentele

2. În versul: *Plouă, plouă...*, virgula desparte două părți de propoziție de același fel, două predicat.
3. simțirea-ea, plouă-uă
4. Imagine auditivă: *Răpăne-n geamuri ca-n tobe...* sau: *Cântecul ploaiei de cobe...*
Imagine vizuală: *Ca florile umezi de rouă.*
5. Comparație: *Zadarnic vor cântece clare/Ca florile umezi de rouă*
Metaforă: *Cei vecinic scutiți de-ntristare...*
Repetiție: *Plouă, plouă...*
Personificare: *Ființa mea și simțirea/Sufăr și plâng amândouă...*
6. Versurile propuse spre analiză conturează atmosfera generală a poeziei, dominată de tristețe, melancolie și nostalgie, sentimente datorate ploii nesfârșite. Cadrul exterior, în care ploaia copleșește totul, influențează trăirile și sentimentele eului liric, așa cum sugerează personificarea: *Cu ploaia ce cade, m-apasă/Durerea cea veche, cea nouă...* Comparația: *Afară e trist ca și-n casă,* – evidențiază, de asemenea, legătura care se stabilește între poet și mediu, iar în felul acesta, sentimentele și trăirile sunt mult mai pregnante.

B. APARTENENȚĂ LA GENUL LIRIC

Genul liric cuprinde totalitatea operelor în versuri în care autorul își transmite în mod direct idei, gânduri, sentimente, cu ajutorul imaginilor artistice, al figurilor de stil și al mărcilor lexico-gramaticale ale eului liric, îmbinând descrierea și monologul ca moduri de expunere. Creațiile aparținând genului liric au formă versificată și, în general, versurile sunt dispuse în strofe, cu ritm, rimă și măsură. Creația lui Alexandru Macedonski *Cântecul ploaiei* aparține genului liric deoarece ilustrează toate trăsăturile acestuia. Versurile, dispuse în patru strofe cu număr egal de versuri, măsură variabilă și rimă împerecheată, sunt dominate de repetiția verbului *plouă*, care sugerează, totodată, tema creației, și anume, ploaia nesfârșită, care domină atât cadrul exterior, cât și sufletul eului liric. De asemenea, repetiția verbului *plouă* creează impresia de tristețe și melancolie, care apasă trăirile și sentimentele poetului.

Sentimentele poetului, precum și caracteristicile cadrului descris sunt accentuate de abundența substantivelor și a adjectivelor, care se constituie în imagini artistice și figuri de stil. Astfel, în poezie întâlnim: imagini vizuale (*florile umezi de rouă*), imagini auditive (*Răpăne-n geamuri ca-n tobe*), epitete (*Durerea cea veche, cea nouă*), personificări (*Spintecă inima-n două/Cântecul ploaiei de cobe*), comparații (*Afară e trist ca și-n casă*) și repetiții (*Plouă, plouă./Plouă cât poate să plouă*). Mijloacele artistice, alături de mărcile lexico-gramaticale ale eului liric (verbe și pronume la persoana I singular: *m-apasă, ființa mea*) subliniază tonul meditativ al creației, precum și melancolia și suferința poetului, provocate de ploaia nesfârșită, pe care o resimte acut, ca parte din ființa sa.

Așadar, pe baza tuturor elementelor prezentate, putem afirma că poezia *Cântecul ploaiei* de Alexandru Macedonski aparține genului liric.

Testul 3

A. 1. jgheaburi – jghea-buri – 9 litere și 7 sunete
nicio – ni-cio – 5 litere și 4 sunete

2. În structura: *făr' de nicio stea*, apostroful marchează elidarea vocalei *ă* și rostirea împreună a două cuvinte, pentru păstrarea ritmului și măsurii versului.

3. *pierduți* – adjectiv provenit din verb la participiu, format prin conversiune

Nicio – adjectiv pronominal negativ, format prin compunere prin sudare

4. Comparație: *nu e nicio stea/Ca nourii pierduți în munți, pe creste*

Personificare: *Și plânge plânsul polilor în jgheaburi*

5. Imagine vizuală: *Pe cerul meu azi nu e nicio stea*

Imagine auditivă: *Și plânge plânsul polilor în jgheaburi*

6. Versurile propuse spre analiză (... *Azi cerul meu e fără' de nicio stea/Și plouă gânduri pe ființa mea.*) exprimă tristețea și melancolia eului liric, ale cărui sentimente sunt accentuate de starea naturii. Astfel, sintagma *cerul meu* poate fi o metaforă prin care poetul își descrie propriul suflet, pustiu și îngreunat de tristețe, iar personificarea: *plouă gânduri pe ființa mea* realizează apropierea dintre eul poetic și manifestările mediului înconjurător.

B. OPINIA DESPRE SEMNIFICAȚIA MESAJULUI POEZIEI

În opinia mea, poezia ***Singurătate*** de Alfred Moșoiu este un text liric în care poetul își transmite în mod direct sentimentele de melancolie și tristețe, precum și apropierea sufletului său de natura care îi reflectă și, în același timp, îi amplifică toate trăirile și emoțiile.

În primul rând, poezia are o formă aparte, fiind alcătuită din două catrene și un distih, cu rimă multiplă (împerecheată, îmbrățișată) și măsură de 9-10 silabe. Primele două versuri sunt repetate la sfârșit, în distihul final, ceea ce conferă textului simetrie și o muzicalitate aparte. În plus, alături de forma creației, mărcile lexico-gramaticale ale eului liric, îndeosebi forme pronominale la persoana I singular (*cerul meu; în mine; ființa mea*) aduc în prim-plan tema acesteia, și anume suferințele unui suflet sensibil, pentru care ploaia reprezintă un catalizator al sentimentelor.

În al doilea rând, imaginile artistice și figurile de stil din poezie conturează și accentuează emoțiile și trăirile eului liric. Melancolia și tristețea copleșesc sufletul poetului, iar aceste sentimente sunt sugerate, mai ales, de manifestările naturii, care le susțin și le amplifică. De asemenea, imaginile vizuale (*Pe cerul meu azi nu e nicio stea*), cele auditive (*Și plânge plânsul polilor în jgheaburi*), precum și figurile de stil, cum ar fi: comparația (*nu e nicio stea/Ca nourii pierduți în munți, pe creste*), personificarea (*Și plânge plânsul polilor în jgheaburi*), metaforele (*cerul meu; O amintire-i fiecare nor*) și repetiția (*Pe cerul meu azi nu e nicio stea/.../Și plouă gânduri pe ființa mea./.../... Azi cerul meu e fără' de nicio stea/Și plouă gânduri pe ființa mea.*) evidențiază subiectivismul versurilor și al exprimării.

Așadar, textul lui Alfred Moșoiu reprezintă o confesiune emoționantă, o mărturisire a melancoliei transformate treptat în suferință profundă, sub acțiunea permanentă a ploii.

Testul 4

1. Sinonime

Freamăt – foșnet

Murmur – șoaptă

2. Două semne de punctuație diferite din a treia strofă a poeziei sunt două puncte (*Dar iată: rupându-și veșmântul*), care precedă o explicație și punctul (*vântul/Nebun hohotește în văi.*), care marchează sfârșitul unei fraze afirmative, anunțative.

3. *văi* – *ăi*

Vaier – *ie*

4. Epitet: *albastrele culmi; frunze bronzate; fulgere repezi.*

Personificare: *Pădurile cântă-n amurg; cântă toți brazilii în cor; vântul/Nebun hohotește în văi.*

5. Versul care dovedește faptul că momentul surprins în poezie este amurgul: *Pădurile cântă-n amurg.*

6. Titlul poeziei, **Amurg păgân** este o construcție nominală, alcătuită dintr-un substantiv comun, nearticulat, și un adjectiv și enunță, totodată, tema creației, și anume, descrierea subiectivă a unui moment când venirea serii este copleșită de semnele unei furtuni. Versurile accentuează ideea transmisă de titlu și conturează un peisaj dominat de zbuciumul și înfiorarea pădurilor răscolite de vântul năprasnic.

B. ARGUMENTARE – PASTEL

Pastelul este o specie a genului liric, în care se prezintă, cu ajutorul descrierii, aspecte semnificative ale unui tablou din natură. Modurile de expunere folosite sunt descrierea și monologul liric, iar eul poetic, aflat într-o ipostază contemplativă, își exprimă direct sentimentele față de peisajul descris. Eul liric nu apare ca prezență distinctă în text decât într-o mică măsură, deoarece accentul cade asupra peisajului descris. Natura este înfățișată pentru ea însăși și frumusețea ei este cea care trezește sentimentele poetului.

O astfel de creație este și poezia *Amurg păgân* de Oreste Georgescu în care poetul înfățișează, dintr-o perspectivă subiectivă, lăsarea serii și apropierea unei furtuni care zbuciumă întreaga natură. Sentimentele autorului nu sunt transmise în mod direct, dar transpar din îmbinările neașteptate de cuvinte și din bogăția detaliilor care conturează un tablou în același timp fermecător și înspăimântător al momentului când se lasă întunericul. Ipostaza eului liric este cea contemplativă, iar tabloul este descris pentru el însuși, mai ales prin sentimentele pe care le inspiră poetului.

Tabloul înserării și semnele amenințătoare ale furtunii sunt prezentate cu ajutorul imaginilor artistice și al figurilor de stil care, totodată, accentuează sentimentele transmise. Astfel, în poezie întâlnim: imagini vizuale (*frunze bronzate, albastrele culmi depărtate, cununi sclipitoare*), imagini auditive (*murmur de ape ce curg, Pădurile cântă-n amurg, cântă toți brazilii în cor*), imagini dinamice (*Sosește furtuna, fulgere repezi se-ncaier*), epitete (*frunze bronzate, cununi sclipitoare, fulgere repezi*), personificări (*Pădurile cântă-n amurg, vântul/Nebun hohotește în văi*), metafore (*toată pădurea-i un vaier, brazilii par demoni fugind*), hiperbole (*vântul/Nebun hohotește în văi, Și fulgere repezi se-ncaier, /Iar trăsnetul cade mugind*).

Așadar, toate aceste mijloace artistice, care se bazează pe o abundență de substantive și adjective, alături de forma poeziei (patru catrene, cu rimă încrucișată și măsură de 8-9 silabe) și de bogăția detaliilor, susțin afirmația că textul-suport este un pastel.

Testul 5

A. 1. argintoasă – ar-gin-toasă

nespuse – ne-spu-se

2. Semnul de punctuație punct și virgulă de la sfârșitul versului: *Lacul limpede se mișcă, nalta trestie răsună*; desparte două propoziții de același fel, două propoziții principale, stabilind între ele un raport de coordonare prin juxtapunere.

3. Un cuvânt care conține diftong – *ar-gin-toa-să*

Un cuvânt care conține hiat – *tres-ti-e*

4. Imagine vizuală: *Clara undă argintoasă reflectează alba lună,*
Imagine auditivă: *Tainic cântă-n ulmul falnic singuraticul cinflor;*
5. Măsura poeziei este de 15-16 silabe, iar rima este împerecheată.
6. Versurile propuse spre analiză (*Abia vântul șerpuiește printre crengi de sălcii verzi,/ Răsfoirea lor e tristă și în șoapta lor te pierzi/ Adâncit în visul dulce al reflexelor de lună.*) evidențiază mișcarea ușoară a vântului printre ramurile copacilor, mișcare ce însuflețește peisajul. Personificarea vântului sugerează, totodată, umanizarea peisajului prin proiectarea sentimentelor eului liric asupra naturii, deoarece sufletul poetului se află în deplin acord cu peisajul descris. Frumusețea și armonia naturii se regăsesc în trăirile și emoțiile eului poetic, care este copleșit de pacea și echilibrul nopții de vară ce-l înconjoară.

B. OPINIA DESPRE SEMNIFICAȚIA TITLULUI POEZIEI

În opinia mea, titlul poeziei *Clara noapte* de Tudor Arghezi este o construcție nominală, alcătuită dintr-un substantiv comun, nearticulat, precedat de un adjectiv propriu-zis, care devine un epitet în inversiune. Titlul creației exprimă tema acesteia, și anume, descrierea unei nopți senine de vară, dominată de liniște, calm și armonie.

În primul rând, textul are o structură specifică poeziei descriptive, fiind alcătuit din două strofe a câte cinci versuri fiecare, cu măsura de 15-16 silabe. Strofele reiau și detaliază ideea enunțată de titlu în versuri dominate de o abundență de substantive și adjective care prezintă frumusețea unei nopți de vară, a lunii și a lacului, precum și emoțiile resimțite de eul liric în fața peisajului pe care îl contemplă. Mărcile lexico-gramaticale ale eului liric accentuează lirismul subiectiv al descrierii, precum și sentimentele poetului: verbe și pronume la persoana a II-a singular (*te pierzi*), pronume la persoana I singular (*ochi-mi*).

În al doilea rând, imaginile artistice și figurile de stil subliniază caracterul descriptiv al versurilor și evidențiază legătura care se stabilește între eul liric și peisajul care-l înconjoară. Astfel, în poezie întâlnim: imagini vizuale (*Clara undă argintoasă reflectează alba lună, crengi de sălcii verzi*), imagini auditive (*în șoapta lor te pierzi, Tainic cântă-n ulmul falnic singuraticul cinflor*), epitete (*Lacul limpede, visul dulce*), personificări (*Răsfoirea lor e tristă, Noaptea clară într-un basm de magie schimbă balta*), metafore (*ce aur curge în trestii*).

Așadar, titlul poeziei *Clara noapte* sintetizează tema creației, și anume, descrierea metaforică, încărcată de emoție și sensibilitate, a unei nopți de vară.

Testul 6

- A. 1. teamă – îndrăzneală
uitată – amintită
2. Cuvânt care conține hiat: ca-i-să
Cuvânt care conține diftong: gu-tui
3. Cuvânt derivat: *ruginită*
Cuvânt format prin conversiune: *smerit, uitată*.
4. Epitet: cheia ruginită, raiul oprit, trandafirii lampioane

Personificare: Se-aprind fantasmagoric caise și gutui

Comparație: Șovăitor ca robul ce calcă o comoară/Din basmul cu o mie și una de nopți, mă-nchin.

5. Mărci lexico-gramaticale ale eului liric: – pronume la persoana I singular: Mă prinde;

– verbe la persoana I singular: mă-nchin

6. În poezia propusă spre analiză, eul liric devine parte integrantă din peisajul descris, întrucât se prezintă pe sine drept un element al acestuia. Printr-o comparație sugestivă: *Șovăitor ca robul ce calcă o comoară/Din basmul cu o mie și una de nopți, mă-nchin*, poetul își exprimă sentimentele față de cadrul descris, pe care îl consideră nu numai parte din sufletul său, ci, mai ales, un mod prin care divinitatea își manifestă puterea și prezența pe pământ.

B. OPINIA DESPRE MESAJUL POEZIEI

Eu cred că poezia *Cămara de fructe* de Ion Pillat înfățișează, cu emoție și sensibilitate, amintiri dragi sufletului eului liric, cu ajutorul mai multor procedee de expresivitate, cum ar fi: imagini artistice vizuale și al figurilor de stil (epitete, personificări, comparații, enumerații, metafore). Toate aceste mijloace artistice-conturează tema creației și, totodată, accentuează semnificațiile mesajului transmis de versuri.

În primul rând, poezia este alcătuită din patru catrene, cu rimă îmbrățișată și măsură de 13-14 silabe, în care poetul folosește o abundență de substantive și adjective, constituite în imagini artistice și figuri de stil, caracteristică a poeziei descriptive de tip pastel. Eul liric realizează, astfel, o descriere subiectivă a *că-mării de fructe* de altădată, care pentru el, reprezintă copilăria de mult pierdută. Sentimentele transmise în acest fel sunt de nostalgie și regret, datorită trecerii timpului, a cărei scurgere modifică, transformă totul.

În al doilea rând, mesajul textului este susținut prin multiple procedee de expresivitate, atât imagini artistice, cât și figuri de stil. Dintre imaginile artistice, în poezie întâlnim cu precădere imagini vizuale (*piersici de jar și-albaștri struguri/Și pere de-aur roșu; pepeni verzi; tămâioșii galbeni*), iar acestea se află alături de figuri de stil precum: epitete (*cheia ruginită; umbra lor uitată; trandafirii lampioane*), personificări (*Mă prinde amintirea în vânățul ei fum; Se-aprind fantasmagoric caise și gutui*), comparații (*cresc pe poliți și rafturi ca pe ruguri,/Arzând în umbră, piersici de jar și-albaștri struguri; Șovăitor ca robul ce calcă o comoară/Din basmul cu o mie și una de nopți, mă-nchin; Văd [...]tămâioșii galbeni ca soarele de vară*), metafore (*smaragde cu miezul de rubin; Trandafirii lampioane și lămpi de aur verde*) și enumerații (*piersici de jar și-albaștri struguri/Și pere de-aur roșu*).

Așadar, mesajul textului, și anume melancolia întoarcerii la copilăria simbolizată prin *cămara de fructe*, este transmis în mod direct, prin intermediul mijloacelor artistice și al figurilor de stil.

Rezolvări
clasa a XII-a
Profil real

Testul nr. 1

SUBIECTUL I

A.

1. Expresia „Gura lumii“ se referă la opinia generală și la prejudecățile comune, în legătură cu un subiect.
2. În viziunea autoarei, cărțile își pierd prospețimea, se demodează și nu mai prezintă niciun interes pentru cititori.
3. „Le socotim proaste, ticăloase...“
4. Textul dezvoltă o personificare amplă, în cadrul căreia cărțile obțin însușiri umane; în acest context, cărțile care își mențin tinerețea sunt cele care se dovedesc incitante pentru cititori, devenind repere clasice, odată cu trecerea timpului.
5. Pledoaria ludică a autoarei construiește ideea analogiei dintre oameni și cărți; cărțile sunt însuflețite, se comportă și reacționează asemenea oamenilor; cărțile au urmași, dezvoltă o dinastie. Afirmația, ușor glumeată, susține ideea că operele valoroase au continuări, fie prin multiplicarea numărului de volume, fie prin reluarea temelor, personajelor, ideilor în cărțile aceluiași autor. O carte valoroasă nu poate avea decât un urmaș de aceeași factură, după modelul omului cu însușiri alese care-și dorește ca urmașii săi să-l întrecă în calitate.

B.

Lectura cărților se dovedește benefică pentru existența noastră.

Eu consider că lectura reprezintă o activitate care ne face viața mai frumoasă. Cărțile se dovedesc însoțitori și prieteni statornici de-a lungul existenței noastre. Ele ne devin atât de familiare, încât obțin atribute umane și apropierea lor de ființele vii nu pare o analogie exagerată. Autoarea textului susține într-o pledoarie emoționantă în favoarea cărților, umanizarea lor. Cărțile pot fi demodate sau proaspete, amuzante sau enervante, unele au urmași, altele fac riduri etc. Autoarea conchide că operele au o viață a lor, limitată sau de durată, dar care se interferează cu existența umană.

În primul rând, cărțile au o valoare documentară. Ele transmit, în avangarda sau în descendența izvoarelor istorice, informații despre epoci, ani sau popoare dispartate. Imaginea Troiei învinse de ahei se păstrează în memorie datorită, în primul rând, epopeii lui Homer, după cum Odiseea, care relatează pe-ripetiile interpretului Ulisem rămâne mai viu în memorie, decât din documentele istorice.

În al doilea rând, răgazul cotidian al lecturii se dovedește și poate fi un moment de sărbătoare, care eludează monotonia ritualului de activități zilnice. Prin dorința de lectură, confirmăm spusele lui Miron Costin: „că nu este zăbavă alta mai frumoasă decât cetitul cărților“.

Lectura cărților suspendă curgerea monotonă a timpului, ele sunt „timp concentrat” și lectura lor reprezintă un izvor de regenerare sufletească și spirituală. Este un loc comun faptul că cititorii pasionați devin mai inteligenți. Prin lectură avem acces la umanitatea personajelor, cu care ajungem să empatizăm. Altruismul, perseverența, curajul sunt conținuturi caracteriale pe care ni le transmite lectura cărților.

Cărțile definesc trăsăturile umane, prin lupta pe care o duc personajele. Moby Dick ne vorbește despre provocarea ambiției, care conduce personajul până la sacrificiul de sine, în timp ce Robinson Crusoe confirmă certitudinea curajului uman, în lupta cu vitregiile existenței; sunt două dintre cărțile care, parafrazând vorbele autoarei, „au descoperit un elixir al tinereții”.

În concluzie, cărțile sunt semnele spiritului uman care ne transformă și ne îmbogățesc existența.

SUBIECTUL al II-lea

Discursul poetic integrează, în spiritul ideologiei pașoptiste, tema libertății poporului și a mesianismului poetului. Funcția retorică a textului este redată prin utilizarea interogației și a invocației retorice. Poetul își cheamă conaționalii la lupta pentru câștigarea libertății și construirea unui viitor „falnic”. Lupta pentru libertatea poporului este o temă frecventă în ideologia primei jumătăți a secolului al XIX-lea și este sugerată prin intermediul versurilor: „Nu simțiți în pieptul vostru un dor sfânt și românesc/La cel glas de înviere, la cel glas de libertate...” din finalul textului. Versurile textului relevă rolul mesianic al poetului, care recurge la strategii oratorice pentru a-și impresiona contemporanii și pentru a-i determina să schimbe societatea.

SUBIECTUL al III-LEA

Ghiță

Moara cu noroc de Ioan Slavici

Ioan Slavici este unul dintre cei patru scriitori clasici români care s-au remarcat în secolul al XIX-lea, prin inaugurarea romanului realist obiectiv, cu profil psihologic. Literatura lui Slavici descrie personaje complexe, dominate de conflicte puternice, pe fondul modificărilor pe care le aduce capitalismul în societatea tradițională rurală.

Nuvela *Moara cu noroc* este o creație literară care se înscrie în formula realismului cu influențe psihologice și este considerată o capodoperă a speciei: „o nuvelă solidă, cu aspect de roman“ (G. Călinescu). Nuvela a fost publicată în volumul *Novele din popor* din 1881.

Protagonistul nuvelei este Ghiță, un personaj complex a cărui personalitate se schimbă, pe parcursul nuvelei, transformându-se dintr-un om onest într-un cârciumar care trăiește cu obsesia banilor și comite fapte grave, culminând cu crima, în numele acestei obsesii.

Inițial, el este un tânăr cizmar dintr-un sat ardelean, care este interesat să progreseze pe plan social și își propune să ia în arendă cârciuma de la moara cu noroc, urmând să-și deschidă, mai târziu, cu banii obținuți, un atelier de cizmărie cu câteva calfe. Planul pe care-l prezintă familiei o face pe bătrână, soacra lui Ghiță, să fie rezervată, fiind credincioasă principiului că omul trebuie să fie mulțumit cu sărăcia lui. Ghiță se dovedește, însă, hotărât și se mută cu familia la Moara cu noroc, un loc privilegiat, dar cu rezonanță negativă.

Ghiță se dovedește întreprinzător, harnic și priceput în ocupația de cârciumar, previziunile sale se adevăresc și el ajunge să câștige mai bine. Dar echilibrul sufletesc al personajului se ruinează în momentul în care la cârciumă își face apariția Lică Sămădăul, șeful porcarilor care îi impune să-i fie partener

în afaceri, devenindu-i iscoadă. Intimidat de prezența autoritară a lui Lică, Ghiță acceptă, mai ales că vede în acest pact un prilej de a se îmbogăți mai repede. Ghiță dă dovadă de caracter slab în confruntarea cu porcarul. Personajele sunt în opoziție: Lică este ferm și autoritar, Ghiță se dovedește slab și ușor de stăpânit.

Ghiță trăiește un puternic conflict interior, fiind scindat între dorința de a redeveni om cinstit și obsesia pentru bani, cea din urmă împlinindu-se numai prin tovărășia cu Lică. Lupta interioară se răsfrânge în exterior, prin faptul că trăiește stări sufletești contradictorii și prin reacțiile agresive față de cei dragi. Măcinat de obsesia pecuniară, Ghiță se transformă dintr-un om optimist și vesel într-o persoană ursuză, irascibilă, care trece rapid de la o stare sufletească la alta: „se aprindea pentru orișice lucru din nimic, nu mai zâmbea ca mai nainte, ci râdea cu hohot, încât îți venea să te sperii de el”. Curând, personajul ajunge să regrete că are familie, care îl împiedică în planurile sale. El se dezumanizează treptat și comite gesturi care ies din sfera raționalului. De exemplu, își îndeamnă soția să joace cu Lică, folosindu-se de ea, în scop egoist, ca să păstreze prietenia cu Lică. Ghiță se lasă și mai mult influențat de Lică atunci când depune mărturie în favoarea lui și se face vinovat de sperjur. În încercarea de a se reabilita moral, se împrietenește cu jandarmul Pinea căruia intenționează să i-l predea pe Lică. Este și aici duplicitar, pentru că nu vrea să piardă avantajul tovărășiei cu Lică.

Personajul conștientizează că se supune unui instinct care-l domină și trăiește remușcările faptelor sale, mai ales când se gândește la soarta copiilor săi, care nu vor avea amintirea unui părinte cinstit, moral.

Dezumanizarea personajului este definitivă în momentul în care își ucide soția, care-l înșelase. Este la rândul lui ucis și moartea lui este văzută ca o pedeapsă pentru abaterea de la codul moral.

Personajul este caracterizat indirect, prin intermediul faptelor, vorbelor, atitudinilor sale. La început naratorul îl prezintă drept un „om harnic și sânguitor”, pentru ca mai târziu să devină „ursuz” și „pus pe gânduri”. Personajul se dovedește lacom: „Vedea banii grămadă înaintea sa și i se împăinjneau, parcă ochii.”

În relația cu Lică, Ghiță se dovedește vulnerabil și lipsit de curaj cu atât mai mult cu cât celălalt îi observă slăbiciunea pentru bani. Ana, soția lui, de care el se înstrăinează pentru că este incapabil să-i marturisească frământările sufletești, ajunge să-l disprețuiască, numindu-l „muiere în haine bărbătești”.

Prin încercarea sa de a-și schimba destinul, fiind nemulțumit cu ce avea deja, prin actul său de hybris, care are consecințe dramatice, Ghiță devine un personaj tragic.

Testul nr. 2

SUBIECTUL I

A.

1. Expresia se referă la notorietatea de care se bucură sportivul.
2. Sportivul a făcut o cursă de excepție pe proba de 10 kilometri sprint la biatlon.
3. El a mai participat la competițiile de la Nagano, Salt Lake City și Vancouver.
4. El are 12 medalii obținute la Olimpiade și 39 de medalii la Campionatele Mondiale.
5. Puchianu a făcut ambele trageri perfect, nimerind toate țintele, și din poziția culcat, și din picioare.

B.

Într-o societate care pune accent pe frumusețea fizică a oamenilor, practicarea unei activități fizice reprezintă un aspect obligatoriu al modului de viață, fiind integrat în rutină cotidiană. Nu este exagerat să susținem că înfățișarea fizică sportivă aduce avantaje în existența socială.

Eu consider că activitatea fizică este foarte importantă, din mai multe motive.

În primul rând, sportul are un rol major în menținerea sănătății, al tonusului și al minții sănătoase. Dictonul „Mens sana în corpore sano” își dovedește veridicitatea în zilele noastre. Echilibrul fizic influențează și mintea, fiind un loc comun faptul că exercițiile fizice, practicate constant, generează serotonină, numit și hormonul fericirii. Practicarea unui sport poate fi răspunsul imediat la viața stresantă contemporană.

În al doilea rând, activitatea sportivă profesionistă oferă un spectacol cu numeroși simpatizanți. Sporturile, în diversitatea lor, ne trezesc apetitul pentru competiție și pentru activitatea fizică. Competițiile sportive, olimpice și mondiale, europene atrag milioane de spectator și mențin interesul publicului. Adrenalina, suspansul, empatia cu sportivul preferat ne fac să urmărim spectacolele sportive și să reconsiderăm rolul sportului. Devenim cu atât mai interesați, cu cât conaționalii noștri participă la competițiile sportive și se întorc încărcăți de glorie.

În concluzie, sportul reprezintă un mod de viață și un spectacol incitant, care ne înfrumusețează existența.

SUBIECTUL al II-lea

Discursul poetic se fundamentează pe redarea viziunii despre artă a poetului și se integrează, în spiritul ideologiei moderniste, prin evocarea stării de neliniște a eului liric și prin comunicarea directă cu cititorii, subliniată prin formula de adresare „fătul meu”. Arta poetică este creația lirică în care poetul își transmite, cu ajutorul mijloacelor specifice, concepția despre creație și despre rolul său de artist. Poetul mărturisește faptul că experiența îndelungată a scrisului nu eludează anxietatea începutului, sentiment asupra căruia insistă prin câmpul semantic specific: *frică, teamă, te sperii*. Deși autorul are practica scrisului, primul cuvânt este greu de găsit, după cum pagina albă, care așteaptă să fie scrisă, genereazăangoasă. Dramatismul mărturisirii poetice este accentuat de utilizarea metonimiei, în strofa a doua: „Te sperie și litera și gândul”. Emoțiile pe care le încearcă artistul, în inaugurarea paginii, sunt un semn al

dorinței de perfecțiune a poetului, căruia i se pare greu să-și recunoască textul scris, ezitare care este o dovadă inalterabilă a aceleiași modestii.

SUBIECTUL al III-lea

Simbolismul este un curent literar care se dezvoltă în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, inițial, în Franța, ca reacție împotriva formalismului parnasian și a manierismului romantic. Simbolismul preferă expunerea stărilor vagi, a sentimentelor delicate, în forme muzicale armonice. Termenul de simbolism provine de la cuvântul simbol, semn concret care denumește o realitate abstractă și care suscită o serie multiplă de interpretări. Alte particularități ale simbolismului sunt corespondențele, sinestezia, motivele recurente, sugestiile, starea de spleen.

Plumb de George Bacovia

În opinia lui Nichita Stănescu, Bacovia este „poetul care șochează mintea, ochiul, arta“.

Bacovia reprezintă ultima etapă de dezvoltare a simbolismului, însă lirica bacoviană întruchipează cea mai strălucită expresie a curentului literar, în spațiul românesc. Natură melancolică și de un pesimism exacerbant, Bacovia mărturisește o afinitate pentru lirica simbolistă de inspirație germană, a cărei viziune întunecată și deziluzionată asupra lumii se potrivește și felului în care reflectă lirica bacoviană universul uman.

Poezia *Plumb* deschide volumul omonim din 1916. Textul este o artă poetică, scrisă cu scopul de a prezenta concepția artistului despre lume și viață, prin intermediul mijloacelor artistice specifice.

Tema poeziei o constituie condiția creatorului într-o lume meschină, limitată spiritual, în care artistul se simte izolat. Temele secundare ale textului sunt moartea și iubirea. Apartenența textului la simbolism se justifică prin utilizarea elementelor recurente, a cromaticii speciale, a sugestiei, prin recursul la muzicalitatea simbolică, sumbră, în acord cu ideea textului.

Titlul poeziei, repetat de 6 ori în context, reprezintă un leitmotiv care denumește, prin ocurență, societatea claustantă în care poetul trăiește. În sens denotativ, plumbul este un metal greu, moale, maleabil, toxic, de culoare cenușiu-albăstrui. În sens conotativ, plumbul sugerează apăsarea, monotonia existenței, angoasa.

Poezia este alcătuită din două strofe, care delimitează două planuri, macrocosmic, al exteriorului cimitirului și microcosmic, al interiorului sufletesc.

Discursul liric se dezvoltă sub forma monologului subliniat prin prezența mărcilor lexico-gramaticale ale subiectivității: verbul la imperfect, *stam*, verbul la perfect compus, *am început*, adjectivul posesiv *meu*.

Prima secvență poetică delimitează spațiul exterior al cimitirului, ca sugestie a claustrării și a morții, prin intermediul substantivelor, care sunt majoritare în enunț și, cu precădere, al adjectivului *plumb*, care repetat frecvent, punctează anxietatea poetului în fața morții. Nedeterminarea temporală este evidențiată, la nivel textual, prin utilizarea verbului *dormeau*, la imperfect. Identitatea somn-moarte reprezintă un motiv recurent în lirica universală și Bacovia nu ezită să-l includă în discurs. Lumea pe care o descrie poetul este pustie, golită de oameni, iar el este singurul supraviețuitor care resimte acut, la nivel

de senzații tactile și auditive, sentimentul apăsător al solitudinii. Cavoul subliniază imposibilitatea de a mai ieși din starea catatonică, din letargia care denunță apropierea morții.

În strofa a doua se folosește tehnica simetriei, menținându-se sugestia morții prin faptul că este anihilată orice speranță, implicit aceea pe care o aduce iubirea. Lirismul se interiorizează și se amplifică spaima de neant. Versul emblematic este „Dormea întors amorul meu de plumb”, în care adjectivul provenit din participiu sugerează o „întoarcere spre apus”, conform lui Blaga, și semnifică destrămarea biologică. Anticiparea sfârșitului tragic se face prin notația de ordin tactil: „era frig.” Neîncrederea în intervenția salutară a iubirii este redată în versul „Și-i atârnav aripile de plumb”, conotând ideea aspirației anulate și a zborului frânt. Versul confirmă iminenta prăbușire în moarte a eului liric.

Fiind un text simbolist, poemul apelează la tehnica sugestiei, a corespondenței dintre elementele naturii și stările sufletești abisale, a sinesteziilor vizuale, sonore și tactile.

Sugestia claustrării este reiterată la nivel fonetic prin utilizarea repetată a cuvântului *plumb*, în care cele patru consoane închid o vocală, cuvânt care construiește și rima masculină a poeziei.

Prozodia este de ordin clasic, textul fiind alcătuit din două strofe, cu rimă îmbrățișată, măsură de zece silabe și ritm variabil.

Universul bacovian se particularizează prin conturarea unui cadru liric deprimant, apăsător, iar poezia *Plumb* se dovedește emblematică prin felul în care formulează crezul existențial al poetului.

Testul nr. 3

SUBIECTUL I

A.

1. Cuvântul *manuscript* este neliterar și arhaic, iar forma actuală este *manuscris*.
2. Expeditorul scrisorii este poetul Octavian Goga.
3. O marcă a politeții este inclusă în formula de adresare a scrisorii „mult stimat domnule profesor”.
4. Materialul trimis de Nicolae Iorga nu a fost tipărit integral pentru că literele erau foarte puține, astfel că nu se puteau păstra coloanele de la un număr la altul.
5. Corespondența dintre două persoane presupune aplicarea obligatorie a unor reguli, ca o marcă a respectului pentru interlocutor și ca o dovadă de bună-creștere: textul scrisorii include formula de adresare, aleasă în funcție de statutul interlocutorului și de specificul scrisorii, salutul și formula de încheiere. Acestea sunt elementele care trebuie să figureze în orice scrisoare. Conținutul scrisorii trebuie să fie adecvat statutului interlocutorului și scopului și trebuie să respecte normele gramaticale.

B.

Scrisorile reprezintă documente intime, personale în care oamenii își transmit gânduri, idei sau informații. În funcție de conținutul lor, scrisorile sunt familiale, oficiale, afective și sunt scrise cu anumite scopuri. Conținutul scrisorii, deși personal, include un referent extern, revelând informații despre evenimentele și oamenii vremii.

Eu consider că scrisorile sunt, prin expunerea subiectivă pe care o presupun, artefacte ale unei existențe. Astfel de texte prezintă, dincolo de informația strictă, aspecte inedite despre autorul ei și lectura unui astfel de document este un act de revelare a intimității sufletești a unei persoane. Lectura lor oferă, dincolo de informațiile anodine, cotidiene, posibilitatea de a înțelege și de a empatiza cu semnatarul textului.

Pe de o parte, scrisorile sunt documente care prezintă interes pentru referință la realitate pe care o conțin. Din textul scrisorii lui Goga aflăm că a primit spre publicare manuscrisul lui Nicolae Iorga, pe care l-a publicat doar parțial, din rațiuni obiective, omisiune pentru care, de altfel, se scuză în față renumitului istoric. Textul scrisorii dezvăluie relația apropiată dintre cei doi autori, fundamentată pe admirație și respect, precum și faptul că cei doi au colaborat o perioadă, în scop editorial.

Pe de altă parte, scrisorile atestă trăsăturile epocii în care au fost scrise, de la aspecte privind modul de viață până la particularități lingvistice. De exemplu, în textul scrisorii semnate de Octavian Goga se observă prezența cuvintelor cu forme învechite: *manuscript*, *columna*, *mulțămită*.

În concluzie, lectură ocazională a corespondenței personalităților are o multiplă finalitate; este un mod de a cunoaște, nemijlocit, aspecte inedite din existența sufletească a oamenilor de seamă, altfel cenzurate, și prezintă evenimente ale epocii în care au fost scrise.

SUBIECTUL al II-lea

Discursul poetic se fundamentează pe declarația explozivă a poetului și se integrează, în spiritul ideologiei moderniste și expresioniste. Expresionismul, curent literar și artistic al cărui reprezentant strălucit

În literatura română a fost poetul Lucian Blaga, subliniază diferența dintre profunzimea sentimentelor și limitele pe care le impune cadrul exterior. În lirica lui Blaga, aceasta antiteză, dintre suflet și trup, conduce la o a două antinomie, care constituie unul dintre laitmoivele creației blagiene, dintre apolinic și dionisiac. Acești poli ai antitezei sunt reprezentați la nivel textual prin epitetele cromatice; „flori albe”, „flori roșii.” Antinomia dintre năzuința creatoare și conștientizarea limitelor sale biologice se observă în versurile: „... căci lutul tău slab/mi-e prea strâmt pentru strașnicul suflet ce-l port.” Epitetele slab și strașnic, de asemenea antitetice, subliniază inversarea raportului de forță dintre inanimat și animat, omul fiind, în viziunea poetului, o expresie a titanismului.

SUBIECTUL al III-lea

Testament

Tudor Arghezi este un poet român care se înscrie în modernismul interbelic. Opera sa include deopotrivă volume de poezii, romane și traduceri. Arghezi s-a remarcat și ca un strălucit publicist.

Poezia *Testament* deschide volumul din 1927, *Cuvinte potrivite*, volumul de debut al poetului. Poezia *Testament* este, ca specie literară, o artă poetică.

Arta poetică reprezintă un text programatic în care autorul își transmite, prin intermediul mijloacelor specifice, concepția despre poezie și despre rolul său de creator.

Titlul poemului evocă cele două părți ale Bibliei, Vechiul și Noul Testament. De asemenea, titlul amintește de textele lirice omonime ale poetului francez François Villon.

Termenul de testament are două accepții, în sens denotativ, denumind un act juridic prin care semnatarul testamentului, testatarul, își transmite ultimele dorințe, care îi vor fi îndeplinite de succesorii săi. În sens conotativ, cel la care se referă poetul Arghezi, testamentul este exclusiv de ordin spiritual, moștenirea fiind opera pe care poetul o lasă urmașilor săi. Opera este denumită prin motivul liric al cărții, repetat în text.

Testament este o confesiune lirică, transpusă sub forma lirismului subiectiv și include 5 strofe, diferite ca număr de versuri. Deși este un text modernist, poemul include și accente tradiționaliste, cum ar fi referința la trecut, ideea că poetul este un mesager al suferinței colective, precum și registrul lingvistic utilizat, special prin termenii populari arhaici utilizați.

Poetul se adresează sucesorului său, fiul spiritual, identificat drept cititorul poemului, care trebuie să înțeleagă misiunea sacră de a transmite mai departe mesajul solemn al operei. Cartea, văzută ca simbol al operei, este deopotrivă o mărturie a suferinței seculare colective și un strigăt de revoltă. Ea este un moment de evoluție: „Cartea mea-i, fiule, o treaptă”.

Artistul este liantul generațiilor, meșteșugarul de cuvinte și instanța justițiară. „Biciul răbdat se-ntoarce în cuvinte.” În vocea poetului răsună glasurile rămase neauzite ale unor oameni care s-au stins de durere, sacrificați „suda muncilor sutelor de ani”, Testament devine glasul colectivității oprimate: „Durerea noastră surdă și amară/O grămădi pe-o singură vioară.”

Procesul creator, diferit de munca aspră a predecesorilor este simbolizat prin instrumente specifice:

condeiul și călimara. Pentru poet nu există cuvinte nepoetice. Ca și autorul francez Charles Baudelaire, primul care a scris despre estetica urâtului, Arghezi crede că arta, poeticul trebuie să fie considerat unul dintre mijloacele poetice firești cu putere transfiguratoare. „Totul e sacru în mâinile artistului, declară el, și operația de a scoate perlele acolo unde vulgul nu vede decât muscărie e dumnezeiască.” Cu multă trudă și har, noroiul, veninul ajung să primească strălucirea și noblețea veșmintelor poetice, dovedind că poezia e pretutindeni și că artistul e cu atât mai mare cu cât știe să descopere mai adânc imagini respingătoare la prima vedere.

Creația înseamnă inspirație, „slovă de foc” și trudă îndelungată, „slovă făurită”, iar rezultatul îmbinării acestor aspecte o reprezintă sintagma „cuvinte potrivite”. Poetul este un artizan, un făuritor de cuvinte.

Trăsăturile poeziei argheziene sunt ambiguitatea și expresivitatea, caracteristici ale poeziei moderniste. Textul arghezian este original prin îmbinarea armonioasă a cuvintelor care fac parte din regiuni diferite ale vocabularului: termenii populari „căpătâi”, „pe brânci”, regionalismele „grămădii”, arhaismele „hrisov, condei”, termenii religioși „icoane, coroane”, neologismele „obscură”, termenii neplăcuți, grotești, „bube, mucegaiuri, noroi.” Poetul alege cuvinte concrete, cu forță evocatoare „muguri”, „țap înjunghiat”, „fierul cald îmbrățișat în clește”, preocupat fiind să redea limbajului însușiri materiale.

La nivel expresiv, se observă, în text, dominanța metaforei. Metaforele creează imagini vizuale „ce-rușă morților din vatră”, auditive „Durerea o grămădii pe-o singură vioară”, gustative „veninul strâns l-am preschimbat în miere”.

Limbajul artistic utilizat în *Testament* scoate în evidență, la nivel morfologic, preferința pentru substantive, ca atestare a concretului și pentru verbe, care subliniază dinamismul textului, prin schimbările dese de persoane și de timpuri verbale. Alternanța timpurilor verbale (perfect simplu „grămădii”, perfect compus „a jucat”, prezent „izbăvește”, viitor „nu voi lăsa” simbolizează momentele diferite parcurse de creația artistică, de la stadiul laboratorului poetic, până la confruntarea cu receptorul contemporan și, mai apoi, cu posteritatea, când ea devine un bun al comunității.

Arghezi se dovedește un autor inovator și la nivelul organizării strofice și la cel al prozodiei. Strofele inegale: 8 versuri – octavă, 4 versuri – catren, 18 versuri – strofă polimorfă, 13 versuri – strofă polimorfă, 8 versuri – octavă, sugerează stări emoționale diferite și tonalități variate ale frazei. Rima împerecheată este când masculină, când feminină, stabilind un joc între asprime și suavitate, iar ritmul este variabil.

Testament este o artă poetică reprezentativă pentru direcția poetică modernistă, o argumentare a rolului artistului și al poeziei, ce nu-și propune epuizarea subiectului „Robul a scris-o, Domnul o citește./făr-a cunoaște că-n adâncul ei/zace mânia bunilor mei“. Poezia trăiește în inefabil, folosind orice resurse ale limbii, înălțând urâtul, prin meșteșug și simțire, la frumusețea diamantului.

Testul nr. 4

SUBIECTUL I

A.

1. Expresia înseamnă a fi pe punctul de a începe ceva, a se pregăti pentru ceva.
2. Textul citat reprezintă un fragment de critică literară și se înscrie în stilul funcțional științific.
3. Sintagma *discurs poetic* se încadrează în specificul textului de critică literară.
4. Poetul îi cere iubitei să nu râdă și să-i citească.
5. Poemul bacovian *Decembre* construiește un spațiu al intimității, cu un decor atipic pentru lirica bacoviană, definit de imaginea interiorului domestic armonios, care îndeamnă la visare. Starea onirică este întreținută, în poem de actul lecturii, care este mai mult decât un gest de amuzament, dovedindu-se, în context, salutar. Textul citit și audiat solicită inteligența și participarea afectivă a celui care citește și-i oferă iluzia salvărdării, prin ieșirea temporară din contingent.

B.

Literatura reflectă, în forme artistice, concepția despre lume și viață a unui popor, fiind, totodată, un document al genezei și evoluției unei națiuni. Literatura este expresia aspirațiilor și idealurilor unui popor și-i reprezintă identitatea; ea dă glas revoltei și luptei pentru libertate, glasul ei fiind mai eficient decât al politicii.

Eu consider că literatura ne poate salva existența, în situații critice și ne poate da speranță, atunci când nu pare să mai existe vreuna.

Pe de o parte, literatura reprezintă modalitatea de a ieși din cadrul rutinei existențiale. Prin lectură, poetul eludează universul hibernal din exterior și spectrul nevrozei, care amenință în celelalte texte bacoviene, dispărând aici. Gestul de a citi al iubitei definește un mediu ambiental care ocrotește și în care timpul este suspendat, deci și amenințarea thanatică. În plus, actul lecturii, oricât de soporific ar părea, menține atenția auditorului și conștiența existenței sale.

Pe de altă parte, literatura servește unui scop supraindividual, civic prin faptul că denunță atrocitățile istoriei și enunță, totodată, aspirația spre libertate. De exemplu, jurnalul Annei Frank se dovedește un document care înfierează, prin ochii unei adolescente, atrocitățile nazismului.

Dacă nu salvează ființa biologică, literatura îi acordă, în schimb, posteritatea, idee asupra căreia se pronunță și poetul Mihai Eminescu, în *Scrisoarea I*.

În concluzie, literatura, ca act pasiv al lecturii, dar și ca participare activă, prin scrierea ei reprezintă o cale de salvare și de menținere a vieții.

SUBIECTUL al II-lea

Realismul este un curent literar care propune ca principii artistice obiectivitatea naratorică și mi-

metismul, opera literară fiind o reflexie verosimilă a realității. Universul realist este credibil, fixat în repere spațio-temporale și prezintă personaje complexe, preocupate de achiziții financiare. Naratorul realist insistă, în descriere, pe detaliul caracteristic. Personajele sunt influențate de obsesia averii și au, invariabil, un sfârșit tragic, previzibil.

Textul citat se înscrie în linia realismului prin prezența unor trăsături specifice curentului. Protagonistul textului este caracterizat în mod direct, insistându-se pe portretul fizic, care-i justifică trăsăturile caracteriale. Personajul este motivat să găsească o comoară și gândul îl stăpânește într-atât, încât îl deumanizează. Posibilitatea ca celălalt să găsească înaintea lui comoara îl afectează într-atât încât se gândeste să-lucidă. La nivelul textului, se observă descrierea comportamentului personajului și insistența în redarea amănuntului caracteristic.

SUBIECTUL al III-lea

Luceafărul

Romantismul este curentul literar-artistic manifestat în Europa la interferența secolelor XVIII-XIX, în zorii mișcărilor de eliberare socială și politică, ca o reacție împotriva rigorii clasicismului.

Cea mai strălucită manifestare a romantismului românesc o constituie opera eminesciană, publicată în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Spre deosebire de clasici, romanticii subliniază importanța imaginației, a fanteziei creatoare; ei propun abordarea unei tematici diferite, în spiritul principiilor care definesc epoca și dezvoltarea speciilor literare noi. Adepții ai antinomiei, romanticii idealizează trecutul, pe care-l consideră încărcat de glorie și resping prezentul pe care-l ridiculizează pentru moravurile sociale. Personajul romantic expune același extremism al conținutului, fiind o imagine a superlativului în bine sau în rău și care evoluează în împrejurări neobișnuite, extraordinare.

Mihai Eminescu este considerat cel mai important poet român, valoarea operei sale fiind unanim recunoscută de posteritate. El a fost numit luceafărul poeziei românești.

Talentul poetului este remarcat de la primele texte literare publicate în revista *Convorbiri literare*, de criticul Titu Maiorescu care-l numește poet în toată puterea cuvântului.

În timpul vieții poetului, i-a fost publicat un singur volum, *Poesii*, în 1883, sub îngrijirea criticului literar Titu Maiorescu.

Poemul *Luceafărul* este capodopera creației eminesciene și reprezintă o sinteză remarcabilă de teme și motive eminesciene. Textul poemului, transpus sub formă lirismului obiectiv, dezvoltă o alegorie pe marginea situației excepționale a geniului. Inițial, poemul a fost publicat în *Almanahul Societății Academice România Jună din Viena*, pentru ca ulterior să fie inclus în numărul din august al aceluiași an, în revista *Convorbiri literare*.

Textele poetice dezvoltă, în majoritatea lor, temele creației eminesciene: condiția geniului, antinomia dintre destinul geniului și soarta omului comun, cosmogonia, iubirea, moartea, timpul. Sursele de in-

spirație sunt de asemenea numeroase, poemul valorificând surse livrești, etnologice, aspecte din filosofia germană, din mitologia românească și indiană. Existența poetului, ridicată la nivel de simbol, este o sursă de inspirație și explică înțelesul alegoric al poemului.

Scenariul epic care constituie punctul de plecare al poemului îl reprezintă basmul „Fata din grădina de aur“, cules în urma unei călătorii întreprinse în Țările Române de germanul Richard Kunisch. Poetul a citit basmul și l-a versificat, schimbând finalul și accentuând problematica geniului. Ulterior, între anii 1880 – 1882, a elaborat nu mai puțin de cinci variante ale textului, până s-a ajuns la varianta finală, cea definitivă din 1883, a Luceafărului și care include 98 de strofe.

Poemul Luceafărul este un text complex, care cuprinde elemente epice, lirice și dramatice și dezvoltă specii literare diferite, de la idilă, pastel până la poem filosofic. Genul epic este reprezentat prin povestea de dragoste din poem, dramaticul este reprezentat de conflicte și de expansiunea dialogului, în timp ce genul liric se observă în intensitatea emoțională a poemului.

Luceafărul este o meditație filosofică asupra condiției omului de geniu. În scrierea poemului, autorul declară ce concepție l-a inspirat: în descrierea unui voiaj în Țările Române, germanul Kunisch povestește legenda Luceafărului. Aceasta este povestea, iar înțelesul alegoric ce i-am dat este că dacă geniul nu cunoaște nici moarte și numele lui scapă de noaptea uitării, pe de altă parte aici, pe pământ, nici nu e capabil a ferici pe cineva, nici capabil de a fi fericit. El n-are moarte, dar n-are nici noroc. Mi s-a părut că soarta Luceafărului din poveste seamănă mult cu soarta geniului pe pământ și i-am dat acest înțeles alegoric.

Titlul poemului are mai multe semnificații: în sens denotativ, Luceafărul este numele popular al planetei Venus, în sens conotativ reprezintă o ipostază a geniului, a omului superior. O altă interpretare asimilează Luceafărul cu personajul Zburătorul din mitul popular omonim.

Poemul conține 98 de strofe, respectiv 392 de versuri și este structurat în patru tablouri în care se întâlnesc planurile terestru și cosmic.

Primul tablou al poemului prezintă povestea de dragoste dintre Luceafăr și fata de împărat. Întâlnirea dintre cei doi protagoniști apropie planurile antitetic, spațial sidereal și planul terestru. Primele versuri din poemul *Luceafărul* evocă formula inițială a basmului: „A fost odată ca-n povești/A fost că nicio-dată/Din rude mari, împărătești/O prea frumoasă fată.“ Povestea de dragoste dintre o stea și fata de împărat este situată, astfel, într-un timp imemorial.

Fata de împărat este o ființă specială, unică, de o frumusețe ieșită din comun *O prea frumoasă fată*. Privind în fiecare seară Luceafărul, se îndrăgostește de astrul glacial și îi cere să vină în camera ei, în vis. Luceafărul îi ascultă chemarea și apare în visul fetei, luând înfățișare umană. Fata îi cere stelei să rămână în lumea ei pentru că ea este o imagine a aspirației. Luceafărul o roagă să-l urmeze în lumea lui, în care să fie regină. Chemării repetate a fetei, luceafărul îi răspunde cu solicitarea de a-l urma în lumea lui stelară. Fata îl refuză pentru că o sperie faptul că luceafărul este nemuritor și îi cere să fie asemenea ei, să renunțe la nemurire. Luceafărul dorește să acceadă la cunoașterea absolută, prin iubire și acceptă sacrificiul de sine. El călătorește spre Demiurg pentru a-i cere Creatorului universului dezlegarea de nemurire.

În cel de-al doilea tablou al poemului, în care povestea se desfășoară exclusiv în pustiul întunecat al castelului, tonul solemn al discursului poetic este abandonat în favoarea registrului ironic și ludic, pentru a ilustra caracterul superficial al poveștii de dragoste umane. Fata de împărat, numită acum Cătălina, se îndrăgostește de Cătălin, un paj din palat, un viclean copil de casă. Fata renunță la iubirea pentru Luceafăr fiind conștientă că iubirea terestră îi oferă împlinirea vremelnică spre care tinde ființa umană și estompează, prin alegerea pe care o face, drama incompatibilității.

Tranziția dintre tabloul al doilea și al treilea al poemului se realizează prin interpunerea unei secvențe de pastel selenar, care reiterează imaginea genezei universului. Planul cosmic este scena pe care se desfășoară dialogul solemn dintre Demiurg și Luceafăr. Luceafărul, numit acum Hyperion ca semn al naturii sale superioare, își manifestă dorința de a-și schimba condiția, de a deveni ființă muritoare, ca semn al iubirii pentru fata de împărat. Demiurgul îi refuză dorința, oferindu-i, în schimb, ceea ce-i stă în putere: înțelepciune și putere. Dispariția Luceafărului ar schimba ordinea firească a universului și ar însemna revenire la haosul primordial. Demiurgul subliniază diferența flagrantă dintre ființele superioare, reprezentări ale eternității și ființele comune, care sunt supuse limitelor biologice și caută împlinirea vremelnică a dorințelor mărunte. Argumentul final al Demiurgului este și cel care îl convinge pe Hyperion de superficialitatea și inconstanța oamenilor.

Ultima parte a poemului revine, în mod simetric, asupra interferenței planurilor terestru și cosmic. Peisajul specific romantic este însuflețit de prezența celor doi tineri îndrăgostiți care înțeleg că trăirea iubirii este felul în care își găsesc împlinirea existențială. Cătălina îi adresează o ultimă chemare Luceafărului, rugându-l să-i lumineze existența și să fie doar steaua ei cu noroc, reiterând o credință populară.

Răspunsul Luceafărului demonstrează dezamăgirea geniului la conștientizarea diferenței ireconciliabile dintre oameni și ființe superioare, dintre planul terestru și cadrul cosmic și faptul că nu se poate împlini prin iubire. Percepția se schimbă, fiind condusă de sentiment, fata adorată, odorul nespus se transformă acum în chipul de lut, care este asemenea celorlalte, vădindu-se faptul că opusul iubirii este indiferența. Existența omului este situată sub semnul norocului, pe când geniul își asumă eternitatea și, odată cu ea, solitudinea.

Poemul dezvoltă formula lirismului obiectiv, a măștilor și fiecare dintre cele patru ipostaze ale poemului reprezintă tot atâtea măști ale poetului, care și-a conștientizat condiția specială.

Limbajul artistic se remarcă prin claritate, prozodia se remarcă prin catrene cu măsură de 7-8 silabe, ritm iambic, rimă îmbinată, masculină și feminină. Limbajul este o modalitate de caracterizare a personajelor, fiind gnomic în discursul personajelor-simbol și familiar, simplu, în cazul cuplului Cătălin-Cătălina.

Complexitatea ideatică și formală a poemului fac din acest text o capodoperă a poeziei naționale și universale. Referindu-se la sensul textului, poetul Tudor Arghezi afirmă: „Dezamăgirea a dat limbii românești o capodoperă de amărăciune glacială care se cheamă Luceafărul“.

Testul nr. 5

SUBIECTUL I

A.

1. Literele majuscule evidențiază importanța evenimentului festiv.
2. Textul citat se încadrează în stilul jurnalistic.
3. Versurile au fost scrise de poetul Vasile Alecsandri.
4. Titlul scris cu majuscule, folosirea adresării directe, a superlativelor reprezintă modalitățile de reprezentare a funcției conative/de persuadare în textul propus.
5. Evocarea evenimentului istoric al Unirii Principatelor se realizează sub formă neconvențională a unui spectacol organizat la stația Unirii a metroului bucureștean, nu întâmplător aleasă. Organizatorii au decis să celebreze acest moment printr-un concert folcloric și printr-o horă în care speră să se prindă toți călătorii.

B.

Evenimentele istorice sunt momente importante din evoluția unui popor și celebrarea lor este un act de grațitudine față de eroii și personalitățile care au contribuit la momentul istoric evocat.

Eu consider că organizarea și participarea la astfel de evenimente istorice reprezintă manifestarea spiritului nostru civic și alegerea unei forme artistice pentru celebrarea evenimentului, în limitele rezonabilului se poate dovedi o idee bună. Momentul festiv se dorește o celebrare ieșită din canoane, ale cărei elemente inedite sunt subliniate de autorul articolului, prin precizarea locului: „în stația de metrou”, prin prezentarea participanților, „ansamblul folcloric”, „Cununa Carpaților” și prin sugestia unui final apoteotic: „Punctul central al spectacolului dorim să fie Hora Unirii, în care vom invita călătorii să se prindă.” Concluzia este certă: „Va fi veselie din belșug, cântec, joc și voie bună.”

Pe de o parte, participarea la acțiunile de evocare ale unor evenimente istorice induce sentimentul apartenenței etnice și organizarea unei festivități care să conțină un concert cu specific folcloric, după cum este cea descrisă în text, pare o idee potrivită pentru un neam ca al nostru, care apreciază dansul și cântecul, dovedind, de mai multe ori, că deține aceste haruri artistice.

Pe de altă parte, momentul horei nu este ales fortuit. Dansul tradițional românesc, hora, prin imaginea pe care o oferă ea, de cerc indestructibil, subliniază principiul egalității între români și al identității lor de destin.

În concluzie, celebrarea momentelor istorice importante prin punerea în scenă a unor activități artistice nu este o idee hazardată, ci conferă momentului nuanța de relaxare care îi lipsește, fără să existe riscul ca acest moment festiv să ajungă totuși în deriziune.

SUBIECTUL al II-lea

Ion Pillat este un reprezentant al tradiționalismului poetic, de la care preia teme și motive specifice: imaginea întoarcerii în timp și apologia trecutului fericit, retrăit acum afectiv, descrierea nostalgică a

spațiului rural, armonios de odinioară. Prin intermediul descrierii de tip pastel, poetul construiește un spațiu bucolic, paradisiac, atins de fiorul nostalgiei și feeric prin cromatica bogată. Expresivitatea textului este redată de epitele cromatice și metaforice „albaștri struguri”, „piersici de jar“, „vânăț fum”, „pere de aur”. Adorației față de trecutul „raiului oprit” i se asociază în text, în vederea susținerii efectului ideatic și eufonic, o serie de termeni cu valență religioasă: *raiul*, *taină*, *smerit*. Motivul sacrificiului, cu referință înnoită la religia creștină, este redat prin intermediul imaginilor vizuale: „Arzând în umbră, piersici de jar, și-albaștri struguri/Și pere de-aur roș cu flăcări de parfum.”

SUBIECTUL al III-lea

Felix

Enigma Otiliei de George Călinescu

Felix Sima este unul dintre personajele principale din romanul *Enigma Otiliei* de George Călinescu. Este un personaj complex, care îndeplinește rolul de observator al mediului social, fiind totodată o proiecție a autorului la vârsta tinereții. Felix este tânărul intelectual în formare. El este prezentat de la începutul romanului ca fiind student, venit la București ca să urmeze o carieră în medicină. Naratorul îi conturează un portret fizic sugestiv prin intermediul căruia se indică și trăsăturile morale ale tânărului: eleganța și delicatetea aproape feminină, dar și spiritul voluntar: „fața îi era juvenilă și prelungă, aproape feminină din pricina șuvițelor mari de păr ce-i cădeau de sub șapcă, dar culoarea măslinie a obrazului și tăietura elinică a nasului corectau printr-o notă voluntară întâia impresie”.

Felix este un tânăr idealist și hotărât, care își proiectează o carieră de medic și de cercetător în medicină, în descendența tatălui său, care era tot medic. În slujba acestei dorințe, tânărul muncește foarte mult și dovedește ambiție și determinare. Găzduit de unchiul său, Costache Giurgiuveanu, care îi este și tutore, Felix îi cunoaște pe membrii familiilor Giurgiuveanu și Tulea și își formează o opinie despre fiecare dintre ei. Pentru unchiul său simte simpatie, în ciuda avariției extreme a bătrânului, în timp ce membrii familiei Tulea îl amuză inițial pentru ca ulterior să-l dezguste.

Felix se deosebește de celelalte personaje ale romanului prin faptul că urmărește materializarea dorinței pentru care a venit la București, aceea de a ajunge o somitate în medicină. Calitățile sale intelectuale sunt atât de evidente, încât membrii familiei Tulea sunt de acord că Felix este un tânăr înzestrat care va reuși în viață. Zeflemistul Stănică conchide și el că Felix este un tânăr cu potențial intelectual și îl prezintă ca atare familiei sale extinse, după cum îi face cunoștință lui Felix cu demimondena Georgeta, în ideea că tânărul va uita de subiectul admirației sale.

Felix întreține relații cordiale cu rudele sale, deși este de părere că defectele lor sunt impardonabile. În relația cu unchiul său, Felix dovedește discreție, cu toate că bătrânul îl spoliază în mod evident și recunoaște că simte pentru bătrânul avar o doză de simpatie, pentru că bătrânul se purta delicat cu Otilia și o iubea sincer.

Felix este un tânăr în *formare*, care se inițiază în prima experiență a iubirii și simte pentru prima oară fiorii iubirii adolescente pentru Otilia. El se simte atras de Otilia de la prima întâlnire. Frumusețea și vivacitatea fetei îi atrag atenția cu atât mai mult cu cât calitățile fetei sunt revelate în contrast cu trăsă-

turile celorlalți. Felix trăiește un sentiment amestecat pentru Otilia, în imaginea căreia el vede o prietenă și o iubită, o concretizare a dorinței sale de afecțiune: „Înțelegi că am găsit în tine tot ce mi-a lipsit din copilărie”, îi mărturisește el fetei.

Deși dovedește un simț fin psihologic în analiza celorlalte personaje, Felix nu reușește să descifreze personalitatea contradictorie a fetei, a cărei concepție despre viață, surprinzător de matură, este în contrast cu gesturile copilărești. Refuzându-i dragostea, deși îi mărturisește că-l iubește, Otilia îi pare o enigmă, după cum destinul, cu schimbările sale surprinzătoare, îi va părea lui Felix, după reîntâlnirea cu Pascalopol, o taină.

Pentru Felix, Otilia reprezintă o imagine a idealului feminin și o proiecție a tinereții. Felix, peste ani, când are ocazia să o revadă într-o fotografie, constată că Otilia s-a schimbat, pentru că, deși încă frumoasă, și-a pierdut farmecul inefabil al tinereții. Felix pierde posibilitatea de a se împlini existențial prin iubire, dar își împlinește aspirațiile profesionale și sociale, prin căsătoria cu o tânără dintr-o familie influentă, care-i facilitează ascensiunea socială. Felix face carieră în medicină, devenind un nume important în domeniu.

În construirea portretului personajului intervin mai multe modalități de caracterizare. Portretul fizic al personajului, din incipitul romanului, prezintă, odată cu trăsăturile fizice ale lui Felix, amintind de grația unei statui grecești, sugestii asupra structurii sale sufletești. Scriitorul pune în practică aici o tehnică dezvoltată de autorii realiști, care identificau în imaginea fizică a unui personaj explicația pentru caracterul lui. Portretul fizic al lui Felix dă indicii în privința trăsăturilor sale morale. Stănică îl simpatizează, găsim că e un băiat deștept, foarte înzestrat intelectual. În reprezentarea personajului, cel mai important mijloc de caracterizare se dovedește caracterizarea indirectă, prin intermediul căreia se relevă treptat însușirile morale ale personajului, trăsături care îi explică evoluția fulminantă.

Testul nr. 6

SUBIECTUL I

A.

1. Ghilimelele sunt un semn grafic prin care se marchează un citat. În cazul de față ghilimelele subliniază ironia autorului la adresa vorbitorilor care greșesc involuntar.
2. Ezităm să corectăm pe cineva atunci când greșește din cauza unui exces de politețe.
3. Francezii îi corectează imediat pe cei care greșesc.
4. Autorul este antipatizat de ceilalți și este taxat drept arogant.
5. Consider că este important să-i corectăm pe cei care vorbesc incorect pentru că exprimarea corectă este o dovadă de respect pentru limba noastră. După cum spune și autorul, discursul corect este o probă de profesionalism. Noi am adăuga faptul că este o dovadă de educație și de inteligență din partea noastră. Maniera în care ne exprimăm reprezintă o carte de vizită și ne poate onora sau, din contra, altera reputația. Pe de altă parte, corectându-i pe ceilalți, îi determinăm să se îndrepte și să-i ajute pe ceilalți care sunt inclinați să greșească.

B.

Știința lingvisticii susține faptul că limba unui popor este asemenea unui organism viu, în continuă evoluție, ea preluând, de-a lungul timpului, prin diverse circumstanțe istorice, aspecte alogene. Limba are un caracter inovator și flexibil, permeabil la împrumuturi și la neologisme. Limba are, totodată, un aspect conservator pentru că păstrează normele de exprimare corectă.

Eu sunt de părere că există modificări negative în ceea ce privește modul în care se exprimă tinerii de astăzi.

Pe de o parte, afinitatea pentru limba engleză și pasiunea pentru tehnologie a tinerilor a condus la includerea în limba română a calcurilor lingvistice, a clișeelelor, a termenilor de jargon specific, a abrevierilor de tot felul. Această influență negativă se observă în felul eronat în care scriu tinerii.

Pe de altă parte, trăsăturile spiritului modern, respectiv precipitarea în orice acțiune și superficialitatea, exclud acțiuni care presupun un timp mai îndelungat. Lectura unei cărți înseamnă un efort de durată, fie de câteva ore, fie de câteva zile, un efort pentru care tinerii nu mai au răbdarea și pasiunea antecesozilor lor. Inapetența pentru cuvântul scris este o explicație pentru faptul că erorile în comunicare sunt din ce în ce mai frecvente.

În concluzie, eu cred că modul în care comunică tinerii astăzi este nuanțat, flexibil, dar deschis erorilor, prin inapetența lor pentru informare și lectură.

SUBIECTUL al II-lea

Acest text poetic reprezintă ca specie literară un pastel și este ilustrativ pentru lirica sensibilă a poetului român George Bacovia. Se observă prezența elementelor specifice liricii simboliste: în primul rând, sugestia cromatică, respectiv insistența poetică pe redarea nuanței de alb, văzută ca un simbol al delicateții, al diafanului, dar având și valența de culoare rece, care descrie o scenă în care omul nu-și

face simțită prezența. Un alt aspect simbolist îl reprezintă muzicalitatea specială a poemului, redată prin tehnica repetiției. Sinestezia este evidențiată în poem prin sublinierea simultană a senzațiilor vizuale, auditive și cinetice: „Un vals de voaluri albe”. Textul sugerează emoția unei reverii prin referința la sunetul calm al viorilor, prin imaginea florilor și prin simbolul valsului.

SUBIECTUL al III-lea

Otilia

Enigma Otiliei de George Călinescu

Otilia Mărculescu este personajul eponim al romanului *Enigma Otiliei* și este una dintre cele mai reușite ipostaze ale eternului feminin din literatura română. În proiectarea imaginii Otiliei se regăsesc trăsături ale unei persoane reale pe care scriitorul a admirat-o în copilărie și pe care a evocat-o cu nostalgie: „fata cu părul ca un fum, exuberantă și reflexivă, cultă, nebunatică, serioasă, furtunoasă, meditativă, muzicantă...”, identitatea cu Otilia fiind confirmată ulterior de autor: „Ori de câte ori imaginația mea a înregistrat o ființă feminină, în ea era un minimum de Otilia.” Otilia se revelă ca o ființă specială, încă de la începutul romanului, când îl introduce pe Felix în atmosfera casei Giurgiuveanu și îl prezintă familiei Tulea.

Cititorul are ocazia să o cunoască pe Otilia prin intermediul lui Felix care intră pentru prima dată în casa de pe strada Antim. Frumusețea și eleganța fetei sunt evidente: „fața măslinie, cu nasul mic și ochii foarte albaștri, arăta și mai copilaroasă între multe bucle și gulerul de dantelă. Însă în trupul subțiratic... era o mare libertate în mișcări, o stăpânire desăvârșită de femeie.“ „... un cap prelung și tânăr de față, încărcat cu bucle căzând până pe umeri [...] subțiratecă, îmbrăcată într-o rochie foarte largă pe poale, dar strânsă tare la mijloc și cu o mare coleretă de dantelă pe umeri, îi întinse cu francheță un braț gol și delicat.”

Otilia este o întruchipare a contrariilor, fiind în același timp spontană și rațională, nebunatică și calmă, exuberantă și tăcută, cochetă și maternă. Ea are un temperament sensibil, de artistă, confirmat și de faptul că este studentă la Conservator și interpretează cu măiestrie piese muzicale la pian.

Personajul feminin este caracterizat din perspectiva comportamentistă, prin expunerea faptelor și vorbelor ei, naratorul omițând deliberat reprezentarea gândurilor fetei. Cu toate acestea, concepția pe care o emite fata despre viață și despre destinul femeii probează inteligență și luciditate: „Rostul femeii este să placă, în afară de asta nu poate fi fericită... singura noastră formă de inteligență, mai mult din instinct, e să nu pierdem câțiva ani de existență, vreo zece ani cel mult... succesul nostru în viață e o chestiune de viteză.”

Intuind în Felix un spirit asemănător, apăsător de condiția sa de orfan, Otilia se apropie sufletește de tânăr, căruia îi devine prietenă și confidentă. Ca și Felix, Otilia este o tânără în formare. Spre deosebire de el, fata gândește matur, considerând că tânărul trebuie să se preocupe de cariera lui, în calea căreia ea ar reprezenta o piedică.

Otilia se analizează cu luciditate: „Eu sunt o zăpăcită, nu știu ce vreau... capricioasă... sufăr când sunt contrariată.” Judecățile ei profunde contrazic această imagine autopersiflantă. Otilia este o cu-

noscătoare profundă a vieții, pentru că a fost forțată de răutatea Aglaei să lupte de timpuriu cu vicisitudinile ei. Uneori filosofează la gândul că nu poate alege liber. Urcată cu Felix pe un stog de fân, spune: „Ce-ai zice dac-am cadea din cer? Nu ne-am mai opri... atunci Pascalopol, continuă Otilia gândul ei, ar rămâne pierdut în urma noastră.”

Pe parcursul acțiunii romanului, Otilia oscilează în iubire între Felix, în a cărui inocență se recunoaște, și Pascalopol, la care o atrage rafinamentul și firea protectoare, aproape paternă. În final, deși îl iubește pe Felix, îl alege pe Pascalopol, conștientizând că tânărul are nevoie de libertate ca să se poată dedica profesiei visate, tânăra dovedind prin această ultimă alegere altruism. În gestul fetei de a-i lăsa lui Felix libertatea pentru a se dedica idealului profesional, prietenul lui Felix, Weissmann, recunoaște o dovadă supremă de inteligență: „Orice femeie care iubește un bărbat fuge de el, ca să rămână în amintirea lui ca o apariție luminoasă. Domnișoara Otilia trebuie să fie o fată foarte inteligentă.“

În caracterizarea personajului, autorul utilizează tehnica reflectării poliedrice, imaginea ei fiind compusă din felul în care se reflectă în conștiința celorlalte personaje. Astfel, pentru Costache, ea este „fetița” lui, „bătrânul o sorbea umilit din ochi”, pentru Pascalopol, Otilia este „o floare rară”, „o ființă gingașă”, „o artistă”, în timp ce Stănică afirmă lubric că Otilia știe să se descurce în viață, este nostimă, deșteaptă, dar și cochetă. Oponentele Otiliei, femeile din familia Tulea, îi contestă, firesc, însușirile, afirmând că este „o dezvățată”, „o stricată”, „o fată fără căpătâi.”

Jocul erotic pe care îl întreține Otilia, cu treceri de la flirt la seducție, îi deconcertează pe cei doi bărbați care o plac și care ajung la concluzia că fata este o enigmă. Otilia poartă o *maskă* dincolo de care nu trece nimeni.

Pascalopol și Felix se reîntâlnesc după câțiva ani și Felix o revede pe Otilia într-o fotografie, în care vede o femeie frumoasă, dar care nu mai păstrează trăsăturile fetei nebnatice de odinioară și protagonistul constată deziluzionat diferența dintre efemeritatea tinereții și eternitatea memoriei afective, concedând că destinul însuși este o enigmă.

Autorul mărturisește că personajul feminin rămâne reprezentarea idealului său de feminitate: „Otilia este eroina mea lirică, proiecția mea în afară... e fondul meu de ingenuitate și copilărie.”

Rezolvări

clasa a XII-a

Profil uman

Testul nr. 1

SUBIECTUL I

A.

1. Expresia are sensul de *a fi necesar să...*
2. Autorul și-a început eseu cu examinarea unei povestiri de J.L. Borges pentru că autorul argentinian scrie texte care includ jocuri asociative.
3. Teoreticianul german Wolfgang Iser vorbește despre conceptul de *cititor implicit*.
4. Textul borgesian invită la actul unei lecturi repetate, care solicită prezența unui cititor avizat.
5. Particularitatea textului borgesian constă în bogăția sa textuală, în conținutul reprezentat prin jocuri asociative, care devin captivante pentru cititor.

B.

Lectura ar trebui să figureze printre activitățile practicate în timpul liber de tineri pentru avantajele sale multiple. Lectura este o sursă de divertisment, de cunoaștere a lumii și de autocunoaștere, de aceea cred, cu atât mai mult, că este o activitate indicată pentru tinerii aflați în procesul de căutare a sinelui.

În primul rând, lectura înseamnă mai mult decât simpla acțiune de a parcurge câteva pagini, ea fiind un proces de reflecție, prin reprezentarea în conștientul cititorilor a evenimentelor relatate, a sentimentelor personajelor, pentru care cititorul simte o undă de simpatie. Lectura este forma facilă de acces la universul inedit al operei literare, în care se reflectă viziunea particulară a autorului. Lectura propune ipoteze pentru întrebările existențiale ale omului, dovedindu-se o formă de cunoaștere a lumii pentru tinerii aflați la vârsta autodescoperirii. Cu atât mai utile se dovedesc operele literare în care sunt circumscrise experiențele inedite ale autorilor, în care tinerii cititori pot identifica modelul propriu de dezvoltare ontologică.

În al doilea rând, lectura transformă cititorul obișnuit într-un lector avizat, competent, care poate desluși în textul literar sensuri noi, cu fiecare lectură înnoită. Matei Călinescu evocă, în deschiderea eseului său despre lectură, opera lui Borges, care se dovedește specială prin multitudinea de semnificații revelate cu fiecare lectură; intertextualitatea operei sale invită și incită cititorul la lecturi diferite, opulența sensurilor solicitând, potrivit formulei lui Călinescu, un recititor.

Prin urmare, lectura se dovedește un vector decisiv în formarea intelectuală a tinerilor, care se inițiază, prin actul lecturii conștiente și repetate, în procesul cognitiv și ontologic.

SUBIECTUL al II-lea

Discursul poetic prezintă viziunea particulară a autorului asupra poeziei. Textul liric citat concentrează în forma lapidară a unei strofe aspectele care definesc arta lirică, versurile constituind, astfel, un text programatic. Autorul consideră că poezia este expresia rațiunii și a emoțiilor, a spiritului apolinic și a propensiunii dionisiace a omului. Puritatea formei poetice este redată prin simbolul cristalului „*Deși-i*

din implicații și ramurișuri pure/Ori din cristale limpezi ce scânteind se rup“. Surpriza textului se profilează în ultimul vers, prin sintagma „ochi de lup“, care conotează sentimentele poetului și anticipă revelația pe care-o poate aduce, prin lectură, textul liric.

SUBIECTUL al-III-lea

Harap-Alb

Povestea lui Harap-Alb – basm popular

Harap-Alb este personajul principal al basmului, un erou surprins în evoluție, care este destinat să ajungă împărat. Inițial, personajul este neidentificat, fiind fiul cel mic al craiului, ca sugestie a rolului său minor în acțiune. Dorința de a participa și el la misiunea la care frații săi eșuează îl particularizează și personajul va primi un nume care-i subliniază menirea. Înainte de a fi identificat, însă, prin nume, el este caracterizat prin vorbe și prin fapte. Tânărul suferă din cauză că tatăl sau îl ceartă, pentru că era dezamăgit de lașitatea fiilor săi cei mari, care nu au trecut de proba curajului, nu vrea să-l lase să încerce și el. Personajul se dovedește milostiv cu bătrâna întâlnită în curtea palatului și căreia i se destăinuie, căutând alinare. Atunci când pornește la drum, tânărul dă dovadă de un simț al onoarei: „Și ori oiu pute izbuti, ori nu, dar îți făgăduiesc dinaină că, odată pornit din casa d-tale, înapoi nu m-oiu mai întoarce, să știi bine că m-oiu întâlni și cu moartea în cale.“

Inițial, fiul craiului se manifestă prin impulsivitate și prin reacții agresive: lovește de trei ori, în cap, cu frâul, calul slab care venise să mănânce jărat din tavă. Reacțiile necontrolate probează superficialitatea tânărului, care se conduce după aparențe și nu observă potențialul personajelor care-l ajută. După ce trece de proba curajului, cu ajutorul calului care se repede asupra ursului, tânărul pornește în călătoria spre curtea Împăratului Verde, nu înainte de a fi atenționat să se ferească, în drumul său de spân și de omul roș. În curând, se rătăcește și se întâlnește cu un spân care îl convinge să-l ia de slugă pentru că-l va ajuta să iasă din pădure. Tânărul încalcă interdicția tatălui și trebuie să suporte consecințele dramatice ale alegerii sale. Spânul îl păcălește și-i cere să respecte un jurământ, ca urmare a înțelegerii prin care ei doi își schimbă identitatea. Spânul îl numește acum pe tânăr Harap-Alb și-i acordă un alt statut, umil, de slugă de origine nobilă, de novice. Numele subliniază rolul de novice, de candidat la maturizare a protagonistului.

Conduita personajului îi dezvăluie, rând pe rând, calitățile și defectele. Pe de o parte, tânărul are un caracter nobil, cu trăsături ca loialitatea, prin faptul că respectă jurământul de supunere, în ciuda dificultăților probelor, bunătatea, dovedită atunci când ocolește nunta de furnici, priceperea atunci când dă ajutor albinelor, construindu-le un stup. Pe de altă parte, personajul își arată slăbiciunea, se descurajează repede pentru că spânul îl trimite în misiuni din ce în ce mai grele, se lamentează mult (calului și Sfintei Duminici). În același timp, ascultă sfaturile primite, pentru că știe că altfel s-ar expune inutil riscurilor pe care le presupun misiunile sale, îndeplinește sarcinile cerute și cu ajutorul prietenilor săi, pe care și-i face datorită disponibilității sale afective.

Toate acțiunile eroului culminează cu obținerea unor virtuți fundamentale: răbdarea, profunzimea, cea care-i dictează să vadă dincolo de aparențe și să acorde atenție rațiunii, și nu instinctelor.

Caracterizarea directă a personajului se regăsește, cum este și firesc, la începutul narațiunii, când tânărul este nevolnic. Naratorul îi subliniază naivitatea, printr-o observație ironică: „*Fiul craiului era boboc în felul său la trebi de aiște*„, fixându-l, totodată, în categoria novicelui. Sfânta Duminică îl vede „*slab de înger*“ și „*mai fricos decât o femeie*“, dar îl îmbărbătează, spunându-i care are un destin special: „*Așa trebuia să se întâmple și n-ai cui bănuî*.“

În cea de-a doua parte a acțiunii, protagonistul este caracterizat în mod indirect, prin intermediul gesturilor, faptelor și atitudinilor sale. După ce trece un număr de 10 probe, protagonistul va ajunge cu bine la capătul procesului de inițiere. Pe parcursul misiunilor sale, protagonistul a trecut prin stări sufletești extreme, el a ajuns să treacă prin dezonoare, frică, suferință, să vadă adevărul ascuns sub minciună. Compensația pe care o primește, la sfârșitul călătoriei sale, este dragostea. Eroul este răsplătit pentru evoluția sa și este pregătit să devină un conducător drept și să-și întemeieze o familie.

Harap-Alb este un protagonist care întruchipează concepția despre viață și despre lume a autorului, conform căreia omul bun și curajos, care manifestă voința de a-și schimba soarta, reușește fără să aibă puteri supranaturale.

Testul nr. 2

SUBIECTUL I

A.

1. Expresia are sensul de *a fi favorabil(ă), în favoarea...*
2. Aspectul care l-a surprins a fost importanța acordată pietonului, „civilizația pietonului“.
3. Un sinonim este excursionist.
4. Civilizația reprezintă concretizarea respectului pentru pieton.
5. Autorul subliniază noutatea pe care o aduce orașul Siena, în ceea ce privește manifestarea respectului pentru cetățeni, cărora le sunt dedicate edificiile publice, ca urmare a concepției potrivit căreia individul este rațiunea de a fi a organizării urbane. În acest context, atenția acordată frumuseții edificiilor publice este o dovadă a respectului pentru cetățean.

B.

Termenul de *civilizație* se referă la nivelul de dezvoltare a unei societăți, a unui popor, la un moment dat, grad dovedit prin existența dovezilor de ordin cultural și material. O societate cu un grad maxim de dezvoltare este o societate civilizată. Deși se pune semnul egalității între cele două rezultate ale spiritului uman, cultura și civilizația se separă subtil; unii văd în cultură o formă de superlativ a civilizației, în timp ce alții vorbesc despre un raport invers proporțional: „Azi civilizația și cultura sunt ca două trenuri ce merg pe linii paralele, dar în direcții opuse: pe măsură ce civilizația crește, cultura scade.“ (Vasile Băncilă)

În eseuul său, Alexandru Paleologu pune accentul pe probele materiale, arhitecturale ale civilizației și observă în grija pentru frumusețea acestora o dovadă a preocupării pentru binele individului, care este dornic să trăiască într-un ambient potrivit.

Pe de o parte, autorul textului citat prezintă un fapt care l-a surprins, în urma unei călătorii în Siena. El a constatat că pietonii, fie ei excursioniștii, drumeții, vagabonzii sunt „beneficiarii edificiilor publice“, în defavoarea mijloacelor de transport, „care se strecoară cum pot“.

Avantajul de care vorbește autorul este un fapt normal într-o societate civilizată, care conștientizează faptul că cetățeanul este sursa și rațiunea de a exista a organizării citadine.

Pe de altă parte, susține autorul, oamenii care trăiesc într-o societate civilizată sunt conșienți că atenția acordată bunurilor publice și valorilor materiale colective este o dovadă a respectului față de cetățean și față de ei înșiși, în cele din urmă, în calitatea lor de ctitori ai civilizației.

Prin urmare, atenția acordată valorilor publice și, de aici, cetățeanului, exponentului *cetății* este o dovadă puternică a faptului că societatea umană este civilizată.

SUBIECTUL al II-lea

Discursul liric prezintă un fragment de pastel liric, specific pentru estetica simbolistă. Monologul subiectiv, redat prin formele pronominale și verbale de persoana I și a II-a singular, configurează descrierea cadrului primăvărat în care cromatica fină, evocată prin tușele de verde, alb și roz, subliniază starea nevrotică a poetului, resimțită organic: „Corpul ce întreg mă doare.“ Elementele simboliste ale textului sunt motivele cromatice, corespondența dintre explozia vitală a naturii și sensibilitatea organică a poetului, sinesteziiile, punctate prin imaginile vizuale, auditive și tactile, epidermice, eufonia, subliniată prin repetarea notațiilor poetice: Verde crud, verde crud/Mugur alb și roz și pur/Te mai văd te mai aud/Vis de albastru și azur.“

SUBIECTUL al III-lea

Ghiță

Moara cu noroc de Ioan Slavici

Ioan Slavici este unul dintre cei patru scriitori clasici români care s-au remarcat în secolul al XIX-lea prin inaugurarea romanului realist obiectiv, cu profil psihologic. Literatura lui Slavici descrie personaje complexe, dominate de conflicte puternice, pe fondul modificărilor pe care le aduce capitalismul în societatea tradițională rurală.

Nuvela *Moara cu noroc* este o creație literară care se înscrie în formula realismului cu influențe psihologice și este considerată o capodoperă a speciei: „o nuvelă solidă, cu aspect de român“. (G. Călinescu). Nuvela a fost publicată în volumul *Novele din popor*, din 1881.

Protagonistul nuvelei este Ghiță, un personaj complex a cărui personalitate se schimbă, pe parcursul nuvelei, transformându-se dintr-un om onest într-un cârciumar care trăiește cu obsesia banilor și comite fapte grave, culminând cu crima, în numele acestei obsesii.

Inițial, el este un tânăr cizmar dintr-un sat ardelean, care este interesat să progreseze pe plan social și își propune să ia în arendă cârciuma de la moara cu noroc, urmând să-și deschidă, mai târziu, cu banii obținuți, un atelier de cizmărie cu câteva calfe. Planul pe care-l prezintă familiei o face pe bătrână, soacra lui Ghiță, să fie rezervată, fiind credincioasă principiului că omul trebuie să fie mulțumit cu sărăcia lui. Ghiță se dovedește, însă, hotărât și se mută cu familia la Moara cu noroc, un loc privilegiat, dar cu rezonanță negativă.

Ghiță se dovedește întreprinzător harnic și priceput în ocupația de cârciumar, previziunile sale se adevăresc și el ajunge să câștige mai bine. Dar echilibrul sufletesc al personajului se ruinează în momentul în care la cârciumă își face apariția Lică Sămădăul, șeful porcarilor, care îi impune să-i fie partener în afaceri, devenindu-i iscoadă. Intimidat de prezența autoritară a lui Lică, Ghiță acceptă, mai ales că vede în acest pact un prilej de a se îmbogăți mai repede. Ghiță dă dovadă de caracter slab în confruntarea cu porcarul. Personajele sunt în opoziție: Lică este ferm și autoritar, Ghiță se dovedește slab și ușor de stăpânit.

Ghiță trăiește un puternic conflict interior, fiind scindat între dorința de a redeveni om cinstit și obsesia pentru bani, cea din urmă împlinindu-se numai prin tovărășia cu Lică. Lupta interioară se răsfrânge în exterior, prin faptul că trăiește stări sufletești contradictorii și prin reacțiile agresive față de cei dragi. Măcinat de obsesia pecuniară, Ghiță se transformă dintr-un om optimist și vesel într-o persoană ursuză, irascibilă, care trece rapid de la o stare sufletească la alta: „se aprindea pentru orișice lucru din nimic, nu mai zâmbea ca mai nainte, ci râdea cu hohot, încât îți venea să te sperii de el“. Curând, personajul ajunge să regrete că are familie, care îl împiedică în planurile sale. El se dezumanizează treptat și comite gesturi care ies din sfera raționalului. De exemplu, își îndeamnă soția să joace cu Lică, folosindu-se de ea, în scop egoist, ca să păstreze prietenia cu Lică. Ghiță se lasă și mai mult influențat de Lică atunci când depune mărturie în favoarea lui și se face vinovat de sperjur. În încercarea de a se reabilita moral, se împrietenește cu jandarmul Pinteș care intenționează să i-l predea pe Lică. Este și aici duplicitar, pentru că nu vrea să piardă avantajul tovărășiei cu Lică.

Personajul conștientizează că se supune unui instinct care-l domină și trăiește remușcările faptelor sale, mai ales când se gândește la soarta copiilor săi, care nu vor avea amintirea unui părinte cinstit, moral.

Dezumanizarea personajului este definitivă în momentul în care își ucide soția, care-l înșelase. Este la rândul lui ucis și moartea lui este văzută ca o pedeapsă pentru abaterea de la codul moral.

Personajul este caracterizat indirect, prin intermediul faptelor, vorbelor, atitudinilor sale. La început naratorul îl prezintă drept un „om harnic și sârguitor“, pentru ca mai târziu să devină „ursuz“ și „pus pe gânduri“. Personajul se dovedește lacom: „Vedea banii grămadă înaintea sa și i se împăinjneau parcă ochii.“

În relația cu Lică, Ghiță se dovedește vulnerabil și lipsit de curaj cu atât mai mult cu cât celălalt îi observă slăbiciunea pentru bani. Ana, soția lui, de care el se înstrăinează pentru că este incapabil să-i marturisească frământările sufletești, ajunge să-l disprețuiască, numindu-l „*muiere în haine bărbătești*“.

Prin încercarea sa de a-și schimba destinul, fiind nemulțumit cu ce avea deja, prin actul său de hybris, care are consecințe dramatice, Ghiță devine un personaj tragic.

Testul nr. 3

SUBIECTUL I

A.

1. Expresia se referă la o afirmație neadevărată, superficială, care a devenit un clișeu romantic.
2. Banii aduc fie o fericire „materială“, fie o fericire „mai subtilă“, care înseamnă generozitate față de ceilalți.
3. Banii nu garantează liniștea, sănătatea, nu întrețin iubirea.
4. Omul cu bani este văzut ca „o otreapă“ sau ca „un melancolic nevindecabil“.
5. Fericirea este înțeleasă, de obicei, prin prisma valorilor materiale pe care le dețin oamenii. Autorul nuanțează concepția greșită asupra fericirii, venind cu ipoteza că nivelul de satisfacție pe care-l presupune nu înseamnă garanții asupra sentimentelor. Autorul subliniază confuzia care apare în percepția fericirii, în a cărei căutare apar alte repere. Paradoxal, obsesia de a o căuta conduce, invariabil, la eșec, pentru că nu avem o percepție corectă asupra ei.

B.

Fericirea este sinonimă cu sentimentul de satisfacție sufletească pe care îl trăiește fiecare individ, ca urmare a împlinirii dorințelor sale materiale sau spirituale. Consider că fericirea este o experiență personală, idealul fericirii fiind construit în funcție de parcursul existențial al fiecărui individ și ținând cont de concepția lui de viață. Teoria care pare să câștige teren într-o lume instabilă economic este aceea că banii nu aduc fericirea, idee care este pronunțată cu un „licăr romantic în ochi“, semn al ipocriziei camuflate. Autorul textului citat infirmă justetea acestei maxime populare, considerând că situația nu este atât de tranșantă.

Pe de o parte, scrie autorul, banii aduc fericirea, în sensul că se obține o satisfacție materială, imediată, care poate însemna, în funcție de calitatea omului, împlinirea unui scop individual sau a unei dorințe colective. „*Banii aduc un fel de fericire: una directă, materială ..., fie una mai subtilă, ... fericirea de a dăru, de a aduce bucurii altora, de a face opere de binefacere, de a crea instituții, pe scurt de a-i face fericiți pe alții*“. Banii sunt, astfel, răspunsul, pentru o finalitate practică și întrețin confortul material.

Pe de altă parte, banii nu au legătură cu satisfacția sufletească, ei nu reprezintă vreo garanție pentru obținerea sau păstrarea liniștii sufletești, a iubirii, a sănătății, care nu sunt însă generate de vreo „*sursă lumească*“. Nici sărăcia nu înseamnă neapărat noblețe sufletească, susține autorul, după cum bogăția nu înseamnă întotdeauna venalitate sau melancolie neproductivă. Fericirea este o stare definită de resorturi sufletești mai subtile decât practica existenței, în căutarea căreia sunt „*alte repere și alte determinări*“. Reprezentarea incorectă a fericirii și concepția că este definită prin bani sau prin sentimente conduc la eșecul în căutarea acestei stări, de împlinire umană.

În concluzie, opiniile asupra fericirii pe care le exemplifică eseistul în textul său nu sunt corecte, pentru că fericirea înseamnă, mai degrabă, drumul spre împlinirea spirituală și caracterială a omului.

SUBIECTUL al II-lea

Discursul narativ se concentrează pe relatarea unei serii de întâmplări la care iau parte mai multe personaje (Mavrocosti, administratorul Leca, Kivi). Sunt prezentate detalii legate de atmosfera epică, cu includerea notațiilor spațiale și temporale: este momentul secerișului, în timpul verii. Momentul surprins este ziua. Recolta este bună, conform previziunilor administratorului. Naratorul obiectiv insistă în revelarea sentimentelor pe care le trăiește personajul principal, care este mulțumit de bogăția recoltei și de prezența soarelui, a cărui lumină, simbol al bucuriei, se reflectă și în ființa lui: *„Era în el aceeași lumină care vibra în cuprinsuri, în pământ, în cer și în toată zidirea vie.”*. Textul narativ, de expresie realistă, include narațiunea și descrierea ca moduri principale de expunere.

SUBIECTUL al III-lea

Alexandru Lăpușneanul

Alexandru Lăpușneanul de Costache Negruzzi

Alexandru Lăpușneanul este personajul principal, eponim al nuvelei, surprins în evoluția lui, pe parcursul celor patru ani de domnie, la cea de-a doua revenire pe tronul Moldovei. Acțiunile sale rezumate de la recuperarea tronului, cu ajutor din partea turcilor, și instalarea ca domnitor până la sfârșitul său inevitabil. Protagonistul este un personaj excepțional, cu o evoluție spectaculoasă, care întruchipează superlativul răului. Portretul personajului este complex, fiind particularizat prin suma de calități și defecte pe care le pune în slujba răului. Setea de putere și dorința de răzbunare sunt sentimentele care-l animă în evoluția sa tulburătoare. Hotărârea de a se răzbuna pe boierii trădători este dezvăluită de la începutul nuvelei, din episodul dialogului cu boierii, care, intuind că domnitorul vine cu intenția de a se răzbuna, încearcă să-l abată din drum.

Impulsivitatea abia stăpânită a domnitorului se observă din replicile sale, care sunt menite să intimideze adversarii. În dialogul ulterior cu Moțoc, boierul laș care încearcă să se pună la adăpost de mânia vindicativă a domnitorului. Lăpușneanul se dovedește abil, știind că vornicul va servi scopului său, de a domina poporul, cu toate că domnitorul cunoaște venalitatea și caracterul intrigant al lui Moțoc.

Pe parcursul nuvelei, domnitorul trece de la amenințări la fapte și, ghidat de dorința obsesivă de a se răzbuna pe cei care l-au trădat, își ucide oponentii. Cruzimea sa atrage atenția Ruxandei, soția domnitorului, care intervine și-l roagă să înceteze cu crimele, înspăimântată fiind și de previziunea văduvei unui boier executat de Lăpușneanul. Domnitorul îi promite că nu va mai ucide, după ce-i va da *„un leac de frică”*.

În cea de-a treia parte a nuvelei, domnitorul urzește un plan diabolic de răzbunare, care devine memorabil prin expunerea sadismului exagerat al domnitorului. La încheierea slujbei de la biserică, Lăpușneanul le promite boierilor că-i va ierta și-i invită la ospăț, la palat, ca semn al reconcilierii. Ospățul se dovedește un masacru și demonstrează, încă o dată, răutatea degenerând în sadism a domnitorului, viclenia și capacitatea de disimulare, caracterul sangvinar. Sadismul patologic al personajului se observă și în ironia cu care îl tratează pe Moțoc, aflat în față morții, pe care-l sacrifică, aruncându-l mulțimii și în maniera în care construiește piramida celor 47 de capete, pe care o oferă ca leac de frică Ruxandei. Domnitorul intră în categoria patologicului, a nebuniei sangvinare prin felul în care reacționează în fața suferinței și morții, ale căror imagini îl liniștesc, îl bucură și nu-i trezesc mustrări de conștiință.

Îmbolnăvindu-se, el se vede în situația de a nu mai putea governa țara. Deși este bolnav, vulnerabil și se confruntă cu perspectiva sfârșitului, el nu se căiește pentru faptele sale, ci proferează amenințări cu moartea la adresa celorlalți, inclusiv a fiului. Exitus-ul său survine ca o pedeapsă pentru faptele sale, otrăvirea simbolică a domnitorului subliniind imaginea stârpirii răului din Moldova.

Personajul este caracterizat în mod direct, prin prezentarea vestimentației și a gesticii sale, care-i prezintă funcția și autoritatea în stat. Naratorul se lasă impresionat de răutatea domnitorului, în așa măsură, încât se abate de la principiul obiectivității și enunță epitete despre personaj, domnitorul dă dovadă de un „*urât caracter*“, la biserică ține o „*deșănțată cuvântare*“, este „*nenorocit*“.

În autocaracterizare, Lăpușneanul dă dovadă de orgoliu: „*Au nu sunt și eu unsul lui Dumnezeu? Care s-a întors de la ușa mea fără să câștige dreptate și mângâiere?*“

Faptele și replicile sale memorabile, cu ecou romantic îl caracterizează în mod indirect. Domnitorul exprimă o voință inflexibilă în menținerea autonomiei puterii domnești: „*Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau și dacă voi nu mă iubiți eu vă iubesc pre voi și voi merge ori cu voia, ori fără voia voastră. Nu mă vrea țara? Nu mă vreți voi, cum înțeleg?*“

După promisiunea făcută soției sale de a înceta cu omorurile, domnitorul își exprimă apetitul pentru vărsare de sânge și pentru suferință altfel și se limitează la a-i schilodi și maltrata pe boieri, după cum „*avea prepus*“.

Aflat pe patul morții, își cere iertare de la toți, umilindu-se, infricosât de pedeapsa cruzimii sale. Revenit la starea de luciditate, îi amenință, din nou, cu moartea pe cei care l-au popit împotriva voinței sale: „*De mă voi scula, pre mulți am să popesc și eu.*“

Personajul este construit, potrivit principiului romantic, în opoziție cu celelalte personaje. Astfel, sadismul și răceala lui sufletească sunt în opoziție cu frumusețea spirituală a soției sale, care se măritase cu el, numai din rațiuni politice: „*... ca să tragă inimile norodului*“. Ea încearcă să-l iubească, deși disponibilitatea afectivă a domnitorului este nulă.

Egoismul și oportunismul domnitorului sunt în contradicție cu patriotismul afișat de Spancioc și Stroici. Pe de altă parte, venalitatea și slugărnicia lui Moțoc sunt în contrast cu orgoliul și demnitatea pe care le afișează Lăpușneanul.

Personajul este ilustrativ pentru estetica romantică, în sensul că reprezintă o imagine a demonului, fără echivalent în sadism și răutate și având un sfârșit tragic, ca încheiere firească a existenței sale de excepție.

Testul nr. 4

SUBIECTUL I

A.

1. Expresia parafrazează titlul celui de-al doilea volum din ciclul românesc *În căutarea timpului pierdut* de Marcel Proust, *La umbra fetelor în floare*. În textul citat, expresia subliniază tinerețea celui care descoperă, pentru prima dată, frumusețea, la fel de ingenuă, a cărților.
2. Acest obicei se referă la actul interzis al lecturii, care se desfășoară, totuși, „*noaptea sub plapumă, cu teama în suflet de a nu fi surprinși ca asupra unui fapt rușinos*”.
3. În ochii adulților, lectura este similară unui act de parazitism, pentru că pasiunea pentru cărți substituie, uneori, munca.
4. Autorul identifică, nu fără ironie, o diferență fizică între cititori și oamenii care nu citesc, cititorii pasionați fiind palizi, ca urmare a reclusiunii voite în bibliotecă, în lumea cărților, în timp ce oamenii care nu citesc sunt bronzăți, pentru că se dedică activităților exterioare.
5. Criticul literar își menține intenția ironică în finalul textului, prin includerea interogației retorice care prezintă o falsă indignare a emițătorului, privind conduita penalizatoare a oamenilor care nu citesc la adresa celor care practică această activitate intelectuală, în mod curent și în defavoarea muncii, cititorii fiind, potrivit interpretării obtuze a adversarilor, un soi de paraziți.

B.

Adolescența este momentul de conștientizare a identității personale, este vârsta la care tinerii caută răspunsurile la interogațiile existențiale ale omeniirii. Cum unele dileme își găsesc dezlegarea în cărți, spre care unii tineri se îndreaptă cu interes, consider că este necesară acțiunea de educare a gustului estetic al tinerei generații. Evoluția spirituală a unei persoane se construiește și în funcție de cărțile pe care le citește, de aceea cred că este indicat ca tinerii să fie îndrumați în domeniul lecturii de o persoană avizată, de un educator, după cum enunță și Nicolae Manolescu.

Pe de o parte, educarea apetitului pentru lectură se face, în perioada școlarității prin indicarea listelor bibliografice, care enumeră operele literare clasice, înscrise în canoanele programei și particularizate, în funcție de vârstă și de nivelul intelectual al tinerilor. Prin indicarea unei liste cuprinzătoare de cărți, cu titlul de capodoperă fie în literatura română, fie în literatura universală, se depășește riscul familiarizării superficiale cu literatura, tânărul fiind inițiat să ierarhizeze și să separe literatura valoroasă de cea mediocră. Prin indicarea bibliografiei suplimentare, elevul pasionat de lectură poate fi orientat spre opera literară care să-i trezească interesul și dorința de cunoaștere.

Pe de altă parte, părinții sunt cei care pot dirija apetitul pentru lectură al copiilor, prin existența unei biblioteci și revelarea propriei experiențe de lectură. În textul citat, criticul prezintă un scenariu al lecturii ilicite, desfășurate: „...*pe furiș, noaptea sub plapumă, cu teama în suflet de a nu fi surprinși ca asupra unui fapt rușinos*...”. Copiii pasionați de lectură devin adulții care preferă această activitate intelectuală în defavoarea alteia, mai lucrativă, sfidând, totodată, acuza de parazitism social. Criticul trece de la sugestia glumeată că cititorii înverșunați sunt mai palizi, pe când cei care nu citesc sunt mai bronzăți, la ideea că se impune nevoia de educație a lecturii, în ceea ce privește tânără generație.

Prin urmare, se resimte nevoia educării gustului estetic și a apetenței pentru lectură a tinerei generații.

SUBIECTUL al II-lea

Textul liric dezvoltă o secvență de monolog confesiv și de discurs descriptiv și encomiastic la adresa iubitei. Reține atenția recurența simbolului central, care devine leitmotiv, al ochilor fetei; motivul privirii intră în componența mai multor figuri de stil: comparația: „ochii tăi sunt roșii ca două flori de mac“, metafore: „în ochii tăi amurgul, ușor, pe nesimțite,/Se stinge. Doi ochi tăcuți de sfântă pictați într-un altar.“ configurând nivelul de expresivitate al textului liric. Imaginarul lingvistic al textului construiește atmosfera lirică specială, în care confesiunea poetului îndrăgostit se transformă în adorație.

SUBIECTUL al III-lea

Vitoria Lipan

Baltagul de Mihail Sadoveanu

Pentru criticul Tudor Vianu, „*Chipurile lui Sadoveanu exprimă forma supremă a expansiunii vieții și reprezintă, în cadrul de legendă cu care îi înconjoară scriitorul, tipuri de creatori, ființe care își croiesc soarta lor.*“

Vitoria Lipan este personajul principal al romanului *Baltagul* și este exponenta comunității rurale de la munte, care se conduce după legile patriarhale. Prenumele protagonistei este un indiciu asupra caracterului ei puternic și anticipă finalul victorios al întreprinderii ei.

Eroina este prezentată la începutul romanului, aflată în așteptarea soțului ei, Nechifor Lipan, care întârzie să apară de la o tranzacție făcută la Dorna. Știindu-i drumurile, Vitoria bănuiește că soțului ei i s-a întâmplat ceva rău. Așteptând vești de la soțul ei, femeia se gândește la traiul ei alături de Nechifor, știind că dragostea pentru el s-a păstrat nealterată pe parcursul anilor.

Caracterizarea directă a Vitoriei este sumară. Portretul fizic al Vitoriei îi subliniază farmecul și în ciuda vârstei își menține frumusețea: „*cu ochii ei căpriei în care parcă se răsfrângea lumina castanie a părului*“.

În perspectiva altor personaje, Vitoria este văzută ca o femeie încă ispititoare (negustorul David), în timp ce fiul ei, Gheorghită, consideră că mama lui are puteri de „*fărmăcătoare*“.

Caracterizarea indirectă este mai generoasă în informații și datele caracteriale ale personajului se completează din acțiunile, gândurile și atitudinile ei. Vitoria este mândră de statutul social pe care îl întrușchipează, de nevasta de oier de la munte. În această calitate are o existență dură, cu puține bucurii și cu multe responsabilități, pe care trebuie să le preia, în absența soțului, plecat pe drumurile muntelui.

Vitoria este o mamă severă, care își crește copiii în spiritul ferm al tradiției; are grija gospodăriei și preia, în absența soțului, sarcinile și ocupațiile bărbatului. În organizarea călătoriei pentru a-l găsi pe cel dispărut, femeia acționează practic și dovedește siguranța de sine a celui care a mai trecut prin încercările vieții, deși femeia nu a ieșit niciodată din satul ei: vinde pieile de oaie și brânză, lasă banii

obținuți la preot, pentru a nu fi prădată peste noapte, trage cu arma, în întunericul nopții pentru a-i speria pe hoți, face toate pregătirile necesare drumului.

Întârzierea lui Nechifor o face pe femeie să presupună că lui i s-a întâmplat ceva; deși recurge pentru sfat și îndrumare la autoritatea clericală a satului, la părintele Daniil și o întreabă, pentru a-și liniști cugetul și pe baba Maranda, Vitoria ia în considerare semnele funeste ale visului și întreprinde călătoria, numai după ce a îndeplinit un ritual de curățenie sufletească prin post, timp de 12 vineri, care demonstrează religiozitatea personajului.

Vitoria decide că băiatul ei, Gheorghită, nu este pregătit încă pentru sarcina dificilă de a fi capul familiei și îi cere să o însoțească în călătoria dificilă care se dovedește un drum al maturizării pentru băiat.

Cei doi păstrează rânduiala sărbătorilor și se comportă conform ritualurilor milenare, la evenimentele pe care le întâlnesc în cale. La botez cinstesc pe prunc, la nuntă beau un pahar de vin și se bucură pentru miri; gesturile Vitoriei pun în lumină atașamentul ei față de valorile lumii în care trăiește și devotamentul în îndeplinirea rolului ei de femeie într-o comunitate de tip arhaic, condusă de legi prescrise.

Sentimentul ei dominant este iubirea față de Nechifor, care nu s-a alterat, în ciuda vicisitudinilor existenței: *„Așa-i fusese drag în tinerețe Lipan, așa-i era drag și acum, când avea copii mari cât dâșii“*. Durerea descoperirii că bărbatul ei este mort o face insensibilă la dorințele și la nevoile celorlalți, zgârcită la vorbă și batjocoritoare. Față de străini dovedește precauție și o atitudine modestă și fals umilă, pentru a le înșela bănuielile. În discuția cu subprefectul Anastase Balmez este insinuantă, când îi vorbește despre existența unui posibil martor al tranzacției oilor, dintre Nechifor și ceilalți ciobani, în absența căruia cei doi sunt suspecti de crimă. Vitoria demonstrează talent detectivistic când reconstituie detaliile morții lui Nechifor și, mai ales, când îl investighează pe Bogza, care, hărțuit până la limită de întrebările femeii, își recunoaște vinovăția. Vitoria dă dovadă de o stăpânire de sine inumană la ospăț, când vorbele sale insinuante sau aspre îl fac pe Calistrat Bogza să se trădeze. Autocaracterizarea Vitoriei demonstrează puterea ei de a-și ascunde calitățile: *„Grăiesc și eu ca o minte slabă ce mă aflu“*.

Comuniunea cu natura, specifică oamenilor care trăiesc în apropierea ei, conduce la ideea consubstanțialității vieții și morții, Vitoria având puterea de a comunica cu soțul ei: *„Din întunericul lui, în care se depărta, pentru întâia oară, Lipan se întorsese arătându-și fața și grăind lămurit numai pentru urechile ei.“* Vitoria este o femeie puternică, voluntară și hotărâtă să îndeplinească ritualul specific trecerii spre cele veșnice a lui Nechifor. În călătoria ei dovedește determinare și inflexibilitate, precum și forța de a-și ascunde sentimentele. O singură dată își exprimă direct suferința și vulnerabilitatea, când îl descoperă pe Lipan în râpă și-l strigă pe numele lui adevărat, Gheorghită. În rest, își camuflează durerea și este hotărâtă ca la întoarcere, odată vinovații pedepsiți și ritualul îndeplinit, să mențină rânduielile comunității rurale și să nu o lase pe Minodora, fata ei, să se mărite cu fiul învățătorului.

Nicolae Manolescu sublinia unicitatea personajului: *„Vitoria este o Penelopă pe care împrejurările o împing să plece în căutarea lui Ulise.“*

Testul nr. 5

SUBIECTUL I

A.

1. Expresia are sensul de a acorda o garanție, a garanta.
2. Titu Maiorescu, Iacob Negruzzi și Vasile Pogor au fost reprezentanții grupării literare *Junimea*.
3. Revista a fost suspendată din cauza neînțelegerilor lui Mihail Kogălniceanu cu mai marii vremii.
4. Revista *Convorbiri literare* a indicat direcția de dezvoltare a literaturii române și a fost publicația în care Titu Maiorescu și-a expus principiile critice.
5. Prin evocarea numelor celor doi scriitori clasici, care au colaborat la această publicație se confirmă ideea că revista *Convorbiri literare* a stabilit un etalon al valorii literare, fără egal până astăzi și fiind înscrisă în posteritate.

B.

Revistele literare sunt importante pentru că îndeplinesc funcții variate. Publicațiile literare prezintă imaginea reală a unei epoci literare, cu revelarea direcțiilor și a curentelor literare. Aceste publicații sunt platforma de lansare a scriitorilor aflați la debut, dar și locul în care publică scriitorii deja consacrați. Revistele literare servesc, totodată, drept scene pentru polemicile și disputele literare.

Consider că rolul lor este esențial în dezvoltarea culturii și în educarea tinerei generații, deoarece contribuie la promovarea și la înnoirea curentelor de gândire în literatură.

Pe de o parte, revistele literare românești au fost importante pentru că au exprimat o concepție asupra literaturii, o ideologie, respectiv un program literar, care a influențat, în mod decisiv, evoluția literaturii române ulterioare. De exemplu, revista *Dacia literară* a inclus, în primul ei număr, articolul *Introducere la Dacia literară*, scris de Mihail Kogălniceanu. Textul a rămas cunoscut sub numele de manifestul romantismului românesc și a reflectat dezideratele culturale ale lui Kogălniceanu, în vederea emancipării literaturii române.

Un alt exemplu îl constituie revista *Convorbiri literare*, publicația Junimii, care a avut meritul de a lansa scriitorii clasici, în paginile ei scriind Mihai Eminescu, Ion Creangă și Ioan Slavici. În secolul XX, revista literară reprezentativă, *Sburătorul*, apare sub direcția criticului literar Eugen Lovinescu și reprezintă publicația literară care susține curentul literar modernist.

Pe de altă parte, revistele au un scop informativ, pentru că elevii află din paginile ei noutăți privind cronicile și recenziile, concursurile literare și artistice. Astfel de reviste se regăsesc și astăzi pe piața de carte: *Observator cultural*, *România literară*.

Prin urmare, revistele literare sunt importante pentru educarea tinerei generații pentru că sunt publicații care fotografiază o epocă, reprezentând memoria culturală a unei epoci.

SUBIECTUL al II-lea

Textul narativ este un fragment epistolar, în care autoarea rememorează detaliile neimportante ale întâlnirii cu un bărbat, o cunoștință din tinerețe. Acesta îi mărturisește că o iubește și declarația o oripilează. Monologul confesiv subliniază distanțarea afectivă a femeii, cu atât mai evidențiată, cu cât bărbatul, reîntâlnit întâmplător, îi mărturisește că a iubit-o neîncetat.

La nivelul formei, secvența narativă se remarcă prin utilizarea neologismelor, prin amplitudinea frazelor, în care expresivitatea și dinamica narațiunii sunt redată prin figura de stil a comparației: „... *cum rămâne puțin illogică și copilăroasă mintea bolnavilor după meningită.*”; „*ca de o rană ce ți se descoperă treptat de sub bandaj.*”.

SUBIECTUL al III-lea

Ion

Ion de Liviu Rebreanu

Ion Pop al Glanetașului este personajul principal și eponim al romanului. Ion este un personaj complex, care întruchipează tipul arivistului. În destinul personajului se reflectă datele situației sociale reale a țăranilor care nu aveau pământ, Ion fiind exponentul acestei clase sociale.

Complexitatea personajului și felul în care autorul a ales exitusul său a întreținut controversa punctelor de vedere critice, doi dintre cei mai cunoscuți critici, E. Lovinescu și G. Călinescu, situându-se pe poziții interpretative diferite în ceea ce privește personalitatea protagonistului din *Ion*.

Eugen Lovinescu afirmă că: „*Ion este expresia instinctului de expansiune, în slujba căruia pune o inteligență ascuțită, o viclenie procedurală și o voință imensă*”, în timp ce G. Călinescu declară că „*Ion este bruta căreia șiretenia îi ține loc de deșteptăciune și care manifestă viclenia instinctuală caracteristică oricărei ființe reduse*”.

Datele caracteriale inițiale ale personajului nu exclud o serie de trăsături pozitive: hărnicie, perseverență, istețime, iubirea de pământ „*care l-a stăpânit de mic copil*”. Drama personajului este generată de mentalitatea comunității rurale din care face parte, care separă oamenii în bogați și săraci, între aceste grupuri relațiile sociale fiind încordate. Ascensiunea socială se realizează exclusiv prin intermediul căsătoriei, care devine un contract social. Familiile se întemeiază din considerente economice. Ion se simte disprețuit pentru că este sărac și orgoliul îl determină să acționeze în sensul depășirii condiției sale sociale. Pentru Ion, sărăcia înseamnă pierderea demnității, a respectului comunității sătești. Personajul consideră că va primi respectul cuvenit și va fi certificat de facto ca lider, poziție pentru care întrunește calități, doar dacă va deține pământ.

Complexitatea personajului depășește datele realității sociale, în obsesia lui Ion de a obține pământ, „*cât mai mult pământ*” scriitorul observând o manifestare a iraționalului, a patologicului, după cum s-a observat în episodul sărutării care a constituit pretextul scrierii romanului și care a fost inclus, pentru conținutul lui neobișnuit, în intriga romanului „Ion”.

Romanul este construit pe două coordonate tematice, reprezentând cele două dorințe ale personajului; împlinirea socială prin deținerea pământului și împlinirea existențială, prin iubire.

Scena de început a romanului dezvăluie câteva dintre trăsăturile protagonistului. La scena de la horă, el se arată impulsiv, mânios, orgolios și reacționează cu violență în conflictul cu George.

Sentimentele negative față de cei bogați se amplifică atunci când este apostrofat de nedrept, iar disputa cu Vasile Baci, tatăl Anei, îi alimentează ura și pornirea de a-și schimba soarta. Suferința sa se acutițează când este apostrofat de preot în fața comunității.

Ion întreprinde un act de răzbunare împotriva bogaților atunci când intră abuziv cu plugul în pământul vecinului său, Simion Lungu. Gestul său dovedește naivitate și îl va conduce, mai târziu, spre pedeapsa cu închisoarea. Hotărât să aibă pământ, Ion nu găsește, inițial, modalitatea prin care să-l silească pe „*bogotanul*” Vasile Baci să consimtă la căsătoria lui cu Ana. În discuția cu Titu Herdelea, fiul învățătorului îi dă o sugestie și Ion o seduce pe Ana, prin viclenie, și o lasă însărcinată, convins fiind că Vasile Baci va accepta căsătoria, ca să nu ajungă de rușinea satului. Ion se dovedește din nou naiv pentru că se încrede în vorbele lui Baci care nu-i promisese și în scris că-i va da pământurile. Răutatea celor doi, socru și ginere, se repercutează asupra Anei care suferă violențe din partea amândurora.

Impresionat de suferința Anei, preotul intervine în disputa celor doi și Ion obține ce și-a dorit.

Ajuns bogat, Ion se schimbă în conduită și în gesturi, fără să devină, însă, mai bun. Încrederea în sine și sentimentul dobândirii demnității în sat se afișează prin gesturi: „*Umbla cu pașii mari și cu genunchii îndoțiți; vorba mai apăsât cu sătenii și veșnic numai de pământ și avere.*” Nu mai este violent cu Ana, ci indiferent, deși femeia și copilul ei rămân o garanție a pământului său.

În cea de-a doua parte a romanului, Ion este determinat să-și urmeze chemarea inimii și s-o cucerească pe Florica, măritată acum cu George Bulbuc. Intenția lui probează egoism și caracter monstruos pentru că abia își îngropase soția și copilul. Dorind mai mult decât a obținut deja, își pierde viața, căci obsesia pentru Florica se finalizează tragic, Ion fiind ucis de propria-i patimă. Moartea personajului survine ca o pedeapsă binemeritată pentru faptul că a cauzat rău celor din jurul său.

Personajul este caracterizat indirect, prin intermediul faptelor, vorbelor și atitudinilor sale. Există personaje, ca la orice erou controversat, care își exprimă părerea despre el. Vasile Baci îl numește „*tălhar și sărăntoc*”, Titu Herdelea consideră că este „*perseverent*”, naratorul susține că este „*iute și harnic*”. Autocaracterizarea rezultă din monologul personajului „*... și să rămân tot calic... pentru o muieră*”; „*... ce folos de pământuri dacă cine ți-e drag pe lume nu-i al tău?*”.

Imaginea personajului este realizată prin tehnică narativă a basoreliefului, el dominând, prin acțiunile sale, scenariul narativ al romanului, în opoziție cu celelalte personaje.

Caracterial, Ion se diferențiază prin voință și prin egoism, punând satisfacția personală mai presus de sentimentele celor din jur. Totodată, Ion este un personaj tragic pentru că eșuează în încercarea de a-și împlini cele două aspirații. Asemenea altor personaje rebreniene, Ion încearcă să se împlinească prin iubire, care îi este refuzată. În relația sa cu Florica, Ion relevă o latură umană, profundă, propensiunea

spre iubire, aflată, însă, în stadiu incipient. Povestea de dragoste tragică a lui Ion reiterează mitul cuplului etern, ai cărui membri se caută neîncetat, fără a avea posibilitatea de a rămâne împreună. Personajul este caracterizat prin ideea de a avea, de a deține cu orice preț. Dacă, inițial, el crede că această trăsătură a firii sale este satisfăcută de obținerea pământului, după aceea își dă seama că iubirea înseamnă sursa fericirii. Obsesia pentru Florica, pe care nu și-o poate scoate din cap de-a lungul acțiunii, îl împinge spre sfârșitul truculent.

Sufletul bărbatului îi aparține în întregime Floricai, numele fiind o sugestie a frumuseții existenței: *„Purta în suflet râsul ei cald, buzele ei pline și umede, obrajii ei fragezi ca piersica, ochii ei albaștri ca cerul de primăvară“*... Ion se face vinovat de hybris prin încercarea de a reuni cele două glasuri ale vieții și parcursul său existențial prezintă destinul unui personaj tragic.

Testul nr. 6

SUBIECTUL I

A.

1. Termenul a fost receptat cu sensul său religios și înseamnă *a împărtăși*.
2. Cuvântul desemnează acțiunea de *a opri de la împărtășanie*.
3. Textul citat servește drept introducere studiului științific despre conceptul de comunicare; autoarea studiului explică etimologia termenului *a comunica* și utilizează termeni de specialitate, din domeniul lingvistic.
4. Termenul a comunica provine de la etimonul cu înțeles religios, *a cumineca*, având astfel o conotație sacră. În timp, s-a înregistrat și cel de-al doilea sens, care este profan, de *a înștiința*, de *a face schimb de informații*.
5. Ținând cont de accepțiile sacre și profane ale cuvântului a comunica, autoarea susține, în continuarea ipotezei sale, teoria conform căreia comunicarea servește scopului ei pragmatic, de transmitere a informațiilor. Comunicarea servește ascensiunii spirituale a omului, care-și formulează aspirațiile și este capabil să se înalțe spre zonele superioare ale existenței.

B.

În introducerea eseului său, autoarea consideră relevant să puncteze etimologia și sensurile cuvântului care denumește subiectul propus pentru studiu. Comunicarea este un act deopotrivă sacru și profan, pentru că înseamnă în același timp, comuniune și informare.

De aceea cred că acest fenomen al comunicării joacă un rol deosebit de important, pentru că ne definește ca oameni raționali, singurii capabili să-și verbalizeze gândurile și intențiile și pentru că servește scopului nostru de socializare, de raportare la ceilalți. Comunicarea înseamnă afilierea la grupul social și definirea identității personale, prin raportarea la acesta.

Comunicarea este, după cum subliniază și autoarea, o formă de comuniune, de înțelegere empatică prin verbalizare cu ceilalți semeni.

Pe de o parte, comunicarea servește scopului său primar, de transmitere a informațiilor, a noutăților. Prin actul de a comunica, individul nu mai simte povara solitudinii, conversația fiind o formă socială de eludare a problemelor a societății.

Pe de altă parte, comunicarea se realizează, potrivit teoriei autoarei, pe axa verticală, fiind forma de accedere la „*planurile superioare ale existenței*“.

Prin interacțiunea verbală cu semenii săi, omul ajunge să se cunoască și să-și configureze reperele existențiale proprii. Comunicarea este un proces înscris în genele noastre, este o condiție a existenței și a rezistenței noastre în lume.

În concluzie, rolul comunicării în zilele noastre este extrem de important.

SUBIECTUL al II-lea

Discursul dramatic prezintă un fragment dintr-o dramă, configurată în jurul temei sacrificiului pentru creație. Dialogul dintre Manole și Cristina punctează tensiunea piesei, pentru că cele două personaje au structuri temperamentale și moduri de a reacționa diferit. Manole este artistul aflat la sfârșitul existenței sale creatoare, în timp ce Cristina este tânăra plină de speranță, în trupul căreia „*se aude viața*“. Manole îi cere fetei să tacă, să fie asemenea unei statui. Reacția lui amuzată, consemnată în planul indicațiilor scenice, survine din conștientizarea faptului că este sculptor și statuile, deși sunt obiecte mute, lui îi vorbesc.

SUBIECTUL al III-lea

Felix

Enigma Otiliei de George Călinescu

Felix Sima este unul dintre personajele principale din romanul *Enigma Otiliei* de George Călinescu. Este un personaj complex, care îndeplinește rolul de observator al mediului social, fiind totodată o proiecție a autorului la vârsta tinereții. Felix este tânărul intelectual în formare.

El este prezentat de la începutul romanului ca fiind student, venit la București ca să urmeze o carieră în Medicină. Naratorul îi conturează un portret fizic sugestiv prin intermediul căruia se indică și trăsăturile morale ale tânărului: eleganța și delicatetea aproape feminină, dar și spiritul voluntar: „*fața îi era juvenilă și prelungă, aproape feminină din pricina șuvițelor mari de par ce-i cădeau de sub șapcă, dar culoarea măslinie a obrazului și tăietură elinică a nasului corectau printr-o notă voluntară întâia impresie*“.

Felix este un tânăr idealist și hotărât, care își proiectează o carieră de medic și de cercetător în medicină, în descendența tatălui său, care era tot medic. În slujba acestei dorințe, tânărul muncește foarte mult și dovedește ambiție și determinare. Găzduit de unchiul său, Costache Giurgiuveanu, care îi este și tutore, Felix îi cunoaște pe membrii familiilor Giurgiuveanu și Tulea, și își formează o opinie despre fiecare dintre ei. Pentru unchiul său simte simpatie, în ciuda avariției extreme a bătrânului, în timp ce membrii familiei Tulea îl amuză inițial pentru ca ulterior să-l dezguste.

Felix se deosebește de celelalte personaje ale romanului prin faptul că urmărește materializarea dorinței pentru care a venit la București, aceea de a ajunge o somitate în medicină. Calitățile sale intelectuale sunt atât de evidente, încât membrii familiei Tulea sunt de acord că Felix este un tânăr înzestrat care va reuși în viață. Zeflemistul Stănică conchide și el că Felix este un tânăr cu potențial intelectual și îl prezintă ca atare familiei sale extinse, după cum îi face cunoștință lui Felix cu demimondena Georgeta, în ideea că tânărul va uita de subiectul admirației sale.

Felix întreține relații cordiale cu rudele sale, deși este de părere că defectele lor sunt impardonabile. În relația cu unchiul său, Felix dovedește discreție, cu toate că bătrânul îl spoliază în mod evident și recunoaște că simte pentru bătrânul avar o doză de simpatie, pentru că bătrânul se purta delicat cu Otilia și o iubea sincer.

Felix este un tânăr în formare, care se inițiază în prima experiență a iubirii și simte, pentru prima oară, fiorii iubirii adolescente pentru Otilia.

El se simte atras de Otilia, de la prima întâlnire. Frumusețea și vivacitatea fetei îi atrag atenția, cu atât mai mult cu cât calitățile fetei sunt revelate în contrast cu trăsăturile celorlalți. Felix trăiește un sentiment amestecat pentru Otilia, în imaginea căreia el vede o prietenă și o iubită, o concretizare a dorinței sale de afecțiune: „*Înțelegi că am găsit în tine tot ce mi-a lipsit din copilărie.*“; îi mărturisește el fetei.

Deși dovedește un fin simț psihologic în analiză celorlalte personaje, Felix nu reușește să descifreze personalitatea contradictorie a fetei, a cărei concepție despre viață, surprinzător de matură, este în contact cu gesturile copilărești. Refuzându-i dragostea, deși îi mărturisese că-l iubește, Otilia îi pare o enigmă, după cum destinul, cu schimbările sale surprinzătoare, îi va părea lui Felix, după reîntâlnirea cu Pasca-lopul, o taină.

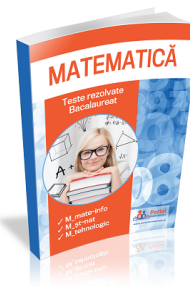
Pentru Felix, Otilia reprezintă o imagine a idealului feminin și o proiecție a tinereții.

Felix, peste ani, când are ocazia să o revadă într-o fotografie, constată că Otilia s-a schimbat, pentru că, deși încă frumoasă, și-a pierdut farmecul inefabil al tinereții. Felix pierde posibilitatea de a se împlini existențial prin iubire, dar își împlinește aspirațiile profesionale și sociale prin căsătoria cu o tânără dintr-o familie influentă, care-i facilitează ascensiunea socială. Felix face carieră în medicină, devenind un nume important în domeniu.

În construirea portretului personajului intervin mai multe modalități de caracterizare. Portretul fizic al personajului, din incipitul romanului, prezintă, odată cu trăsăturile fizice ale lui Felix, amintind de grația unei statui grecești, sugestii asupra structurii sale sufletești. Scriitorul pune în practică aici o tehnică dezvoltată de autorii realiști care identificau în imaginea fizică a unui personaj explicația pentru caracterul lui. Portretul fizic al lui Felix dă indicii în privința trăsăturilor sale morale. Stănică îl simpatizează, găsind că e un băiat deștept, foarte înzestrat intelectual. În reprezentarea personajului, cel mai important mijloc de caracterizare se dovedește caracterizarea indirectă, prin intermediul căreia se relevă, treptat, însușirile morale ale personajului, trăsături care îi explică evoluția fulminantă.

V-ar mai putea interesa:

Culegerea de teste REZOLVATE la
matematica pentru reusita la Bacalaureat
[www.matematica-bac.stiinta.ro](http://www.matematica-bac stiinta.ro)

Compuneri pentru nota 10 la Evaluarea
Nationala clasa a VIII-a
www.literatura-clasa8.stiinta.ro

Culegere de Teste REZOLVATE la matematica
si stiintele naturii clasa a VI-a
www.clasa6-matematica.stiinta.ro

Culegerea de Teste REZOLVATE –
limba si comunicare – limba
engleza clasa a VI-a
www.clasa6-romana.stiinta.ro

Teste Distractive la Limba Romana si
Matematica pentru clasa I
www.culegere-clasa1.stiinta.ro

